

Zpráva o situaci na krajském trhu práce, o realizaci APZ v roce 2015 a strategie APZ pro rok 2016

Obsah

1. Zaměstnanost	2
1.1. Celková zaměstnanost v kraji.....	3
1.2. Zaměstnanost u nejvýznamnějších zaměstnavatelů a u zaměstnavatelů, kteří zaznamenali nejvýraznější personální pohyb	8
1.3. Stručná charakteristika poptávky po pracovní síle	9
2. Nezaměstnanost.....	13
2.1. Vývoj nezaměstnanosti	14
2.2. Územní rozložení registrované nezaměstnanosti	22
3. Charakteristika problémových skupin na krajském trhu práce a problémových regionů	45
3.1. Problémové skupiny	45
3.2. Problémové regiony	57
4. Cizinci na trhu práce.....	58
5. Prognóza vývoje trhu práce na rok 2016	67
6. Realizace aktivní politiky zaměstnanosti v roce 2015.....	68
6.1. Realizace jednotlivých nástrojů APZ v roce 2015.....	68
6.2. Rekvalifikace a poradenství	72
6.3. Projekty ESF	76
6.4. Vyhodnocení cílů APZ stanovených na rok 2015	89
7. Cíle APZ pro rok 2016.....	90
Přílohy: Tabulky poradenství	91

1. Zaměstnanost

1.1. Celková zaměstnanost v kraji

Podle údajů Výběrových šetření pracovních sil bylo v roce 2014 (průměrné celoroční stavy; údaj za rok 2015 ještě není k dispozici) v Jihomoravském kraji zaměstnáno celkem 557,5 tis. pracovníků, z toho bylo 315,0 tis. mužů a 242,5 tis. žen. Sektorová skladba zaměstnanosti v kraji je následující: primární sféra ekonomiky se nyní na úhrnné zaměstnanosti v kraji podílí 2,7 %, sekundární sféra 36,8 %, zastoupení terciární sféry dosahuje již 60,4 %. Muži se na úhrnné zaměstnanosti podílejí 56,5 %, zatímco ženy 43,5 %. Krajská sektorová skladba zaměstnanosti v zásadě odpovídá celostátnímu průměru s tím, že v kraji je nyní mírně nižší zaměstnanost v sekundární sféře ekonomiky, zatímco v terciární sféře je naopak zaměstnanost nepatrně vyšší. Zaměstnanost v zemědělství v Jihomoravském kraji se shoduje s celostátním průměrem.

Tab. 1: Vývoj v sektorové skladbě zaměstnanosti v národním hospodářství Jihomoravského kraje v letech 2008 - 2014

Sektor NH	Počet pracovníků*		Změna počtu (v tis.)	Podíl na celkové zaměstnanosti (%)		Index**
	2014	2008		2014	2008	
Počet pracovníků úhrnem (v tis.)						
I. sektor (zemědělství, lesnictví)	15,3	17,3	-2,0	2,7	3,2	88,5
II. sektor (průmysl, stavebnictví)	205,3	221,1	-15,8	36,8	41,2	92,8
III. sektor (ostatní odvětví NH)	336,9	298,6	38,3	60,4	55,6	112,8
Celkem	557,5	537,0	20,5	100,0	100,0	103,8

Pramen: Zaměstnanost a nezaměstnanost v České republice podle výsledků výběrových šetření pracovních sil - roční průměry 2014, ČSÚ Praha, 2015

*...průměrné celoroční stavy

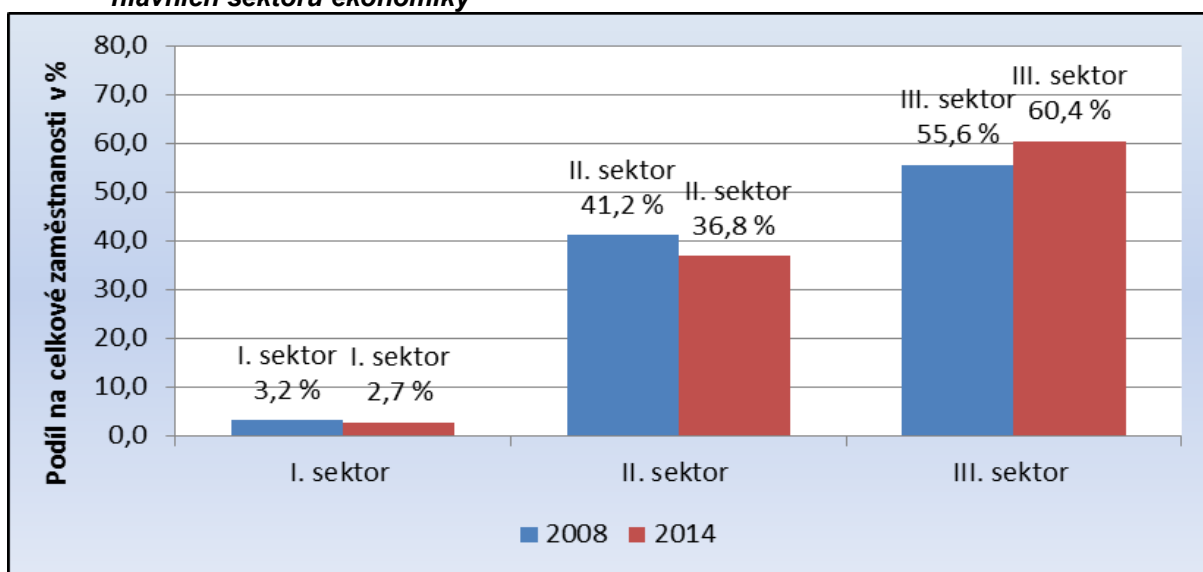
**...bazický index (stav 2008 = 100 %)

Z údajů VŠPS vyplývá, že počet zaměstnaných v Jihomoravském kraji se mezi lety 2008 a 2014 zvýšil o 20,5 tis. osob. Nešlo však o pozvolný mírný nárůst, ale o poměrně dynamický vývoj. V důsledku ekonomické krize nejprve v letech 2008 až 2009 počet zaměstnaných klesl o 13,5 tis. osob. V letech 2010 až 2011 se počet zaměstnaných pohyboval kolem 530 tis. osob, v roce 2012 narostl na 537,7 tis. osob a letech 2013-2014 narostl o dalších téměř 20 tis. osob na 557,5 tis. osob. Vývoj v jednotlivých sektorech ekonomiky však je rozdílný. Počet pracujících v primární a sekundární sféře ekonomiky se ve sledovaném období snížil, a to o 11 % a o 7 %, zaměstnanost v terciéru naopak vzrostla o cca 13 %.

V sekundárním sektoru se odlišně vyvíjel stav pracovníků v průmyslu a ve stavebnictví. Průmysl zasáhla velmi výrazně ekonomická krize, mezi lety 2008 a 2009 se snížil počet zaměstnaných v tomto odvětví o 27,1 tis. (z 164,8 tis. na 138,7 tis. osob). V letech 2010 a 2011 se počet pracovníků v průmyslu zvýšil na zhruba 145 tis. a v roce 2012 už uvádělo VŠPS 152,4 tis. osob zaměstnaných v průmyslu. V roce 2013 počet zaměstnaných

v průmyslu mírně poklesl na 149,5 tis. osob, aby v roce 2014 opět vzrostl na 160,7 tis. osob. Oproti tomu počet pracovníků ve stavebnictví mezi lety 2008 a 2009 ještě mírně rostl, propadl až v roce 2010 (pokles o 4,6 tis. osob) a následně se početní stavy pracovníků ve stavebnictví stabilizovaly na hodnotě kolem 46,5 tis. osob. V roce 2014 dosahoval počet zaměstnaných ve stavebnictví 44,6 tis. osob. Vývoj zaměstnanosti v sekundéru a konečně i celkové zaměstnanosti v Jihomoravském kraji ovlivnil především zpracovatelský průmysl. Toto odvětví vykázalo mezi lety 2008 a 2009 strmý propad, a to o 23,9 tis. (z 149,9 tis. na 126,0 tis.) osob, tedy více, než průmysl či sekundér celkově. Od roku 2010 se pak počet pracovníků ve zpracovatelském průmyslu opět postupně zvyšoval až na hodnotu 139,6 tis. v roce 2012. V roce 2013 počet zaměstnaných ve zpracovatelský průmysl mírně poklesl na 131,4 tis. osob. Ke konci roku 2014 dosahoval počet zaměstnaných v zpracovatelském průmyslu 145,5 tis. osob.

Obr. 1: Struktura zaměstnanosti v Jihomoravském kraji v roce 2008 a 2014 podle hlavních sektorů ekonomiky

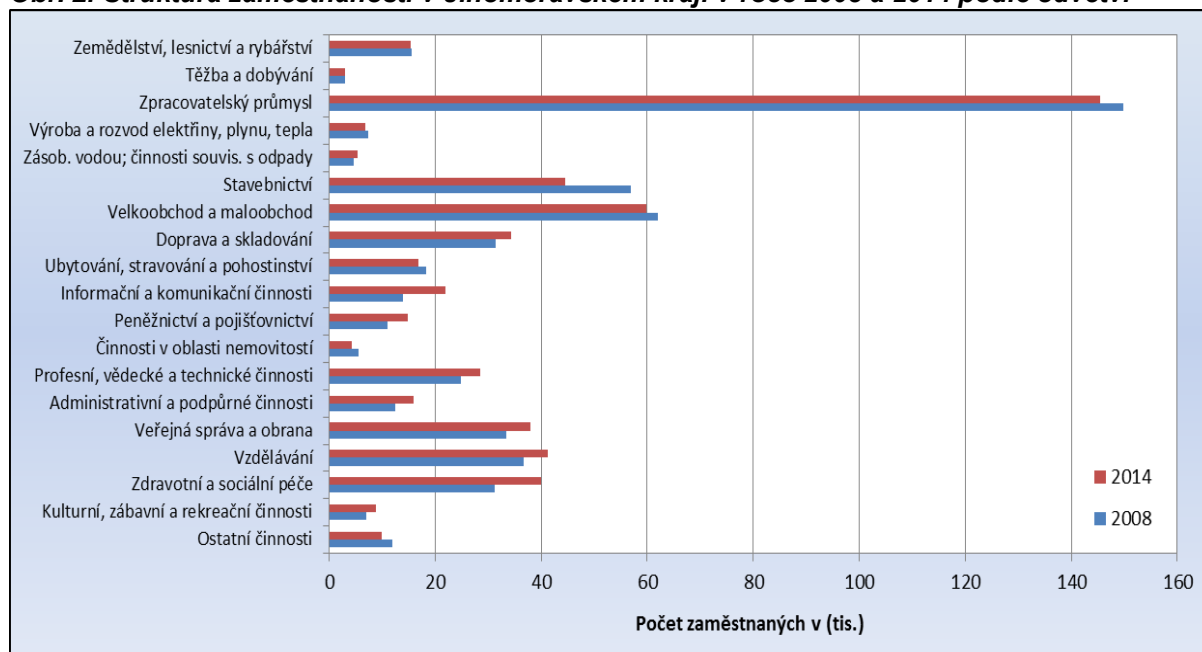
Pramen: Zaměstnanost a nezaměstnanost v České republice podle výsledků výběrových šetření pracovních sil - roční průměry 2014, ČSÚ Praha, 2015

Výslednou úroveň zaměstnanosti v kraji vylepšuje sféra terciární; v tomto sektoru NH se počet zaměstnaných od roku 2008 do roku 2014 naopak zvýšil o více než 38,3 tis. osob. Z dílčích odvětví terciárního sektoru vzrostl v období 2008 - 2014 v Jihomoravském kraji nejvíce význam zdravotní a sociální péče (o 8,7 tis. osob) a informační a komunikační činnosti (o 8,0 tis. osob), nárůst ale zaznamenala i jiná odvětví (vzdělávání; veřejná správa a obrana; peněžnictví a pojišťovnictví; profesní, vědecké a technické činnosti; administrativní a podpůrné činnosti; kulturní, zábavní a rekreační činnosti; a doprava a skladování). Snížení počtu zaměstnanců zaznamenaly jen v oblasti velko a maloobchod; ubytování, stravování a pohostinství; a činnosti v oblasti nemovitostí.

Ve struktuře zaměstnanosti Jihomoravského kraje, členěné podle jednotlivých odvětví národního hospodářství, stále dominuje zpracovatelský průmysl, jehož zastoupení na celokrajské zaměstnanosti dosahuje nyní 26,2 %. Další v pořadí, ale už s výrazně nižším podílem je odvětví obchodu (10,8 %), vysoké je stále i zastoupení stavebnictví (8,0 %). Na dalších významných pozicích se v kraji umisťují již výhradně jen odvětví terciární sféry:

vzdělávání (7,4 %) zdravotnictví (7,2 %), veřejná správa a obrana (6,8 %) a doprava a skladování (6,2 %).

Obr. 2: Struktura zaměstnanosti v Jihomoravském kraji v roce 2008 a 2014 podle odvětví

Pramen: Zaměstnanost a nezaměstnanost v České republice podle výsledků výběrových šetření pracovních sil - roční průměry 2014, ČSÚ Praha, 2015

Rozdíly v sektorové skladbě zaměstnanosti mužů a žen jsou v kraji výrazné. Více než 75 % žen je nyní zaměstnáno v odvětvích terciární sféry, téměř 2 % pracuje v primární sféře a zhruba 23 % v sekundární sféře ekonomiky. Mužů je v terciární sféře zaměstnána téměř polovina (49,2 %), v sekundéru pak pracuje 47,3 % mužů. V průběhu hospodářské recese ztratila sekundární sféra v souboru mužů pozici nejdůležitějšího zaměstnavatele. Primární sektor ekonomiky ani v souboru mužů není z hlediska zaměstnanosti významný; poskytuje zaměstnání pouze 3,4 procentům mužů.

Tab. 2: Vývoj ve skladbě zaměstnanosti v národním hospodářství Jihomoravského kraje a České republiky podle stupně vzdělání (KKOV) v roce 2014

Stupeň vzdělání	Jihomoravský kraj		ČR	
	v tis.	v %	v tis.	v %
Základní (včetně nedokončeného)	18,4	3,3	205,5	4,1
Střední bez maturity	180,1	32,3	1 758,2	35,3
Střední s maturitou	207,1	37,2	1 875,7	37,7
Vysokoškolské	151,9	27,2	1 134,8	22,8
Celkem	557,5	100,0	4 974,3	100,0

Pramen: Zaměstnanost a nezaměstnanost v České republice podle výsledků výběrových šetření pracovních sil - roční průměry 2014, ČSÚ Praha, 2015

V hospodářské struktuře Jihomoravského kraje je nyní zaměstnáno 151,9 tis. pracovníků s vysokoškolskou kvalifikací (tj. 27,2 % z celkového úhrnu), 207,1 tis. pracovníků se

vzděláním úplným středním s maturitou (37,2 %), 180,1 tis. zaměstnanců (tj. 32,3 %) má výuční list a 18,4 tis. pracovníků (3,3 %) vykazuje pouze základní vzdělání. Maturitní a vyšší vzdělání má tak v současné době více než 60 % z celkového úhrnu pracovních sil kraje a tento podíl stále roste.

Oproti celostátnímu průměru je v kraji zaměstnáno podstatně více vysokoškoláků, podíl pracovníků se vzděláním středním s maturitou je v Jihomoravském kraji mírně nižší než v ČR jako celku, stejně tak je nižší i podíl vyučenců. Celkovou úroveň vzdělání pracovní síly v Jihomoravském kraji pozitivním způsobem formuje krajské město Brno, jehož pracovní síla je v České republice úrovní kvalifikace po Praze druhá nejlepší.

Podobně jako kvalifikační struktura i zaměstnanecká skladba pracovních sil v Jihomoravském kraji je oproti celostátnímu průměru příznivější. Podstatné je především to, že hospodářská základna kraje využívá více než je tomu na ostatním území státu práci vysoce kvalifikovaných specialistů. Kategorie „vědečtí a odborní duševní pracovníci“ se na úhrnné zaměstnanosti v kraji podílejí celou jednou šestinou, zatímco v celostátním průměru se jedná o zhruba jednu sedminu. Nadprůměrné je v kraji i zastoupení pracovníků v kategorii „vedoucí a řídicí pracovníci“ i v kategorii „techničtí a odborní pracovníci“).

Tab. 3: Vývoj ve skladbě zaměstnanosti v národním hospodářství Jihomoravského kraje a České republiky podle hlavních tříd kategorie zaměstnání v roce 2014

Kategorie zaměstnání	Hlavní třída CZ-ISCO	Jihomoravský kraj		ČR	
		v tis.	v %	v tis.	v %
Zákonodárci, vedoucí a řídicí pracovníci	1	31,0	5,6	256,6	5,2
Vědečtí a odborní duševní pracovníci	2	99,2	17,8	746,0	15,0
Techničtí a odborní pracovníci	3	108,0	19,4	880,3	17,7
Nižší administrativní pracovníci (úředníci)	4	52,0	9,3	465,5	9,4
Provozní pracovníci ve službách a obchodě	5	73,5	13,2	752,7	15,1
Kvalifikovaní dělníci v zem. a lesnictví	6	7,9	1,4	59,9	1,2
Řemeslníci a kvalifikovaní výrobci	7	96,1	17,2	873,2	17,6
Obsluha strojů a zařízení	8	61,4	11,0	652,2	13,1
Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	9	26,4	4,7	270,1	5,4
Příslušníci armády	0	2,0	0,4	17,7	0,4
Celkem		557,5	100,0	4 974,3	100,0

Pramen: Zaměstnanost a nezaměstnanost v České republice podle výsledků výběrových šetření pracovních sil - roční průměry 2014, ČSÚ Praha, 2015

Na úseku dělnických profesí je situace v Jihomoravském kraji v zásadě obdobná jako na ostatním území státu. V kategorii „řemeslníci a kvalifikovaní výrobci“ je v kraji zaměstnáno 96,1 tis. osob, což představuje 17,2 % z celkového počtu zaměstnaných (pro srovnání: podíl řemeslníků v celé ČR je mírně vyšší; v roce 2014 dosahoval 17,6 %). V méně kvalifikačně náročné hlavní třídě 8 CZ-ISCO - „obsluha strojů a zařízení“ je v kraji vytvořeno 61,4 tis. pracovních míst, což představuje 11,0 % z celokrajského úhrnu zaměstnanosti (v ČR to je ale 13,1 %).

V důsledku vývoje v posledních deseti letech se podíl kvalifikovaných dělníků v zemědělství a lesnictví snížil o polovinu a jejich zastoupení v zaměstnanecké skladbě Jihomoravského kraje (1,4 %) je dnes vyšší, než je tomu v ČR jako celku (1,2 %).

Podíl pracovníků nekvalifikovaných (třída CZ ISCO 9) se v kraji v devadesátých letech prudce snižoval, po roce 2000 ale už spíše jen stagnuje na velmi nízké úrovni. V souboru mužů přitom počet nekvalifikovaných v posledních deseti letech ubývá pomaleji, než v souboru žen. Na celokrajském úhnu zaměstnanosti se dnes tato nejnižší kvalifikační skupina podílí pouze 4,7 %, v ČR (5,4 %).

1.2. Zaměstnanost u nejvýznamnějších zaměstnavatelů a u zaměstnavatelů, kteří zaznamenali nejvýraznější personální pohyb

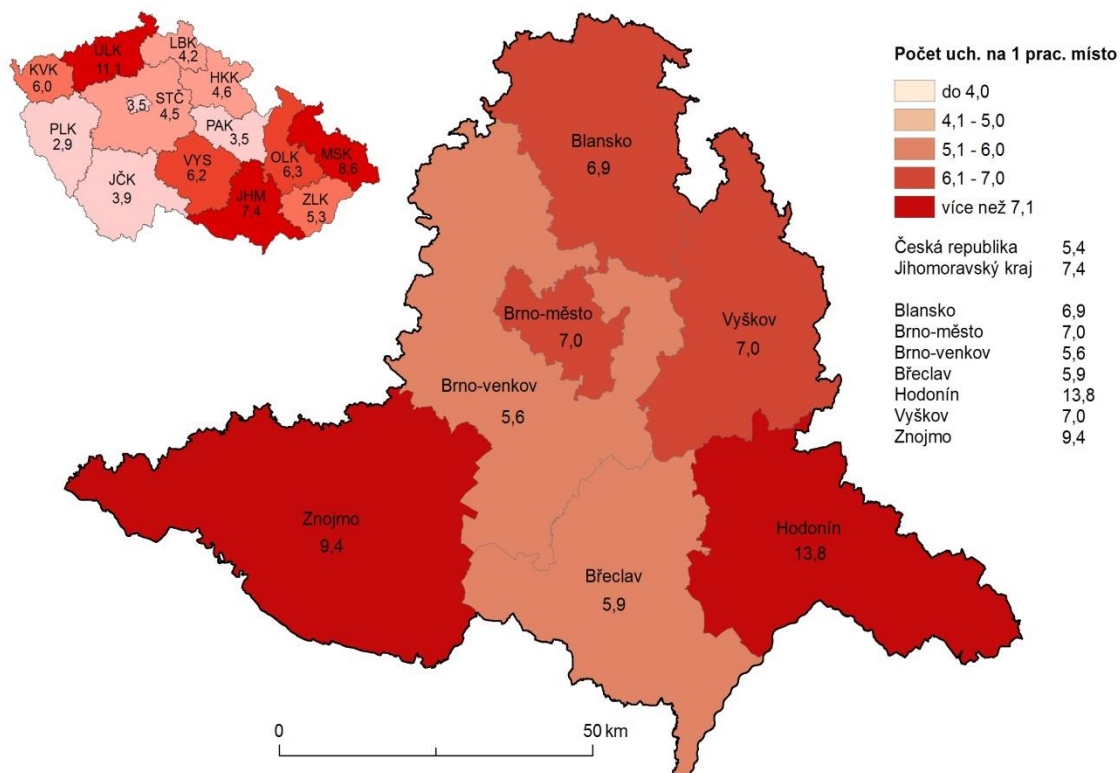
Tato kapitola obsahuje individuální data a nemůže být zveřejněna.

1.3. Stručná charakteristika poptávky po pracovní síle

Počet volných pracovních míst nabízených v Jihomoravském kraji se v roce 2015 pohyboval v průměru okolo 8,5 tis. Proti loňskému průměrnému čtvrtletnímu stavu počet nabízených míst rapidně vzrostl (o 4 214 míst, ze 4 322 v roce 2014 na 8 536 v roce 2015). Největší počet míst byl nabízen v září a to 10 074, nejméně naopak v lednu – 5 262 míst. Z regionálního hlediska bylo v roce 2015 nejvíce míst evidováno v Brně-městě, a to v měsíčním průměru 3 054. Nejméně v absolutních hodnotách bylo uchazečům nabízeno volných míst v nejmenších okresech Vyškov (514, tj. 6,2 %) a Blansko (647, tj. 7,8 %).

V roce 2015 na jedno volné pracovní místo připadlo v kraji v měsíčním průměru 7,4 nezaměstnaných, což je hodnota převyšující celorepublikový průměr (5,4). Nejnižší disproporce mezi nabídkou a poptávkou je evidována v okrese Brno-venkov, kde o každé z nabízených míst se aritmeticky uchází 5,6 nezaměstnaných, naopak nejvyšší je tato disproporce v okrese Hodonín (na každé z nabízených míst připadá 13,8 nezaměstnaných)

Obr. 3: Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo v Jihomoravském kraji v roce 2015 (roční průměr)

Ve struktuře volných pracovních míst podle požadovaného stupně vzdělání došlo v průběhu roku 2015 k výraznému nárůstu počtu hlášených volných pracovních míst ve všech kategoriích vzdělání. Nejvyšší počet volných míst byl zaznamenán v kategorii vzdělání

učňovské a střední bez maturity, a to 3 408 míst. Tato kategorie zaznamenala ve srovnání s rokem 2014 nárůst o 1 420 míst. Více než dvojnásobný nárůst volných pracovních míst byl zaznamenán u míst se základním vzděláním. Tato kategorie zaznamenala ve srovnání s rokem 2014 nárůst o 2 091 míst (z 1 270 na 3 361 volných pracovních míst). Osobám se středoškolským vzděláním bylo průměrně v roce 2015 nabízeno 1 274 volných pracovních míst (nárůst o 521 míst). Nejméně míst je stále evidováno pro osoby s vysokoškolským a vyšším odborným vzděláním (průměrně v letošním roce pouhých 432 míst pro VŠ a 61 pro VOŠ). Skutečná nabídka těchto míst na trhu práce je výrazně vyšší, zaměstnavatelé však často nemají zájem vysoce kvalifikovaná místa zveřejňovat prostřednictvím úřadů práce.

Porovnání uchazečů a volných míst není ve struktuře dle vzdělání úplně přesné. Zaměstnavatelé ve volných místech udávají nejnižší požadované vzdělání, takže např. Pokud je na volné místo požadováno vzdělání s maturitou, pravděpodobně se zaměstnavatelé nebudou bránit ani uchazečům s vyšším odborným či vysokoškolským vzděláním.

Tab. 4: Struktura volných míst v Jihomoravském kraji podle stupně vzdělání

Stupeň vzdělání	Rok 2015		Rok 2014	
	Počet a podíl volných pracovních míst		Počet a podíl volných pracovních míst	
	celkem	v %	celkem	v %
základní a bez vzdělání (A - E)	3 361	39,4	1 270	29,4
učňovské a střední bez maturity (H, J)	3 408	39,9	1 989	46,0
střední s maturitou (K, L, M)	1 274	14,9	753	17,4
vyšší a vysokoškolské (N, R T, V)	493	5,8	311	7,2
Celkem	8 536	100	4 322	100,0

Pramen: MPSV ČR, měsíční statistika struktury uchazečů a volných pracovních míst

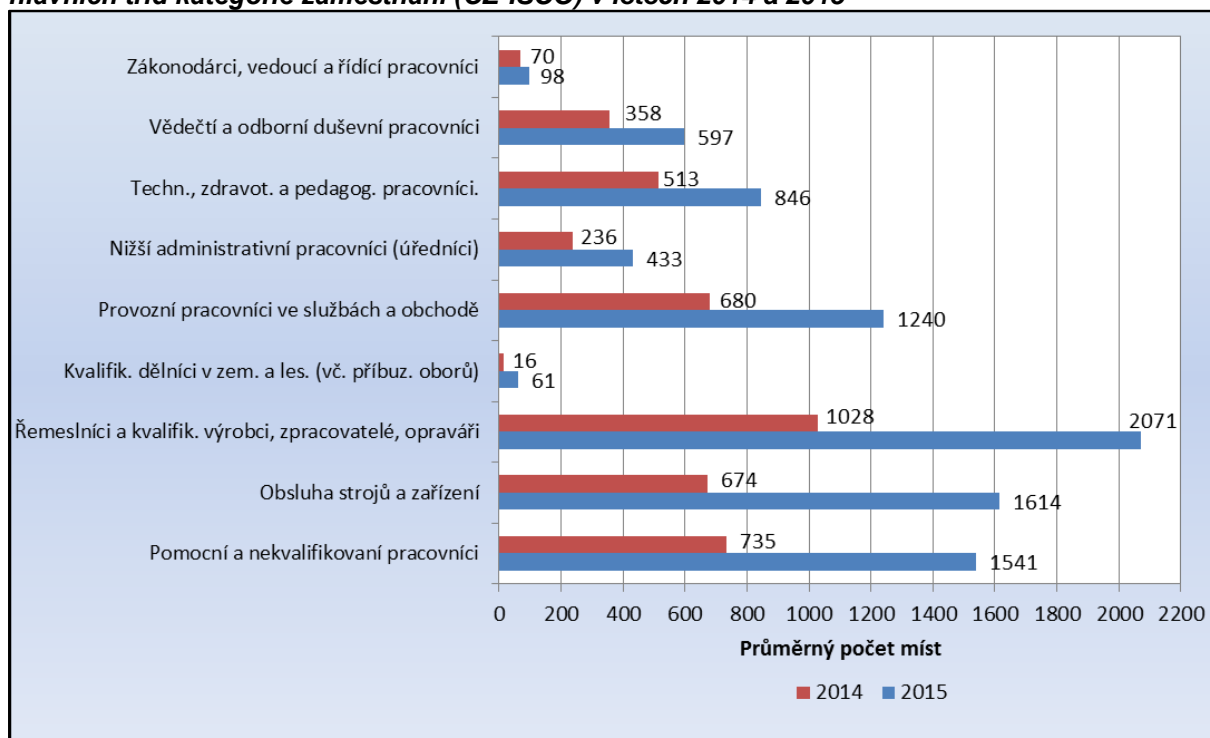
V průběhu roku 2015, stejně jako v předchozím období, se úřadům práce nedařilo dlouhodobě obsazovat některá volná pracovní místa. Důvodem je zčásti struktura nabízených volných pracovních míst, která je odlišná od skladby uchazečů a jejich profesního zaměření, u míst s nízkou požadovanou kvalifikací pak nezájem ze strany uchazečů, většinou z důvodu nízké nabízené mzdy (často v kombinaci s fyzicky namáhavou prací).

V evidenci volných míst převažují z hlediska kategorií zaměstnání především místa vhodná pro profese manuální. V hlavních třídách 5 - 9 CZ-ISCO bylo průměrně v roce 2015 evidováno 6 563 pracovních míst, tj. přibližně tři čtvrtiny všech míst. Z toho kvalifikovaným profesím v 5. - 7. hlavní třídě CZ-ISCO bylo nabízeno 3 372 volných pracovních míst, tj. zhruba polovina. Vůbec nejžádanější třídou CZ-ISCO s průměrným počtem 2 071 nabízených pracovních míst se stala tř. 7 CZ-ISCO – Řemeslníci a kvalifikovaní výrobci, zpracovatelé a opraváři, kde jsme také zaznamenali nejvýraznější nárůst nabídky volných pracovních míst (nárůst o 1 043 míst). Nárůst poptávky po pracovní síle jsme však v uplynulém roce zaznamenali ve všech třídách (viz Obr.4).

Tab. 5:: Struktura volných míst v Jihomoravském kraji podle hlavních tříd kategorie zaměstnání (CZ-ISCO)

Kategorie zaměstnání	Hlavní třída CZ-ISCO	Průměrný počet volných pracovních míst v roce 2015	
		celkem	v %
Zákonodárci, vedoucí a řídící pracovníci	1	98	1,1
Vědečtí a odborní duševní pracovníci	2	597	7,0
Techn., zdravot. a pedagog. pracovníci.	3	846	9,9
Nižší administrativní pracovníci (úředníci)	4	433	5,1
Provozní pracovníci ve službách a obchodě	5	1 240	14,5
Kvalifik. dělníci v zem. a les. (vč. příbuz. oborů)	6	61	0,7
Řemeslníci a kvalifik. výrobci, zpracovatelé, opraváři	7	2 071	24,3
Obsluha strojů a zařízení	8	1 614	18,9
Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	9	1 541	18,1
Pracovníci armády	0	38	0,4
Celkem		8 536	100,0

Pramen: MPSV ČR, 2015, měsíční statistika struktury uchazečů a volných pracovních míst

Obr. 4: Změna průměrného počtu hlášených volných míst v Jihomoravském kraji podle hlavních tříd kategorie zaměstnání (CZ-ISCO) v letech 2014 a 2015

Pramen: MPSV ČR, 2015, měsíční statistiky struktury uchazečů a volných pracovních míst

Dle jednotlivých profesí nejčastěji žádáni byli v uplynulém roce zejména pracovníci ve výrobě, řidiči nákladních automobilů, uklízeči, dělníci v oblasti výstavby budov, seřizovači a obsluha strojírenských strojů, montážní dělníci, zedníci, kuchaři, číšníci a servírky, pracovníci ostrahy a strážní obchodní zástupci, prodavači v prodejnách všeobecní administrativní pracovníci, realitní makléři, programátoři počítačových aplikací, skladníci a obsluha manipulačních vozíků, pracovníci v zákaznických centrech, svářeči a zpracovatelé masa.

Řada z těchto profesí však patří mezi profese s velkou fluktuací pracovníků – jako např. prodavači, kuchaři, číšníci, uklízeči, obchodní zástupci, pracovníci ostrahy, pracovníci call center apod., kde je sice na jedné straně velká nabídka pracovních míst, ale na druhé straně i velká nabídka pracovní síly.

Dlouhodobě žádané a zároveň nedostatkové jsou technické profese – zejména ve strojírenství (např. obráběči kovů, svářeči a řezači plamenem, seřizovači a obsluha CNC, ale i technici) a také řidiči nákladních automobilů. Trvalá nabídka pracovních míst je i pro specialisty v oblasti IT technologií (programátoři, vývojáři softwaru apod.)

Stále roste poptávka po zahraniční pracovní síle, především v dělnických profesích. Důvodem je zejména neochota domácí pracovní síly přijmout hůře placená pracovní místa, či fyzicky namáhavou práci.

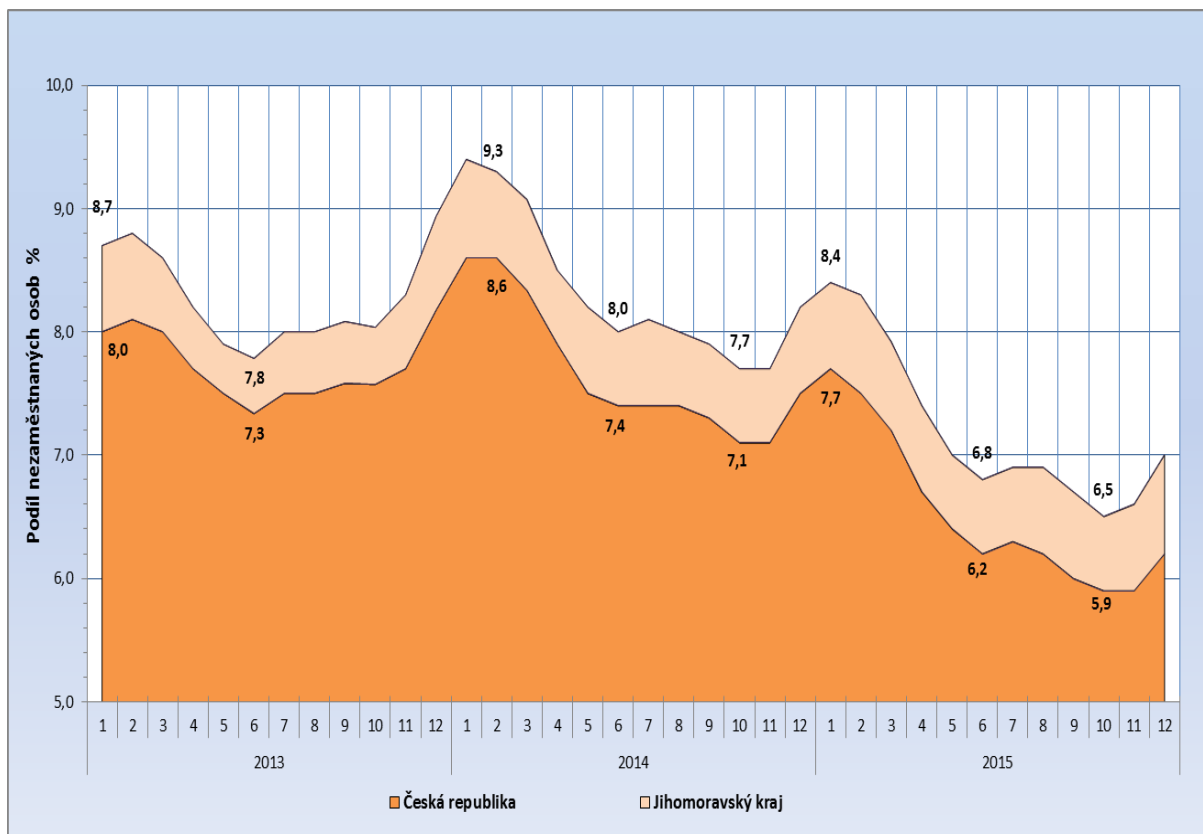
2. Nezaměstnanost

Ke 31.12.2015 bylo v Jihomoravském kraji evidováno 56 032 uchazečů o zaměstnání. Počet uchazečů na konci roku 2015 byl o 10,1 tis. osob nižší než na konci roku 2014 a o téměř 20 tis. nižší než v lednu 2014.

Po stagnaci v roce 2012 a výrazném nárůstu nezaměstnanosti v roce 2013 a na počátku roku 2014 se v roce 2014 projevilo oživení ekonomiky a nezaměstnanost poprvé od roku 2011 začala klesat. Tento trend zrychleným tempem pokračoval i v roce 2015. **Průměrný počet evidovaných uchazečů klesl oproti roku 2014 o 9,4 tis. osob.** V absolutních i relativních hodnotách je tento vývoj srovnatelný s obdobím růstu ekonomiky v letech 2007-2008.

Ve srovnání s Českou republikou ovšem situace v kraji stále není příznivá; podíl nezaměstnaných na obyvatelstvu 15-64 let je zde dlouhodobě oproti celostátnímu průměru o 0,6 až 0,8 procentního bodu vyšší. Ke 31.12. 2015 dosáhl hodnoty 7,0 %.

Obr. 5: Srovnání vývoje podílu nezaměstnaných v Jihomoravském kraji a v České republice v letech 2013 - 2015

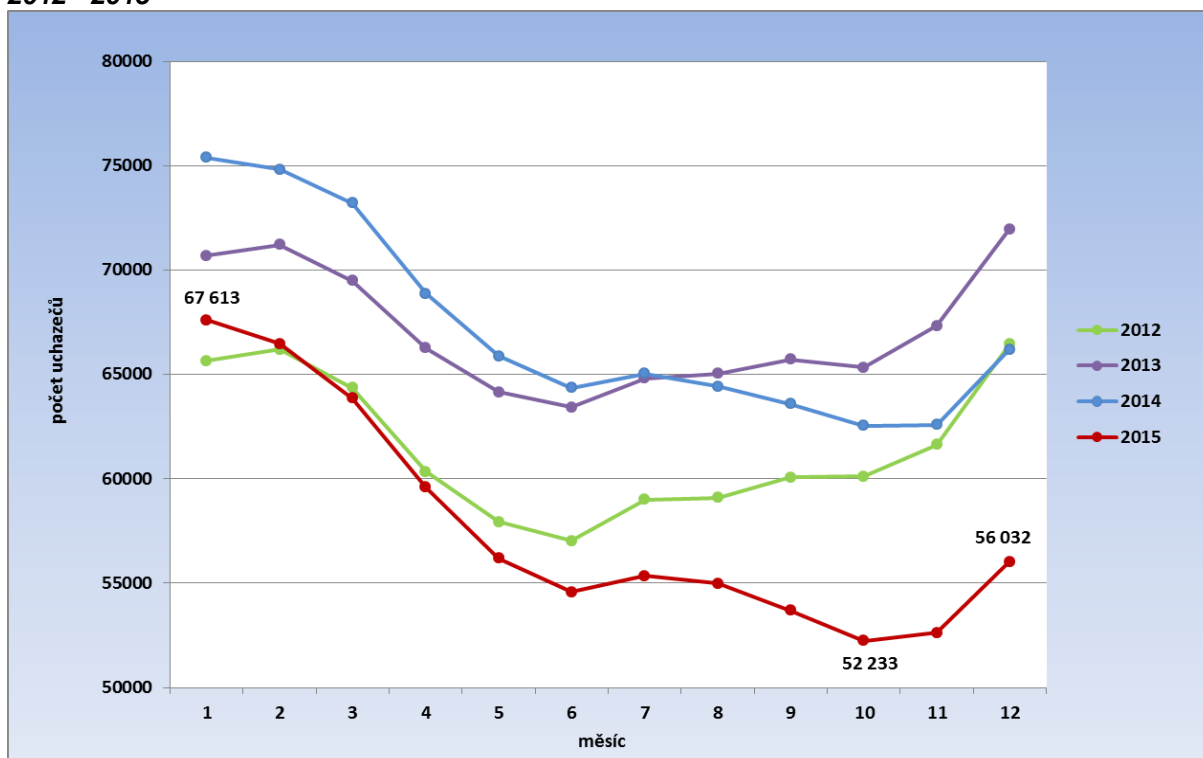
Pramen: MPSV ČR, měsíční statistiky, 2015

2.1. Vývoj nezaměstnanosti

Vývoj nezaměstnanosti v roce 2015 měl obdobný průběh jako v roce 2014, kdy nezaměstnanost po většinu roku klesala a výraznější sezónní nárůst se projevil až v posledním měsíci roku.

Ještě na počátku roku 2015 byla nezaměstnanost na poměrně vysoké úrovni. V průběhu ledna vstoupilo do evidence 7,9 tis. nových uchazečů, a přestože to bylo výrazně méně (o cca tisíc osob), než v minulých letech, ještě na konci února byl počet nezaměstnaných vyšší než v roce 2012. Pak však nezaměstnanost začala rychle klesat. Následující vývoj měl obvyklý sezónní průběh s maximy ukončených evidencí v jarních a letních měsících, nezaměstnanost však klesala výrazně rychleji než v předchozích letech. Nejvíce uchazečů odešlo z evidence v dubnu, a to 9,7 tis., a počet evidovaných uchazečů se tak v tomto měsíci snížil o 4,2 tis. Celkově v jarním období (v měsících březnu až červnu) klesl počet evidovaných uchazečů o 11,9 tis. Ve stejném období předchozího roku to bylo 10,5 tis. uchazečů.

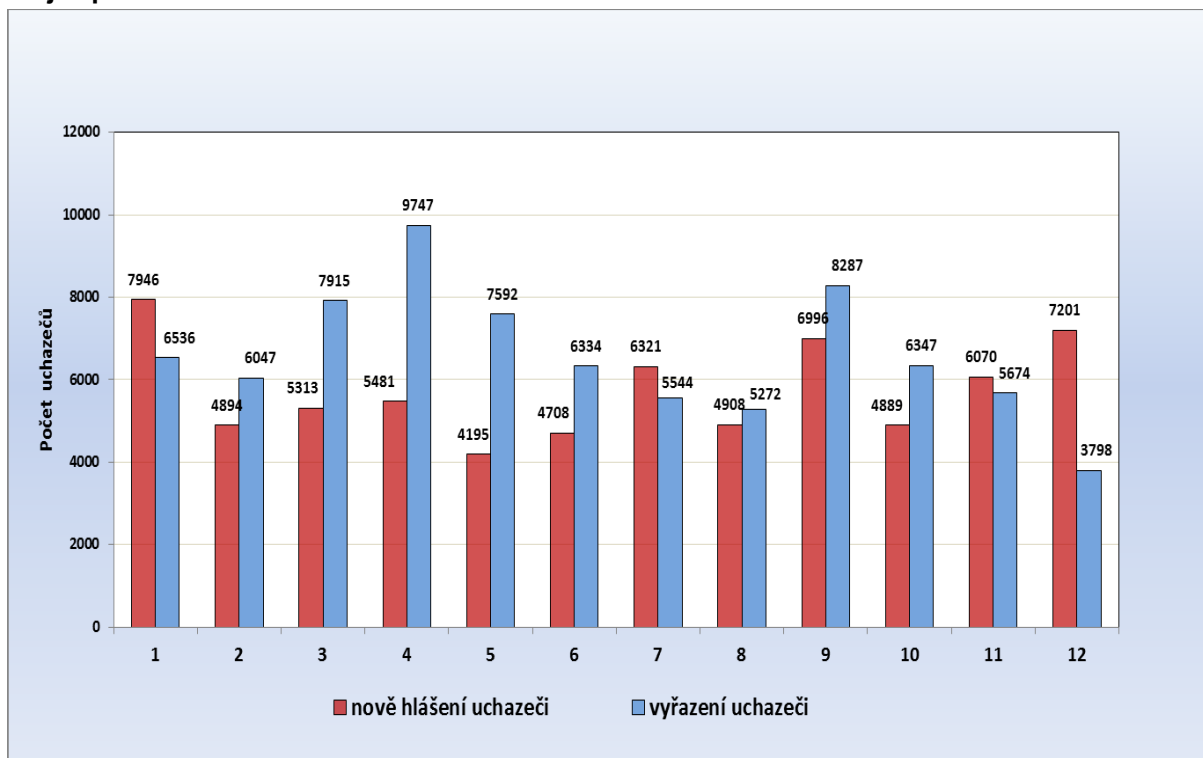
Obr. 6: Roční vývoj počtu evidovaných uchazečů o zaměstnání v Jihomoravském kraji v letech 2012 - 2015

Pramen: MPSV ČR, měsíční statistiky, 2015

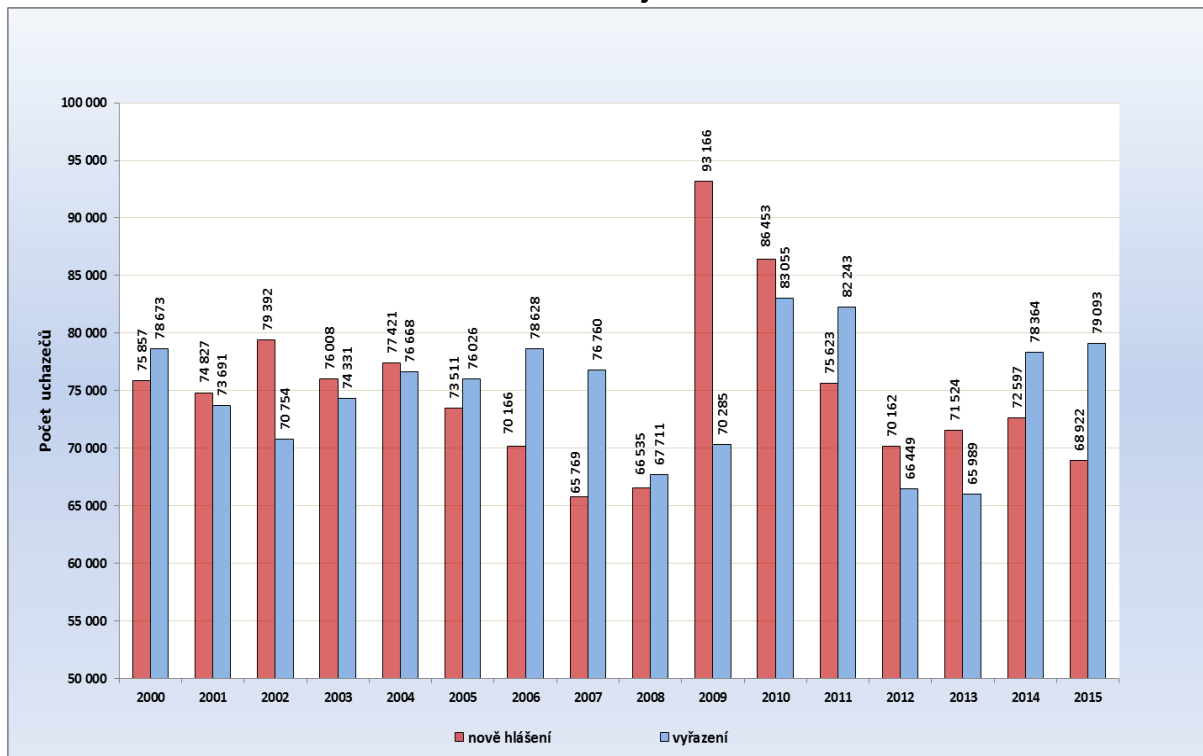
V prázdninových měsících došlo k obvyklému nárůstu počtu uchazečů, který je spojen částečně se vstupem absolventů na trh práce, částečně s ukončováním pracovních poměrů na dobu určitou ve školství, ale také s jistým útlumem aktivit a „odkládáním“ hledání pracovního místa po dobu prázdnin a dovolených na straně uchazečů i zaměstnavatelů. Tento nárůst však byl jen mírný, což je důsledkem jak příznivé situace na trhu práce, tak i nástupem slabších populačních ročníků. Již v srpnu začalo opět uchazečů ubývat.

Obr. 7: Vývoj počtu nově hlášených a vyřazených uchazečů o zaměstnání v Jihomoravském kraji v průběhu roku 2015

Pramen: MPSV ČR, měsíční statistiky, 2015

Obr. 8: Tok nezaměstnanosti v Jihomoravském kraji v letech 2000 - 2015

Pramen: MPSV ČR, měsíční statistiky, 2015

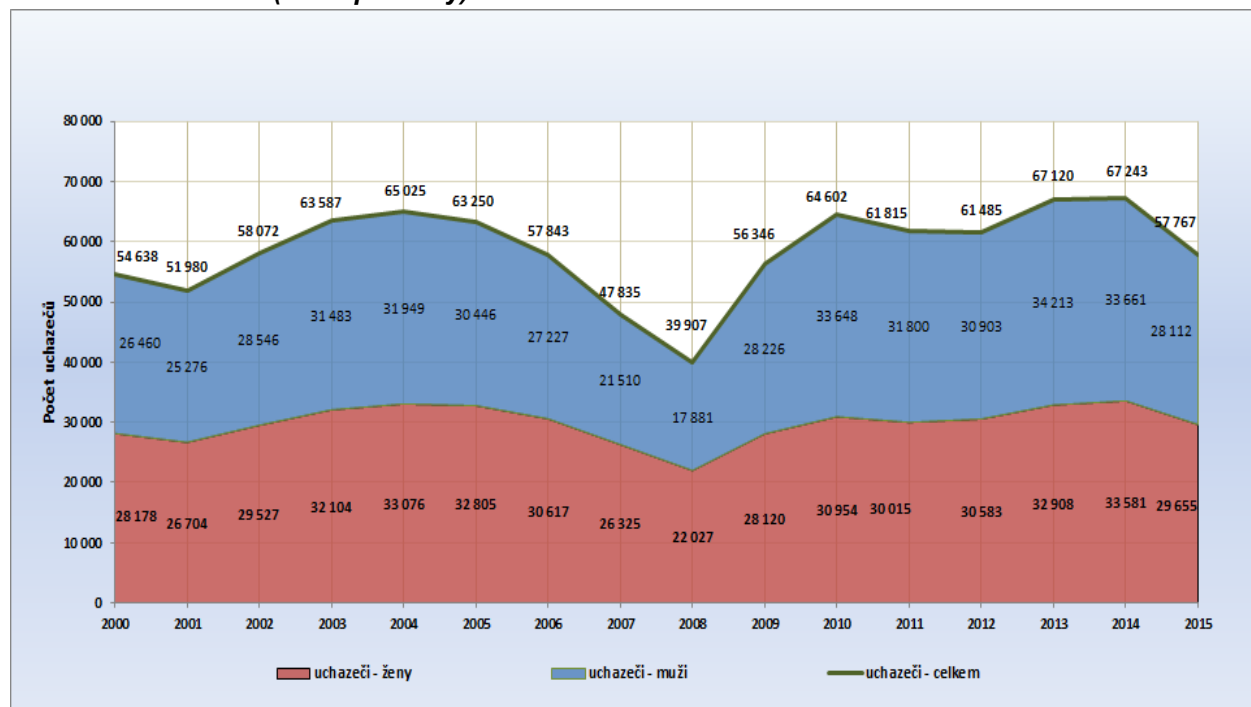
V září se jako obvykle zvýšil tok uchazečů spojený se vstupem absolventů na trh práce a oživením pracovního trhu po období prázdnin. Do evidence ÚP vstoupilo téměř 7 tis. nových uchazečů, ale zároveň uchazeči poměrně rychle evidenci opouštěli a nezaměstnanost, podobně jako v roce 2014, dále klesala. Ročního minima 52 223 evidovaných uchazečů bylo dosaženo v říjnu (k 31.10.2015). V závěru roku 2015 již nezaměstnanost v kraji rostla, avšak nejméně od roku 2007. Z velké části byl tento vývoj dán velmi příznivým počasím v listopadu a prosinci, které umožnilo pokračování řady sezonních prací, avšak nesporně je také důsledkem celkového oživení ekonomiky. V průběhu roku 2015 se na úřadech práce Jihomoravského kraje nově zaregistrovalo 68,9 tis. uchazečů, naopak vyřazeno z evidence bylo 79,1 tis. osob.

V souvislosti s poklesem počtu evidovaných uchazečů poklesl v kraji i **podíl nezaměstnaných na obyvatelstvu ve věku 15 - 64 let**, který se z 8,2 % na konci roku 2014 snížil na **7,0 % v prosinci 2015**. V celoročním průměru pak podíl nezaměstnaných na obyvatelstvu ve věku 15 - 64 let meziročně klesl o 1,1 p. b., tedy stejně jako v celé ČR. Nejvýrazněji přitom klesla úroveň nezaměstnanosti v okresech Hodonín (o 1,6 p. b.), Břeclav (o 1,4 p.b.) a Vyškov (o 1,3 p.b.), nejméně naopak v okrese Brno-město (o 0,8 p.b.).

Rychleji přitom **klesala nezaměstnanost mužů**, která se v meziročním průměru snížila o 1,3 p.b. (z 8,3 % na 7,0%), u žen poklesla pouze o 0,9 p.b. (z 8,4 % na 7,5 %). Podíl žen na celkovém počtu uchazečů se tak meziročně zvýšil ze 49,7 % na 50,6% a vrací se pomalu k obvyklým hodnotám z období před hospodářskou recesí.

Ke 31.12.2015 bylo v Jihomoravském kraji evidováno 27 652 mužů a 28 380 žen.

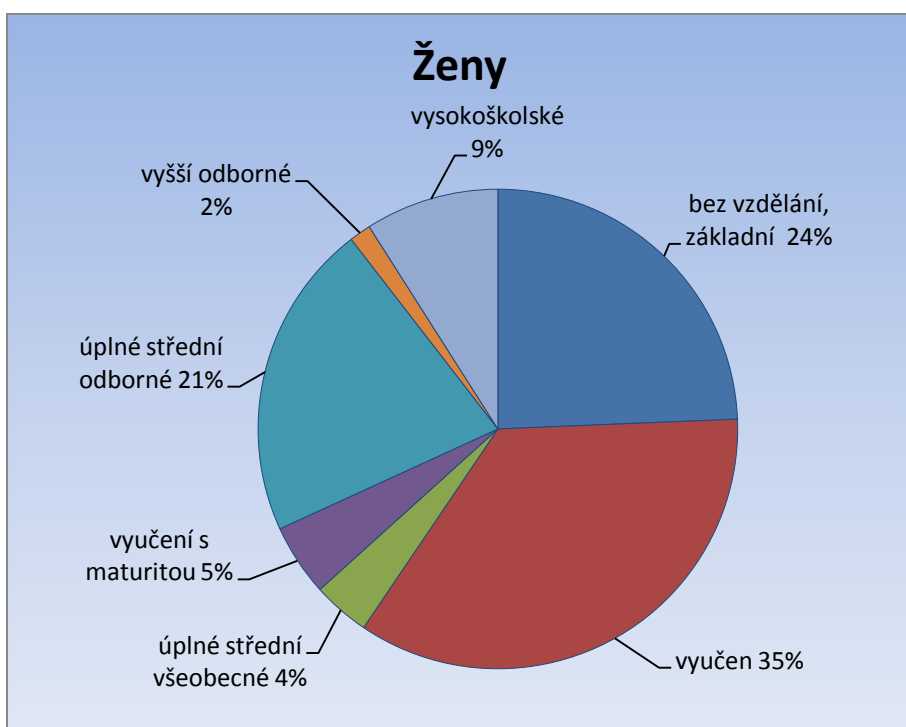
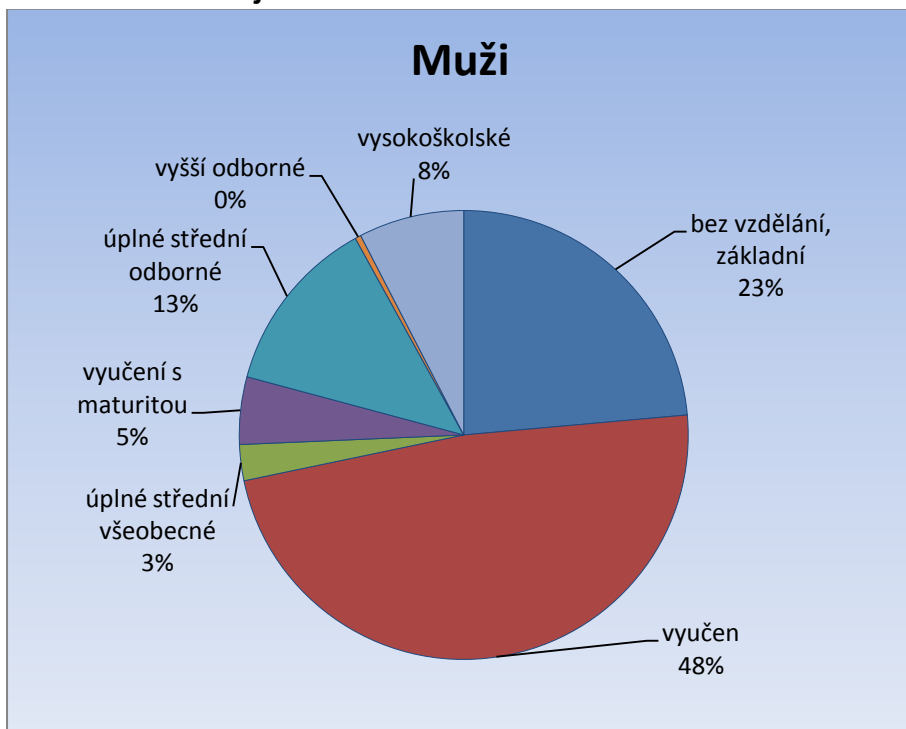
Obr. 9: Vývoj průměrného počtu uchazečů o zaměstnání v Jihomoravském kraji podle pohlaví v letech 2000 – 2015 (roční průměry)

Pramen: MPSV ČR, měsíční statistiky, 2015

Z hlediska **kvalifikační struktury** jsou v Jihomoravském kraji nejpočetnější skupinou uchazečů o zaměstnání osoby s výučním listem (celkem 41,5 %), následují je uchazeči se základním vzděláním (24,0 %) a osoby se středním odborným vzděláním s maturitou (17,1 %). Zastoupení jednotlivých kategorií je však u mužů a u žen rozdílné, jak ukazuje následující obrázek.

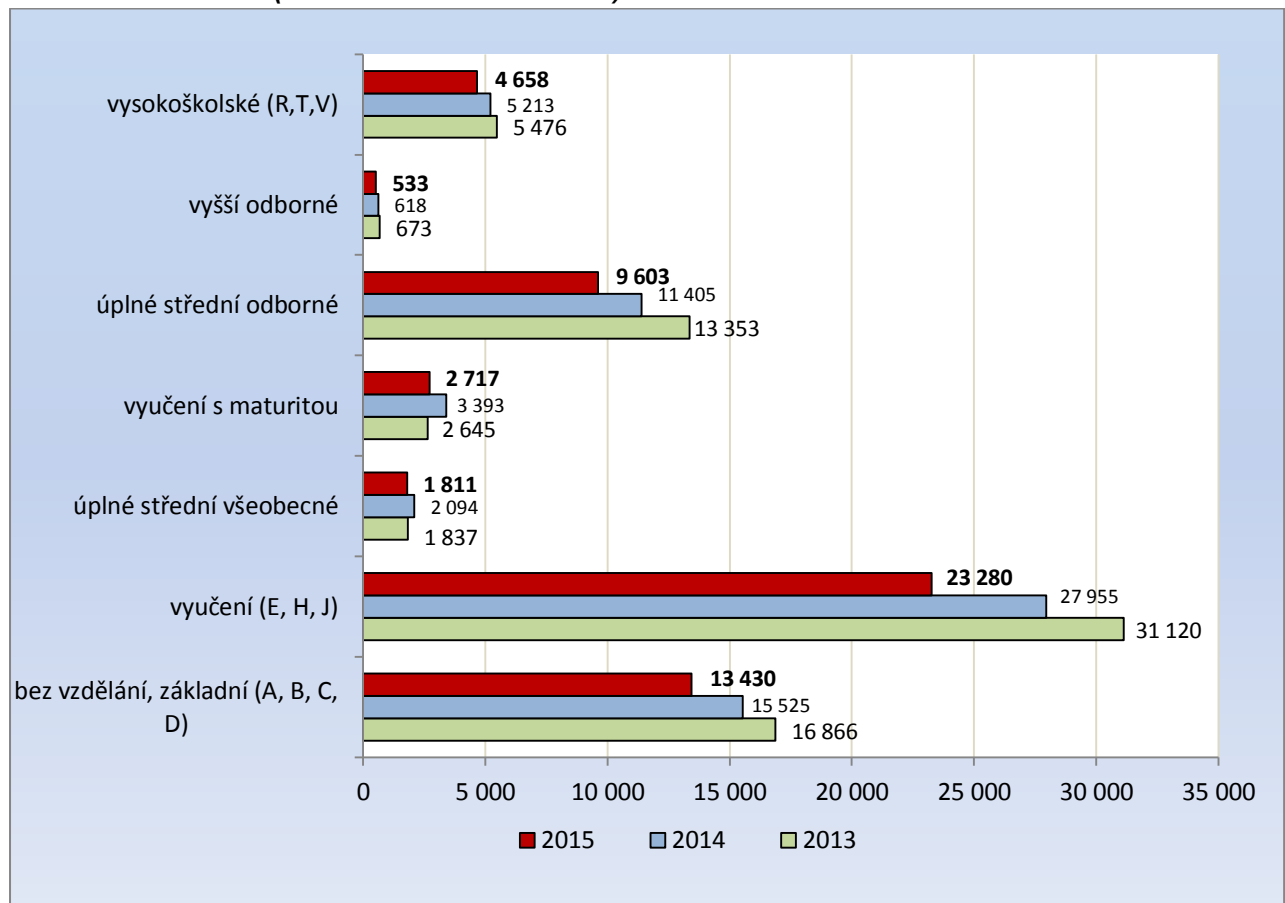
Obr. 10: Vzdělanostní struktura uchazečů o zaměstnání evidovaných v Jihomoravském kraji k 31. 12. 2015

Zatímco mezi muži výrazně převažují vyučení, kteří tvoří téměř polovinu všech uchazečů, kvalifikační struktura u žen je vyrovnanější a také celkově vyšší než u mužů. Střední vzdělání s maturitou má 30 % žen (u mužů jen 21%) a také podíl osob s vyšším odborným a vysokoškolským vzděláním je mezi ženami vyšší (11%) než mezi muži (8%).

Meziročně v kraji poklesl počet evidovaných uchazečů o zaměstnání ve všech sledovaných vzdělanostních kategoriích. Absolutně nejvíce ubylo uchazečů **v nejpočetněji zastoupené kategorii „vyučen“**, v níž se počet uchazečů snížil o 4 675 osob, tj. o 16,7 % původního stavu (z 27 955 osob na konci roku 2014 na 23 280 osob k 31.12.2015). Relativně nejvíce se však snížil počet vyučených uchazečů s maturitou, a to o 19,9 %. Počty uchazečů s úplným středním odborným vzděláním se meziročně snížily o 15,8 % a počty osob se základním vzděláním poklesly o 13,5 %.

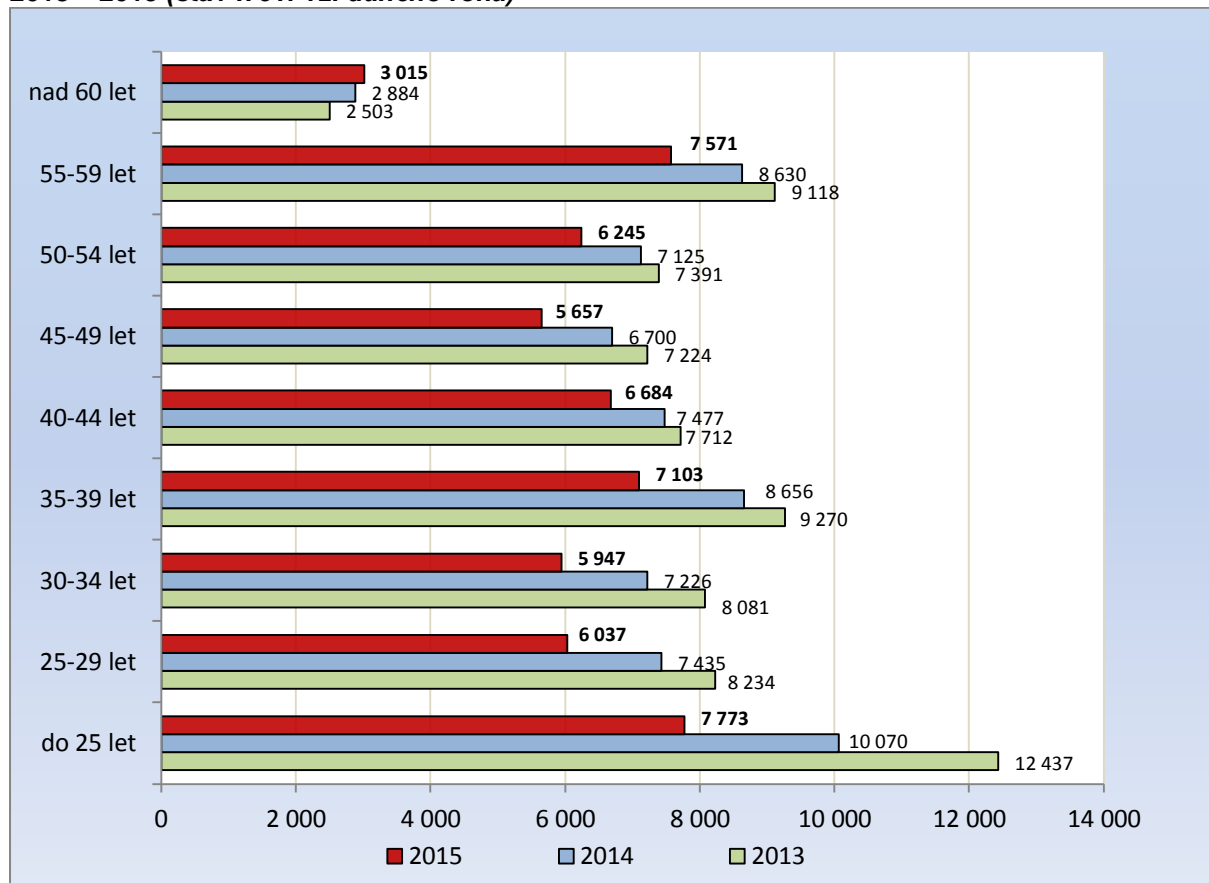
Obr. 11: Kvalifikační struktura uchazečů o zaměstnání evidovaných v Jihomoravském kraji v letech 2013 – 2015 (stav k 31. 12. daného roku)

Pramen: MPSV ČR, měsíční statistiky struktury uchazečů a volných pracovních míst

Z hlediska **věkové struktury** jsou nezaměstnaností nejvíce postiženou kategorií osoby ve věku nad 50 let, tito uchazeči představují aktuálně 30 % uchazečů o zaměstnání.

Obr. 12: Věková struktura uchazečů o zaměstnání evidovaných v Jihomoravském kraji v letech 2013 – 2015 (stav k 31. 12. daného roku)

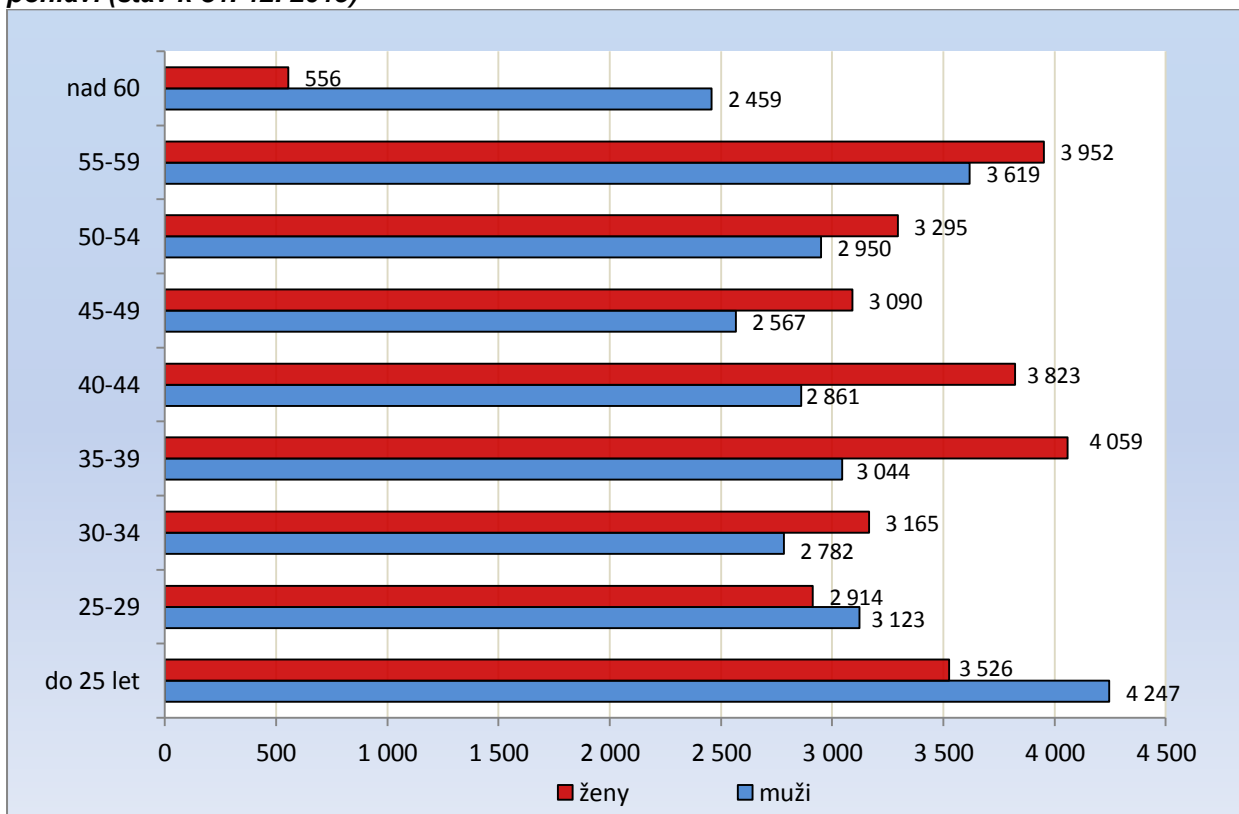

Pramen: MPSV ČR, měsíční statistiky struktury uchazečů a volných pracovních míst

Meziročně se v kraji snížil počet nezaměstnaných ve všech věkových kategoriích s výjimkou kategorie nad 60 let. Nejvýznamněji poklesl počet evidovaných uchazečů ve věkové kategorii do 25 let, kde se jejich počet v průběhu roku 2015 snížil o 23 % a oproti roku 2013 dokonce o 37%. Se zvyšujícím se věkem uchazečů se tento pokles snižoval, ve skupině osob 50 - 59 let činil meziročně již jen necelých 12 %, v kategorii nad 60 let uchazečů dokonce přibylo. Dominantní postavení tak získala skupina osob starších 50 let, jejíž podíl na úhrnné nezaměstnanosti k 31.12.2015 dosáhl 30,0 %. Na druhém místě se ocitla dříve nejpočetnější skupina osob ve věku 30 - 39 let. Třetí nejpočetnější skupinou pak jsou osoby ve věku 20 - 29 let. Meziročně se průměrný věk nezaměstnaných v Jihomoravském kraji zvýšil o 0,7 roku, k datu 31.12.2015 dosáhl hodnoty 41,0 let.

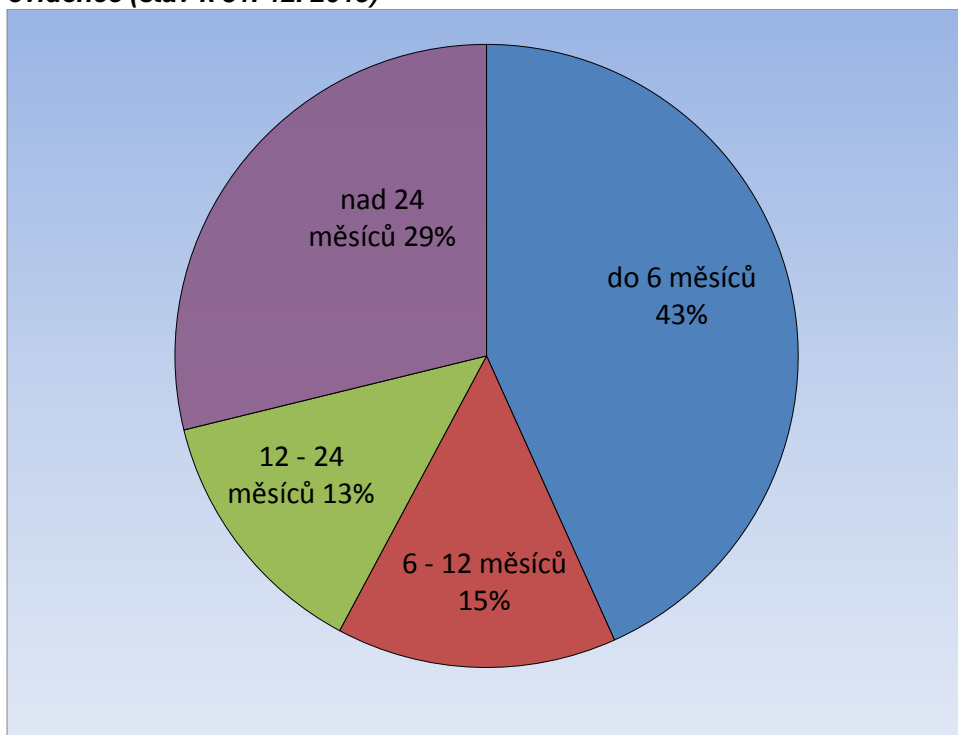
Ve struktuře nezaměstnaných dle věku jsou přitom zjevné genderové rozdíly, dané jak rozdílným věkem odchodu do důchodu pro jednotlivá pohlaví, tak omezeními žen na trhu práce v období péče o děti a rodinu. Zatímco v kategoriích do 25 let a nad 60 let převažují muži, v ostatních věkových kategoriích převládají ženy, nejvýrazněji ve věku mezi 35 a 45 lety.

Obr. 13: Věková struktura uchazečů o zaměstnání evidovaných v Jihomoravském kraji dle pohlaví (stav k 31. 12. 2015)

Pramen: MPSV ČR, 2015, měsíční statistika struktury uchazečů a volných pracovních míst

Obr. 14: Struktura uchazečů o zaměstnání evidovaných v Jihomoravském kraji podle délky evidence (stav k 31. 12. 2015)

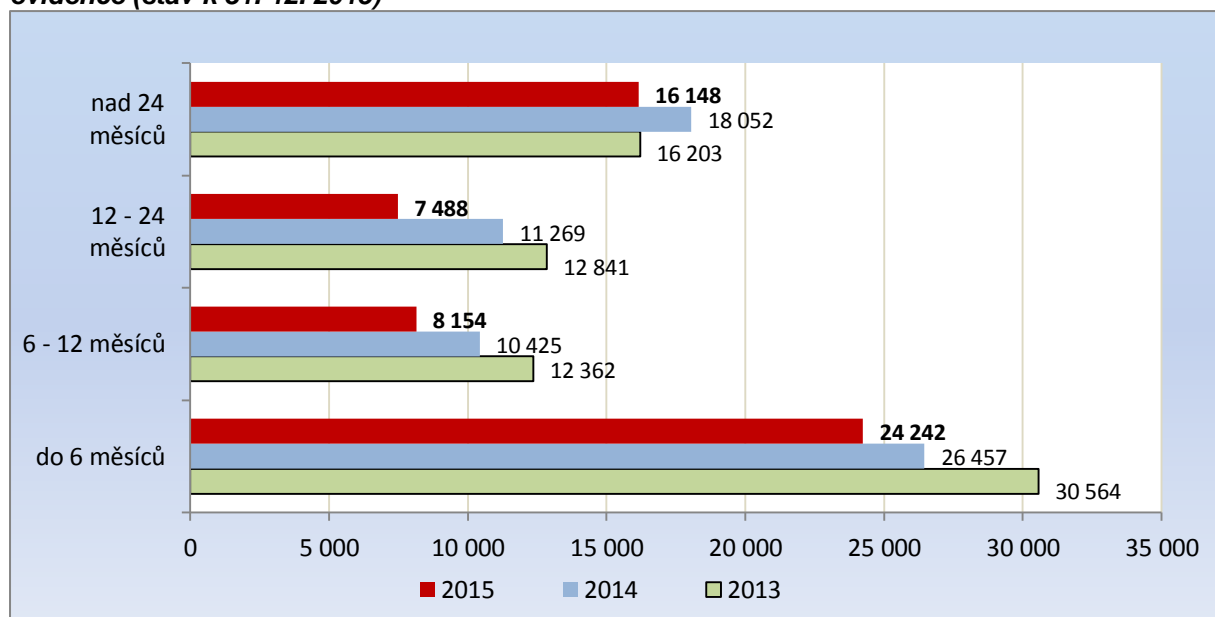
Pramen: MPSV ČR, 2015, měsíční statistika struktury uchazečů a volných pracovních míst

Kromě celkového poklesu nezaměstnanosti se v roce 2015 zlepšila v kraji jako celku i **struktura evidovaných uchazečů dle délky evidence**. Počet dlouhodobě evidovaných uchazečů (nad 12 měsíců) klesl téměř o 20% (o 5 685 osob), a to zejména díky intenzivnímu uplatňování nástrojů APZ. Podíl dlouhodobě evidovaných uchazečů (nad 12 měsíců) se tak v kraji snížil ze 44,3 % na 42,2%, což v kontextu s celkovým poklesem úrovně nezaměstnanosti lze hodnotit jako výsledek pozitivní, neboť v obdobích ekonomického růstu a poklesu celkové úrovně nezaměstnanosti podíl těchto skupin uchazečů v evidenci zpravidla narůstá.

V krajském městě však vývoj z hlediska dlouhodobé nezaměstnanosti tak dobrý není. Zatímco ve venkovských okresech se podíl dlouhodobě nezaměstnaných snížil v průměru téměř o čtvrtinu, v Brně-městě to bylo o pouhých 13 %. Podíl dlouhodobě nezaměstnaných na celku zde poklesl jen nepatrně (o 0,1 p.b.) a je nejvyšší v kraji – ke 31.12.2015 byla v Brně téměř polovina uchazečů (49,5%) evidována déle než 12 měsíců. Důvodem jsou především podmínky velkoměsta (zejména větší možnosti čerpání sociálních dávek a nelegální práce), které umožňují setrvávat uchazečům ve „chtěné“ nezaměstnanosti.

Celokrajský ukazatel průměrné délky evidence meziročně vzrostl o 43 na současnou hodnotu 680 dní a pohybuje se na průměru ČR (682 dny).

Obr. 15: Struktura uchazečů o zaměstnání evidovaných v Jihomoravském kraji dle délky evidence (stav k 31. 12. 2015)

Pramen: MPSV ČR, 2015, měsíční statistika struktury uchazečů a volných pracovních míst

2.2. Územní rozložení registrované nezaměstnanosti

Vzhledem k velikosti sídel, geografické poloze, dopravní obslužnosti a s tím spojené odlišně atraktivitě pro zaměstnavatele (rozložení průmyslu a zemědělství) vykazují okresy rozdílnou nezaměstnanost.

Dle administrativního členění se území Jihomoravského kraje člení na 7 okresů, na 21 správních obvodů obcí s rozšířenou působností a na 35 obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem. Celkem se v kraji nachází 673 obcí, z nichž 49 má statut města. Jediné z nich - krajské město Brno - je statutárním městem. Z hlediska vnitřní struktury ÚP zahrnuje krajská pobočka v Brně celkem 20 tzv. kontaktních pracovišť.

Tab. 6:: Charakteristika okresů Jihomoravského kraje k 31. 12. 2015

Území	Počet nezaměstnaných			Absolventi škol a mladiství	Volná pracovní místa	Počet uchazečů na 1 volné místo	Podíl nezaměst. [%]
	celkem	v tom					
		muži	ženy				
Blansko	4 085	1 894	2 191	218	684	6,0	5,6
Brno-město	19 526	9 312	10 214	827	3 233	6,0	7,6
Brno-venkov	7 352	3 509	3 843	466	1 020	7,2	5,2
Břeclav	5 144	2 632	2 512	313	1 092	4,7	6,5
Hodonín	9 709	5 198	4 511	511	790	12,3	9,0
Vyškov	3 027	1 539	1 488	209	555	5,5	4,7
Znojmo	7 189	3 568	3 621	373	723	9,9	9,4
Jihomoravský kraj	56 032	27 652	28 380	2 917	8 097	6,9	7,0
Česká republika	453 118	225 169	227 949	22 023	102 545	4,4	6,2

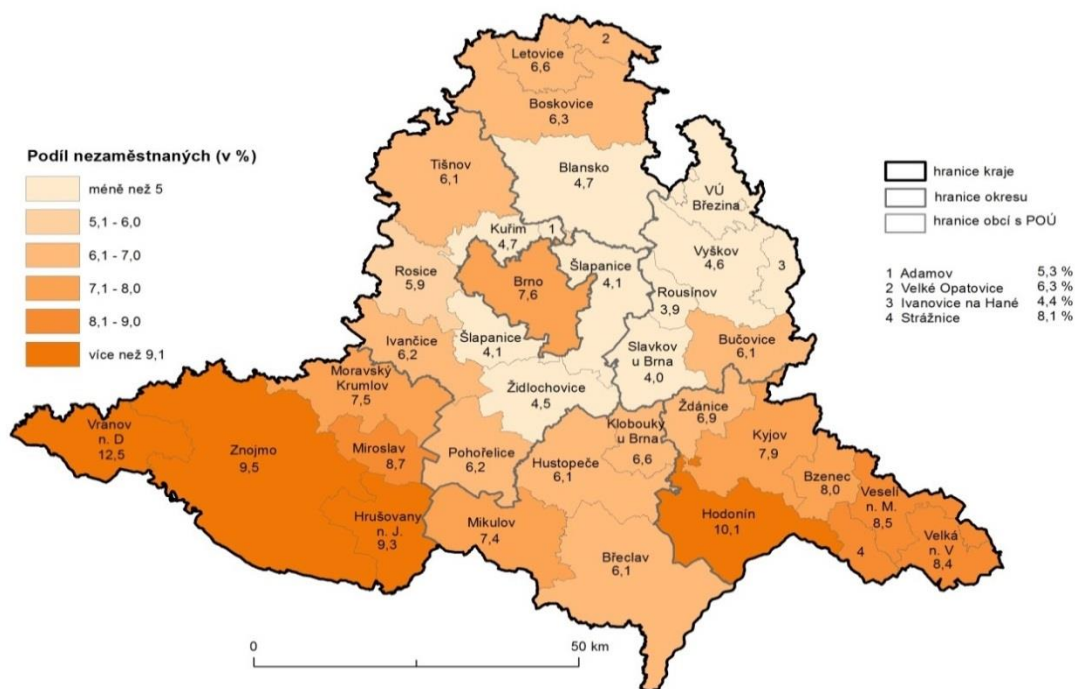
Pramen: MPSV ČR, 2015 měsíční statistiky

Úroveň nezaměstnanosti ve venkovských okresech kraje je významně ovlivňována průběhem sezónních prací v zemědělství, stavebnictví a cestovním ruchu, což se promítá do celkového vývoje nezaměstnanosti v průběhu roku na úrovni celého kraje. Nejvyšší nezaměstnanost je zaznamenávána v zimních měsících, v roce 2015 v lednu (8,4 %). Naopak nejnižší hodnota byla v letošním roce v říjnu (6,5 %). Nejvýrazněji se tyto sezónní výkyvy projevují v okrese Znojmo, kde vedle významného podílu zaměstnanosti v místní zemědělské výrobě hraje roli i příhraniční sezónní zaměstnanost v sousedním Rakousku.

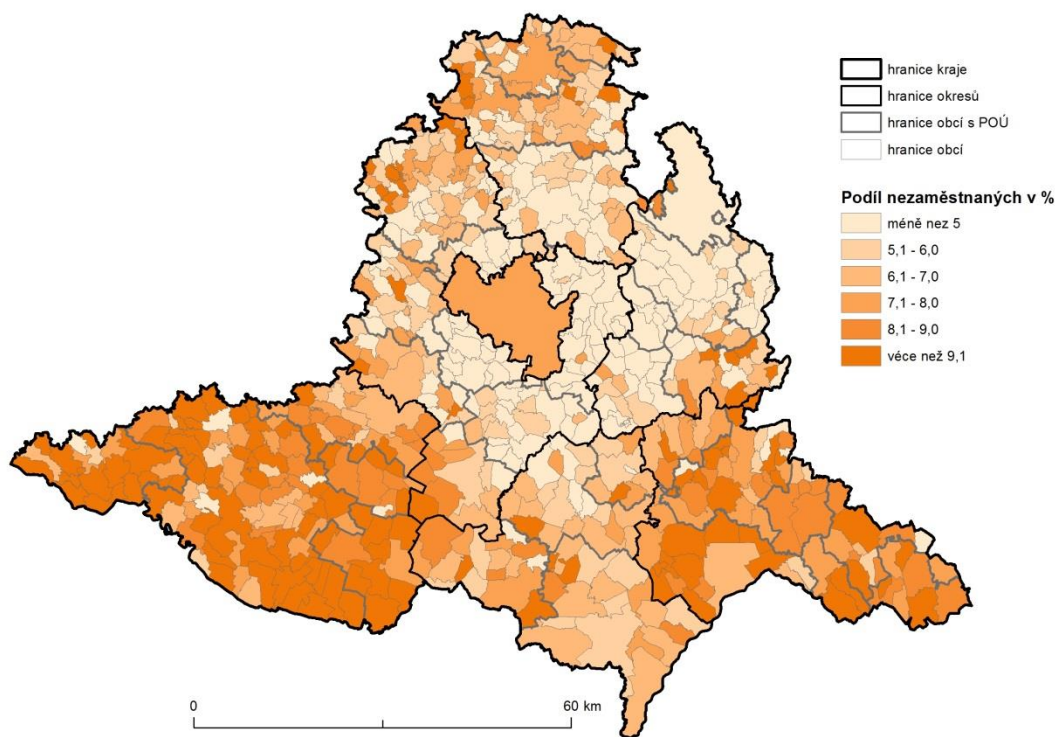
Dále v textu uváděné údaje se (pokud není uvedeno jinak) vztahují ke 31.12.2015

Vzhledem ke konstrukci ukazatele úrovně nezaměstnanosti (podíl nezaměstnaných na obyvatelstvu ve věku 15-64 let) není jeho vypovídací hodnota zejména na úrovni malých obcí vždy objektivní, přesto však jistý obraz o územním rozložení nezaměstnanosti podává. (viz obr. 17). Na úrovni vyšších územních celků (pověřené obce) je již srovnání objektivnější (viz obr. 16)., bohužel však v některých případech je administrativní členění PoÚ až příliš „hrubé“ (viz PoÚ Znojmo).

Obr. 16: Podíl nezaměstnaných osob na obyvatelstvu ve věku 15-64 v obcích s pověřeným obecním úřadem Jihomoravského kraje k 31. 12. 2015

Obr. 17: Podíl nezaměstnaných osob na obyvatelstvu ve věku 15-64 v obcích Jihomoravského kraje k 31. 12. 2015

Nejvyšší podíl nezaměstnaných osob k 31. 12. 2015 byl zaznamenán v obci Ústup na Boskovicku (26,9 %), Prokopov (21,5 %) ležící na Znojemsku a v obci Stálky (19,2 %)

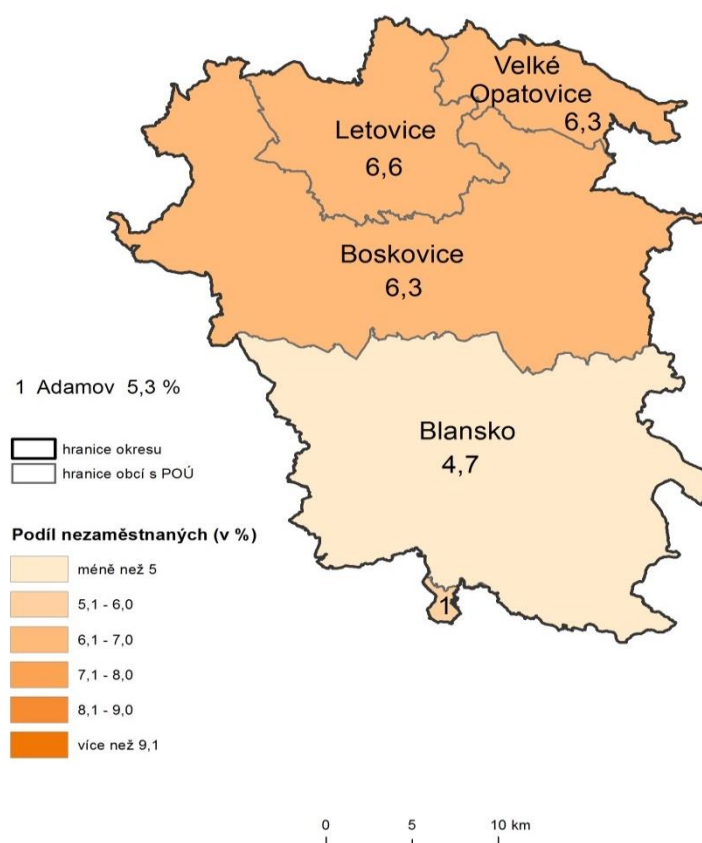
nacházející se na Vranovsku. Naopak nulová nezaměstnanost byla zaznamenána ve vojenském újezdu Březina na Vyškovsku (0,0 %), v obci Kuncina Ves (0,0 %) na Boskovicku a v obci Nalepeč-Žemůvka na Tišnovsku (0,0 %).

Okres Blansko

Okres Blansko je okresem s dlouhodobě třetí nejnižší úrovní nezaměstnanosti v Jihomoravském kraji. Podíl nezaměstnaných osob se trvale pohybuje nejen pod celokrajským, ale i pod celorepublikovým průměrem. V roce 2015 dosáhl průměrné roční hodnoty 5,9 % (krajský průměr byl 7,2%, celorepublikový 6,6%).

Krajská pobočka úřadu práce je v tomto okrese zastoupena dvěma kontaktními pracovišti: v Blansku a Boskovicích.

Obr. 18: Podíl nezaměstnaných osob na obyvatelstvu 15-64 v okrese Blansko k 31.12.2015

Silné stránky okresu

- staletá tradice strojírenské výroby
- existence nově vybudovaných průmyslových zón
- kvalifikovaná pracovní síla
- dobrá vzdělanostní úroveň
- dobrá silniční i železniční dostupnost regionu
- atraktivní oblast z hlediska rozvoje cestovního a turistického ruchu

Slabé stránky okresu

- omezená nabídka volných pracovních míst
- podprůměrná úroveň mezd
- přetíženost silnice 1. tř. č. 43
- špatná silniční dostupnost mikroregionu Adamov, Kunštát a Olešnice

Tab. 7: Charakteristika okresu Blansko k 31. 12. 2015

Území	Počet nezaměstnaných			Absolventi škol a mladiství	Osoby se ZP	Volná pracovní místa	Podíl nezaměst. [%]
	celkem	v tom					
		muži	ženy				
Adamov	175	83	92	5	34	27	5,3
Blansko	1 711	786	925	93	298	291	4,7
Boskovice	1 496	679	817	88	264	307	6,3
Letovice	448	211	237	26	97	48	6,6
Velké Opatovice	255	135	120	6	58	11	6,3
Okres Blansko	4 085	1 894	2 191	218	751	684	5,6

Pramen: MPSV, ČR, GIS Prostorová analýza, 2015

Adamovsko

Kdysi průmyslové centrum Jihomoravského kraje. ADAST zaměstnával přes 5 tisíc zaměstnanců. Tiskařské stroje se značkou vyvážel podnik do 30 zemí. Po pádu komunismu nebyly schopny kvalitou konkurovat nejmodernějším polygrafickým strojům, což znamenalo konec výroby. Stejně dopadla i rozsáhlá přísně utajovaná vojenská výroba protitankových střel Tandem. K 31. 12. 2015 bylo v celém mikroregionu evidováno 175 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob činil 5,3 %. Nejvýznamnější zaměstnavatel je společnost Adast Systems, a.s. a společnost Tenza cast, a.s.

Blanensko

Mikroregion Blansko má průmyslový charakter. Svou polohou je součástí brněnské průmyslové aglomerace. Převažujícím odvětvím se staletou tradicí je strojírenství, následováno textilní výrobou, elektrotechnickým, potravinářským a dřevozpracujícím průmyslem. Nejvýznamnější průmyslové podniky regionu jsou rozmístěny převážně ve význačných sídlech, v těsné blízkosti železniční tratě Brno - Česká Třebová. V Blansku jsou to například firmy ČKD Blansko Holding, a.s., DSB EURO s.r.o. a PYROTEK CZ, s.r.o. V Ráječku sídlí výrobce elektrických rozvodných a kontrolních zařízení společnost Tyco Fire & Integrated Solutions s.r.o. K 31. 12. 2015 bylo v celém mikroregionu evidováno 1 711 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob činil 4,7 %, což je v rámci kraje jedna z nejnižších hodnot.

Boskovicko

Jedná se o mikroregion, v němž se vzájemně výrazně ovlivňuje průmyslové centrum regionu (Boskovice) a jeho venkovské zázemí, a v jehož zaměstnanecké struktuře je výrazně zastoupeno zemědělství. V mikroregionu je mnohem více rozvinuto živnostenské podnikání než v jiných částech okresu. Specifickou částí mikroregionu je oblast Olešnicka. Hlavním důvodem je omezené množství pracovních příležitostí (práce zejména v zemědělství), chybějící infrastruktura a velké vzdálenosti (k vyjíždce za prací) do průmyslových center. V obci Ústup je dokonce nejvyšší hodnota podílu nezaměstnaných osob v celém Jihomoravském kraji, na konci roku 2015 činila 26,9 %. K 31. 12. 2015 bylo v celém mikroregionu evidováno 1 496 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob činil 6,3 %. K významným zaměstnavatelům patří Minerva Boskovice, a.s., NOVIBRA Boskovice s.r.o., Nemocnice Boskovice, Jednota Boskovice, ITAB Shop Concept CZ, a.s. a v Sebranicích společnost ALPS Electric Czech, s.r.o.

Letovicko

Letovicko je průmyslový mikroregion s částečným podílem zemědělství na celkové zaměstnanosti. K významným zaměstnavatelům patří firmy Letovické strojírny, s.r.o, Tylex Letovice a.s., LETOPLAST s.r.o., Ledeko a.s., Keramika Letovice, spol. s r.o. Sídli zde i množství menších firem. Větší část regionu má dobré dopravní spojení jak po silnici, tak i po železnici, problémovou oblastí se špatnou dopravní dostupností je ale oblast Kunštátu s převažujícím zemědělským charakterem a absencí nových podnikatelských aktivit. K největším zaměstnavatelům patří firma Best Bussines, a.s. (v Kunštátě). K 31. 12. 2015 bylo v uvedeném mikroregionu evidováno 448 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl 6,6 %.

Velkoopatovicko

Jedná se průmyslově - zemědělský region s jediným dominantním zaměstnavatelem (tím je společnost P-D Refractories CZ a.s.) a několika menšími – VOS zemědělců, a.s., GERBRICH s.r.o, Interkontakt, spediční a obchod. servis, spol. s r.o. a Molat spol.s r.o. K 31. 12. 2015 bylo v tomto mikroregionu evidováno celkem 255 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob činil 6,3 %.

Okres Brno-město

Město Brno je správním, ekonomickým a kulturním centrem Jihomoravského kraje. Zaměstnanost ve městě je rozložena do velkého počtu odvětví, přičemž žádné z nich nemá na trhu práce dominantní postavení. Největší zaměstnavatelé ve městě vyvíjejí činnost v odvětvích terciární sféry (nemocnice, vysoké školy, dopravní organizace). V důsledku vysokého počtu pracovníků ve veřejné správě (úřady, policie, soudy), školství, zdravotnictví a sociální péči je podíl státu na zaměstnanosti ve městě značný. Takto vázaná pracovní síla je stabilní a méně ohrožena nezaměstnaností, což je při výrazných turbulencích na trhu práce pokládáno za značnou výhodu.

Úroveň nezaměstnanosti v krajském městě se však dlouhodobě pohybuje nad celorepublikovým, a v posledních třech letech dokonce i nad celokrajským průměrem. V roce 2015 dosáhl podíl nezaměstnaných na obyvatelstvu 15-64 let průměrné roční hodnoty 8,1 % (kraj 7,2%, ČR 6,6%). Díky absenci sezónních výkyvů zaměstnanosti se na nebo těsně pod hodnoty kraje či ČR dostávalo Brno-město pouze v zimních měsících a také v období krize v roce 2009.

Tento stav je podmíněn několika faktory. Jednak je pracovní trh města úzce provázán s jeho zázemím, kdy z okolních okresů denně do města dojíždí za prací cca 60 tis. osob a zdařile tak konkuruje místní pracovní síle, jednak je to dáno charakterem velkoměsta, které umožňuje uchazečům déle setrávat ve chtěné nezaměstnanosti.

Silné stránky okresu

- rozsáhlý pracovní potenciál
- kvalitní střední, vyšší a vysoké školství
- kvalifikovaná pracovní síla
- kvalitní infrastruktura pro rozvoj inovativního podnikání a klastrů
- možnost využití vědeckovýzkumného potenciálu města Brna
- rozvoj průmyslových zón

Slabé stránky okresu

- nepříznivá demografická struktura obyvatel města
- vysoká koncentrace osob ohrožených sociální exkluzí a jejich slabá motivace k pracovnímu uplatnění

Tab. 8: Charakteristika okresu Brno-město k 31. 12. 2015

Území	Počet nezaměstnaných			Absolventi škol a mladiství	Osoby se ZP	Volná pracovní místa	Podíl nezaměst. [%]
	celkem	v tom					
		muži	ženy				
Okres Brno-město	19 526	9 312	10 214	827	1 830	3 233	7,6

Pramen: MPSV, ČR, GIS Prostorová analýza, 2015

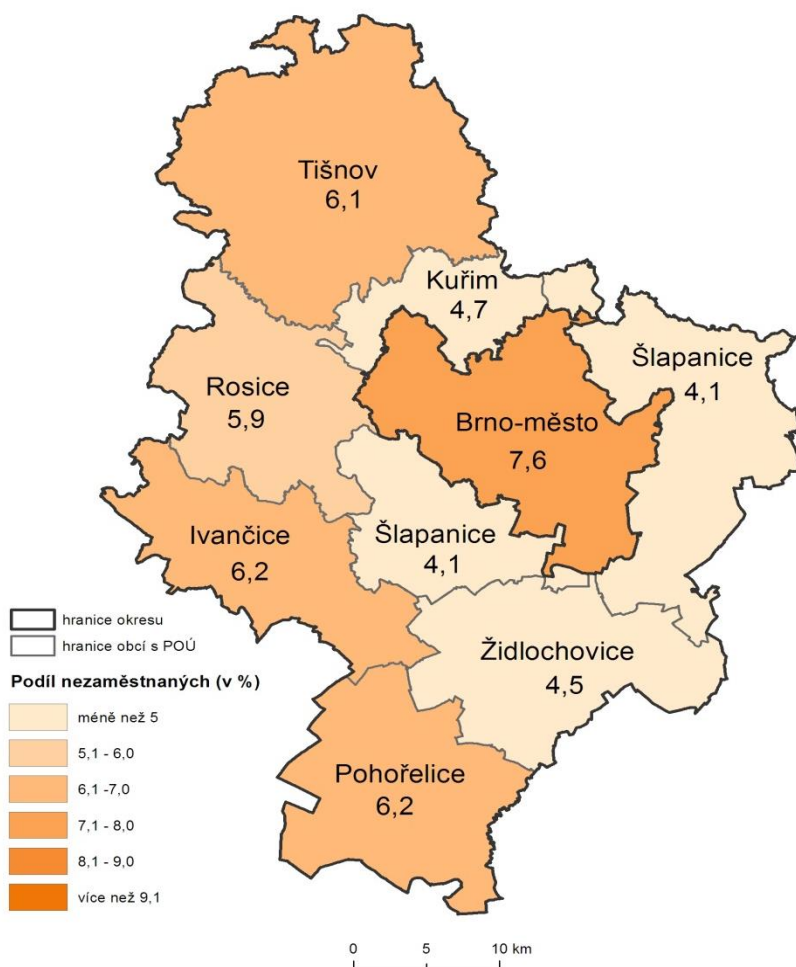
Na konci roku 2015 bylo v Brně průměrně evidováno celkem 3 233 volných pracovních míst. O každé z nich se tedy ve městě ucházelo 6,0 nezaměstnaných. Vzhledem k tomu, že se jedná o krajské, a zároveň druhé největší město ČR je to hodnota stále vysoká, neboť aktuální průměr celé ČR dosahuje 4,9 osob na jedno volné pracovní místo.

V jihomoravské metropoli získávají díky zahraničním investicím na převaze pracovní místa vyžadující vyšší kvalifikaci. Není proto překvapením skutečnost, že odvětvím, které v období krize navýšilo nejvíce zaměstnanost, bylo odvětví informačních a komunikačních činností.

V brněnských průmyslových zónách rostl počet zaměstnaných i v období krize. V největší zóně Černovická terasa se zvýšil počet pracujících během posledních let na 8 tis. a v

Technologickém parku Brno je již zaměstnáno téměř 5 tis. osob. Zde na nárůstu počtu zaměstnanců má největší podíl společnost IBM Global Services Delivery Center Czech Republic. Na konci roku 2015 společnost vykazovala téměř 3 900 zaměstnanců. Brněnské centrum IBM se zaměřuje na podporu databázového a systémového programového vybavení.

Obr. 19: Podíl nezaměstnaných osob na obyvatelstvu 15-64 v okrese Brno-město a Brno venkov k 31.12.2015

Okres Brno-venkov

Okres je tvořen nejbližším zázemím krajského města. Má průmyslový charakter, dříve relativně vysoký podíl zaměstnaných v zemědělství v posledních neustále klesá. Díky své poloze má okres Brno-venkov značnou intenzitu dopravy. Silniční doprava (dálnice Brno-Praha-Bratislava-Ostrava) i železniční trasy zákonitě procházejí jeho územím a tím kladně ovlivňují hospodářství i rozvoj podnikatelských aktivit.

Úroveň nezaměstnanosti má okres dlouhodobě pod celorepublikovým průměrem a až do roku 2013 měl i nejnižší nezaměstnanost v kraji. Okres těží ze své geografické polohy.

Jednak velká část obyvatel dojíždí za prací do města Brna, jednak řada investorů využila výhodné polohy těsně za hranicemi města a okres díky tomu disponuje i relativně vysokým počtem nabízených volných pracovních míst. **V roce 2015 dosáhl podíl nezaměstnaných průměrné roční hodnoty 6,0 %** (krajský průměr byl 7,2%, celorepublikový 6,6%). Počet uchazečů na jedno pracovní místo byl na konci roku 2015 7,2.

Úřad práce Brno-venkov sídlí v Brně. Detašovaná pracoviště jsou již umístěna ve městech okresu Brno-venkov (Ivančice, Pohořelice, Rosice, Tišnov a Židlochovice).

Silné stránky okresu

- rozmach průmyslových zón
- významné podnikatelské subjekty se zahraničním kapitálem na území okresu
- značný počet kvalifikované pracovní síly
- nižší cena pozemků oproti městu Brnu, což také ovlivňuje vstup zahraničních investorů
- významná tranzitní funkce okresu
- dobrá dopravní dostupnost obyvatel okresu do města Brna
- sousedství s univerzitním městem Brnem, které je rovněž sídlem řady středních a vyšších odborných škol, tedy dostatečná kapacita škol v dojíždkové vzdálenosti

Slabé stránky okresu

- dlouhodobě podprůměrná úroveň mezd
- nedostatečná mobilita pracovní síly
- nerovnoměrné rozložení pracovních příležitostí na okrese
- větší vliv sezónní zaměstnanosti na trh práce

Tab. 9: Charakteristika okresu Brno-venkov k 31. 12. 2015

Území	Počet nezaměstnaných			Absolvent i škol a mladiství	Osoby se ZP	Volná pracovní místa	Podíl nezaměst . [%]
	celkem	v tom					
		muži	ženy				
Ivančice	1 029	479	550	58	209	104	6,2
Kuřim	704	338	366	45	99	165	4,7
Pohořelice	596	285	311	42	107	93	6,2
Rosice	1 014	477	537	64	125	131	5,9
Šlapanice	1 789	830	959	120	205	322	4,1
Tišnov	1 232	615	617	82	254	90	6,1
Židlochovice	988	485	503	55	159	115	4,5
Okres Brno-venkov	7 352	3 509	3 843	466	1 159	1 020	5,2

Pramen: MPSV, ČR, GIS Prostorová analýza, 2015

Okres Brno-venkov se skládá z následujících mikroregionů:

Ivančicko

Ivančicko je průmyslově - zemědělským regionem, který byl stejně jako sousední region Rosicko v minulosti postižen útlumem hornictví. K tomu se přidává dlouhodobě horší dopravní obslužnost, zejména málo intenzivní napojení na Brno a nedostatečný počet významných zaměstnavatelů. Nemalý vliv na stav nezaměstnanosti v tomto regionu má i sousedství s okresy Znojmo a Třebíč, což jsou okresy s vyšší podílem nezaměstnaných osob než okres Brno-venkov. Nejvýznamnějším zaměstnavatelem byla v roce 2015 Nemocnice Ivančice. V Oslavanech je významný zaměstnavatel společnost Metaldyne Oslavany spol. s r.o. a Strojírna Oslavany, spol. s r.o. K 31. 12. 2015 bylo v celém mikroregionu evidováno 1 029 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob činil 6,2 %.

Kuřimsko

Naopak Kuřimsko je průmyslovým regionem s jednou nejnižších úrovní nezaměstnaností v kraji. Na trhu práce se kladně projevuje přítomnost většího počtu středních a velkých zaměstnavatelů a dobré dopravní spojení s Brnem. V Kuřimi sídlí nejvýznamnější zaměstnavatel v okrese Brno-venkov, společnost Tyco Electronics Czech. Výrobce elektrosoučástek. Ve Veverské Bítýšce sídlí výrobce zdravotnických a hygienických výrobků společnost Hartmann - Rico, a.s. Dalším významným zaměstnavatelem v mikroregionu je akciová společnost Slévárna Kuřim a výrobce nástrojových brusek společnost Walter s.r.o. K 31. 12. 2015 bylo v mikroregionu evidováno celkem 704 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl 4,7 %.

Pohořelicko

Pohořelicko má průmyslově - zemědělský charakter i proto, že se jedná o vinařskou oblast. Pro zaměstnanost na území mikroregionu mělo významnou roli vybudování průmyslové zóny Pohořelice - Dolní Štignary. Tato skutečnost kladně ovlivňuje situaci na trhu práce v celém regionu. Mezi významné zaměstnavatele na V Pohořelicích sídlí například firma DHL Supply Chain s.r.o, DHL Packaging s.r.o., dále papírenský výrobce CPI Moravia Books s.r.o. a francouzská společnost zabývající se lisováním a svařováním kovových dílů pro automobilový průmysl s. n. o. p. cz . V Branišovicích sídlí spediční společnost Cross Speed s.r.o. K 31. 12. 2015 bylo v mikroregionu evidováno celkem 596 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl 6,2 %.

Rosicko

Rosicko bylo v minulosti charakteristické především těžbou černého uhlí v Rosicko-oslavanské pánvi. Těžba však byla na počátku 90. let shledána nerentabilní a doly byly v roce 1992 uzavřeny. Těžební průmysl ustoupil do pozadí a největším zaměstnavatelem se stala strojírenská společnost Metalpress s.r.o. se sídlem v Zastávce u Brna. K 31. 12. 2015 bylo v mikroregionu evidováno celkem 1 014 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl 5,9 %.

Tišnovsko

Tišnovsko je průmyslovým regionem, který dříve patřil v rámci okresu Brno-venkov k oblastem s nižší nezaměstnaností. Na trhu práce se kladně projevuje přítomnost většího počtu středních a velkých zaměstnavatelů a dobré dopravní spojení s městem Brnem. Situace v mikroregionu se zhoršila od roku 2005, kdy bylo k tomuto mikroregionu přiřazeno 24 převážně menších obcí s vyšší mírou nezaměstnanosti z okresu Žďár nad Sázavou. Z významných zaměstnavatelů v okrese, kteří v tomto mikroregionu působí, lze uvést firmy: Siemens Electric Machines s.r.o. v Drásově, ČSAD Tišnov s.r.o. v Tišnově, Steinhauser s.r.o. v Tišnově. K 31. 12. 2015 bylo v mikroregionu evidováno celkem 1 232 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl 6,1 %.

Šlapanicko

Šlapanicko je regionem s velmi nízkou nezaměstnaností. Na trhu práce se kladně projevuje přítomnost většího počtu středních a velkých zaměstnavatelů a dobré dopravní spojení s Brnem. V roce 1996 byla založena v Modřicích průmyslová zóna CTP Project Incest, ve které mají sídlo nejvýznamnější zaměstnavatelé regionu, ale i Jihomoravského kraje. Mezi významné zaměstnavatele v Modřicích patří následující společnosti: IFE CR, IMI Norgren, Andrew Telecommunications, akciová společnost Vodňanská drůbež a Kovolit, a.s. Mezi další významné zaměstnavatele regionu patří Juli Motonwerk s.r.o. se sídlem v Moravanech a společnost Českomoravský cement, a.s. se sídlem Mokrý-Horákov. K 31. 12. 2015 bylo v mikroregionu evidováno celkem 1 789 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl 4,1 %, což je v rámci kraje třetí nejnižší hodnota podílu nezaměstnaných osob.

Židlochovicko

K 31. 12. 2015 bylo v mikroregionu evidováno celkem 988 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl 4,5 %. Nejvýznamnější zaměstnavatel je výrobce pečárských a cukrárenských výrobků společnost Karlova pekárna s.r.o. se sídlem v Židlochovicích.

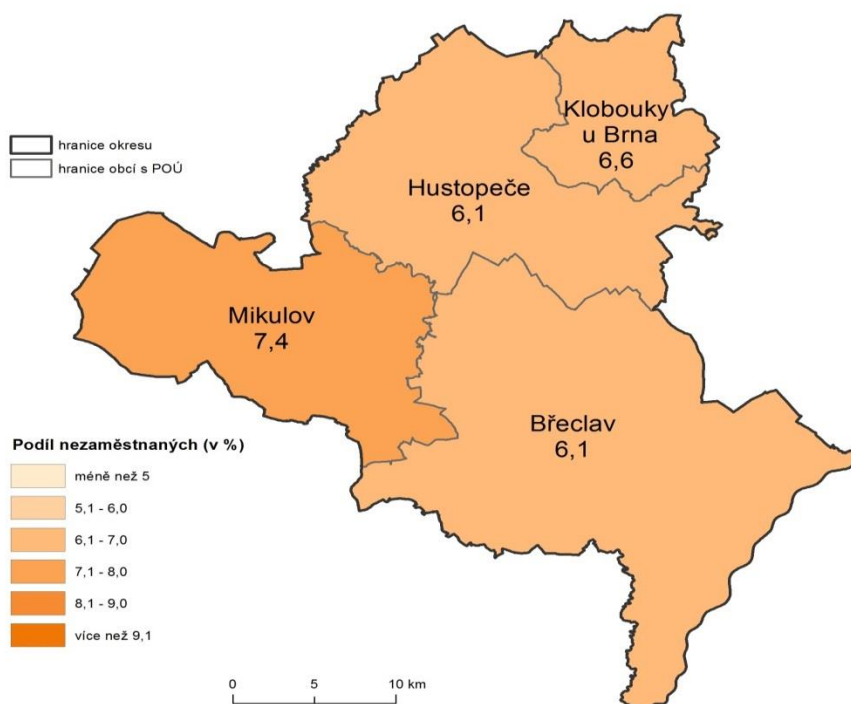
Okres Břeclav

Okres má průmyslově-zemědělský charakter, dříve poměrně významný podíl zemědělské výroby na hospodářství okresu se však postupně snižuje. Nezaměstnanost zde v minulosti bývala vždy nad průměrem ČR a tvrdě se zde projevil dopad hospodářské krize v letech 2009-2010, kdy drobní subdodavatelé zahraničních firem přišli o zakázky. Okres má však relativně výhodnou polohu při hlavních dopravních tazích do Rakouska a na Slovensko, což se v poslední době příznivě odráží v rozvoji podnikatelských aktivit a nabídka pracovních míst na jednoho uchazeče je zde aktuálně nejvyšší v celém kraji.

Za uplynulé dva roky se nezaměstnanost v okrese výrazně snížila. Průměrný podíl nezaměstnaných osob za rok 2015 dosáhl hodnoty 6,3 % a dostal se tak nejen pod krajský, ale dokonce i pod celorepublikový průměr. Na konci roku 2015 bylo v okrese Břeclav evidováno celkem 1 092 volných pracovních míst. O každé z nich se tedy ucházelo 4,7 nezaměstnaných, což je nejnižší hodnota v rámci Jihomoravského kraje (6,9).

Krajská pobočka úřadu práce je v tomto okrese zastoupena třemi kontaktními pracovišti – Břeclav, Hustopeče a Mikulov.

Obr. 20: Podíl nezaměstnaných osob na obyvatelstvu 15-64 v okrese Břeclav k 31.12.2015

Silné stránky okresu

- fungující spolupráce mezi obcemi (mikroregiony)
- existence nově vybudovaných průmyslových zón
- významný podíl malého a středního podnikání
- tradice vinařství a ovocnářství

Slabé stránky okresu

- nesoulad mezi profesní kvalifikační strukturou nabídky a poptávky na trhu práce
- nízká klasifikace pracovních sil
- nízká úroveň vzdělanosti obyvatelstva
- nedostatečná dopravní síť a dopravní dostupnost mezi malými obcemi

Tab. 10: Charakteristika okresu Břeclav k 31. 12. 2015

Území	Počet nezaměstnaných			Absolventi škol a mladiství	Osoby se ZP	Volná pracovní místa	Podíl nezaměst. [%]
	celkem	v tom					
		muži	ženy				
Břeclav	2 598	1 342	1 256	169	383	700	6,1
Hustopeče	1 193	594	599	76	181	126	6,1
Klobouky u Brna	327	167	160	24	167	253	6,6
Mikulov	1 026	529	497	44	46	13	7,4
Okres Břeclav	5 144	2 632	2 512	313	777	1 092	6,5

Pramen: MPSV, ČR, GIS Prostorová analýza, 2015

Břeclavsko

Z hlediska odvětví poskytuje nejvíce pracovních míst v okrese odvětví obchodu, dále pak zpracovatelský průmysl a odvětví stavebnictví. Největší průmyslový podnik břeclavského regionu s více než polovinou produkce určenou pro export je akciová společnost Gumotex, která zaměstnává 1 065 osob. Významným zaměstnavatelem regionu je Nemocnice Břeclav, dále pak akciová společnost a společnost BORS Břeclav zabývající se automobilovou dopravou. Zaměstnavatelé ze zemědělských firem a družstev řeší situaci na trhu práce se zaměstnanci tak, že je vždy ke konci roku propouštějí, posílají na úřad práce a s příchodem jarních měsíců je opětovně přijímají do zaměstnání. K 31. 12. 2015 bylo v mikroregionu evidováno celkem 2 595 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl 6,1 %.

Hustopečsko

Hustopečsko má průmyslově - zemědělský charakter. Vzhledem ke geografické povaze regionu a dojezdovým vzdálenostem je v mikroregionu silná i vrstva živnostníků zabývajících se prvovýrobou a službami. Nejvýznamnějším zaměstnavatelem regionu je MOSS logistics s.r.o. zabývající automobilovou dopravou. K 31. 12. 2015 bylo v mikroregionu evidováno celkem 1 433 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl hodnoty 6,1 %.

Kloboucko

K 31. 12. 2015 bylo v mikroregionu evidováno celkem 327 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl hodnoty 6,6 %. Nejvýznamnější zaměstnavatel je výrobce plastových oken PRAMOS, a.s.

Mikulovsko

Mikulovsko má vzhledem ke specifickému postavení v rámci okresu tradičně nejvyšší nezaměstnanost. Tato situace je dána i tím, že jde o region s relativně významnou zaměstnaností v odvětví zemědělství, což se odráží v zaměření podnikatelských aktivit. Vzhledem k přírodním podmínkám je v regionu rozšířené pěstování vinné révy a její následné zpracování. Na tuto oblast podnikání je úzce navázána i agroturistika, aktivity

v oblasti cestovního ruchu a rozvoj služeb s ním spojených. Ve výše uvedených případech však jde převážně o sezonní aktivity, které významně ovlivňují nezaměstnanost pouze v některých obdobích kalendářního roku. Nejvýznamnějším zaměstnavatelem je rakouská společnost na výrobu kabelů a kabelových svazků Gebauer a GrillerKabeltechnik, která zaměstnává přes 1 350 osob. V roce 2014 proběhla výstavba nové haly této společnosti pro cca 350 zaměstnanců. K 31. 12. 2015 bylo v mikroregionu evidováno celkem 1 026 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl hodnoty 7,4 %.

Okres Hodonín

Okres Hodonín patří úrovni nezaměstnanosti k nejvíce postiženým okresům v rámci celé ČR. Do roku 2014 byl okresem nejvyšší průměrnou hodnotou podílu nezaměstnaných osob v Jihomoravském kraji, až v roce 2015 byl „předstižen“ okresem Znojmo. V roce 2015 dosáhl podíl nezaměstnaných na obyvatelstvu 15-64 let průměrné roční hodnoty 8,9 % (kraj 7,2%, ČR 6,6%), což je jedenáctá nejvyšší úroveň nezaměstnanosti v rámci ČR.

Okres Hodonín je zároveň charakterizován relativně vysokým počtem uchazečů na jedno pracovní místo, na konci roku 2015 tento poměr činil 12,3, což je pátá nejvyšší hodnota v rámci ČR (4,4). Tato situace je dána zejména historickým vývojem, kdy po r.1989 zde zanikla řada významných zaměstnavatelů a v současné době investoři nejeví o tuto oblast příliš velký zájem díky okrajové poloze regionu. Nezanedbatelným faktorem je také poměrně vysoký počet občanů Slovenska na místním pracovním trhu, kteří využívají možnosti denní dojížďky a konkurují tak domácí pracovní síle. Úroveň nezaměstnanosti v okrese Hodonín je také výrazně ovlivňována průběhem sezónních prací v zemědělství. Nejvíce volných míst je hlášeno v letních měsících.

Krajská pobočka úřadu práce je v tomto okrese zastoupena třemi kontaktními pracovišti: v Hodoníně, Kyjově a Veselí nad Moravou.

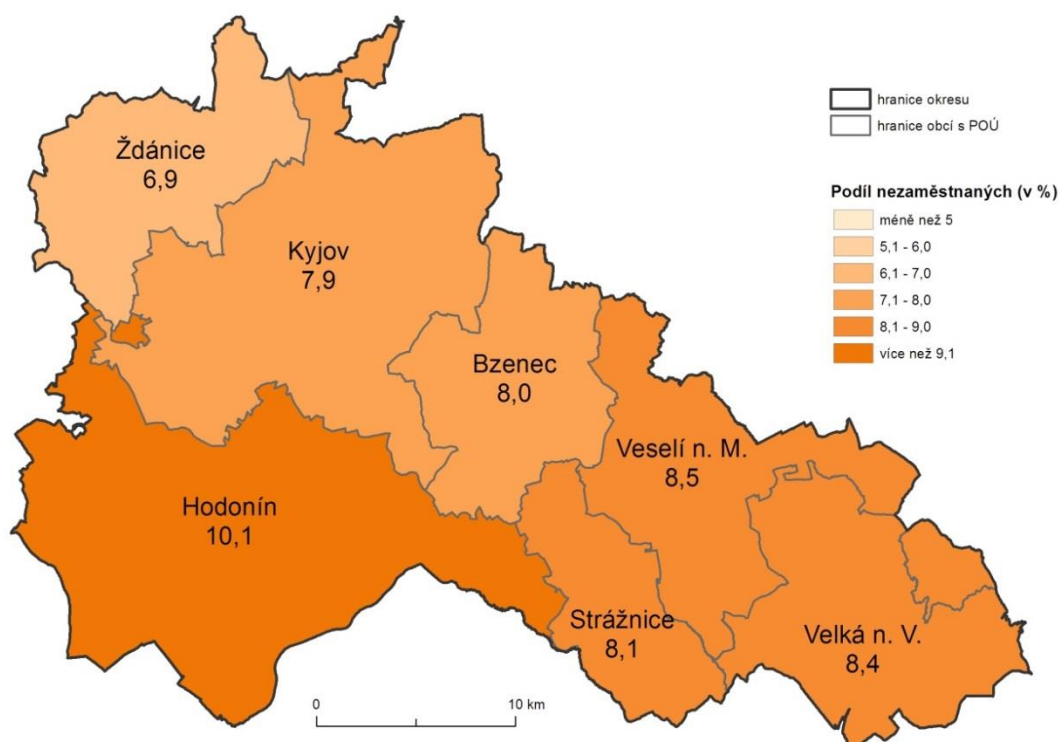
Silné stránky okresu

- blízkost dálnice D2 a hustá síť dopravní infrastruktury (ovšem jen pro část území)
- vysoká podpora zvyšování zaměstnanosti z národních i evropských zdrojů
- příhodné podmínky pro zemědělství
- tradice průmyslové výroby

Slabé stránky okresu

- okrajová poloha regionu a horší dopravní dostupnost části území
- nadprůměrná nezaměstnanost

- na rozlohu okresu atypicky vysoký počet obyvatel, a tudíž i vysoká pracovní síla, pro kterou v okrajovém regionu republiky trh práce negeneruje dostatek pracovních příležitostí.
- sezónnost trhu práce
- nízká úroveň vzdělanosti obyvatelstva
- nízká úroveň mezd

Obr. 21: Podíl nezaměstnaných osob na obyvatelstvu 15-64 v okrese Hodonín k 31.12.2015

Tab. 11: Charakteristika okresu Hodonín k 31. 12. 2015

Území	Počet nezaměstnaných			Absolventi škol a mladiství	Osoby se ZP	Volná pracovní místa	Podíl nezaměst. [%]
	celkem	v tom					
		muži	ženy				
Bzenec	689	353	336	45	91	35	8,0
Hodonín	4 314	2 301	2 013	205	692	365	10,1
Kyjov	2 016	1 096	920	121	338	152	7,9
Strážnice	407	213	194	13	59	28	8,1
Veselí nad Moravou	1 383	742	641	73	229	101	8,5
Velká nad Veličkou	477	269	208	24	107	84	8,4
Ždánice	423	224	199	30	63	25	6,9
Okres Hodonín	9 709	5 198	4 511	511	1 579	790	9,0

Pramen: MPSV, ČR, GIS Prostorová analýza, 2015

Bzenecko

Bzenec jako celek je po Ždánicku a Kyjovsku mikroregionem s třetí nejvyšší nezaměstnaností v okrese. V Mikroregionu je soustředěno několik středně velkých i velkých firem. Největší zaměstnavatelem je výrobce automobilových konektorů společnost AVX Czech Republic s.r.o, která je zároveň druhý největší zaměstnavatel okresu. Mezi nejvýznamnější zaměstnavatele v mikroregionu patří konzervářská společnost PIKA a.s., výrobce plastových výrobků společnost WMM a.s. a výrobce zahradního kovového nábytku společnost UNIKOV Steel s.r.o. K 31. 12. 2015 bylo v mikroregionu evidováno celkem 689 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl hodnoty 8,0 %.

Hodonínsko

Hodonínsko je průmyslový mikroregion s významnou zemědělskou produkcí a vysokou hustotou zalidnění. Pro sídelní strukturu je typický častý výskyt městysů a velkých obcí s několika tisíci obyvateli. Hodonínsko bylo ze všech regionů v okrese nejvíce postiženo restrukturalizací hospodářství. V Hodoníně a okolí byla v minulosti nezvykle vysoká koncentrace zaměstnavatelů s několika stovkami, příp. i více než tisícem zaměstnanců. Tyto podniky však během poměrně krátké doby buď zanikly, nebo prošly radikálním snížením stavů zaměstnanosti a do dnešní doby za ně nevznikla adekvátní náhrada vytvořením obdobného počtu volných míst v jiných odvětvích. V současné době mezi nejvýznamnější zaměstnavatele v mikroregionu Hodonín patří společnost Jihomoravská armaturka, Jednota spotřební družstvo Hodonín, Nemocnice TGM Hodonín, Delimax, a.s. Groz-Beckert Czech s.r.o., The CandyPlus Sweet Factory, s.r.o. a MND Drilling&Services, a.s. K 31. 12. 2015 bylo v mikroregionu evidováno celkem 4 314 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl hodnoty 10,1 %, což je nejvyšší hodnota v rámci celého okresu Hodonín a zároveň druhé nejvyšší hodnota v rámci Jihomoravského kraje.

Kyjovsko

Kyjovsko je průmyslově - zemědělský region vyplňující severní část okresu. Většina ekonomických aktivit je soustředěna do osy Kyjov - Bzenec podél hlavní silnice protínající tento region. Kyjovsko vykazuje druhou nejnižší nezaměstnanost v rámci okresu Hodonín. Na okresní poměry relativně nízkou nezaměstnanost vykazuje i samotné město Kyjov. Na druhou stranu na území mikroregionu se nachází obce, kde podíl nezaměstnaných osob je více než 12 % (Ostrovánky, Mouchnice a Stavěšice). Nejvýznamnější zaměstnavatel regionu je Nemocnice Kyjov. Významným zaměstnavatelem je také společnost Vetropack Moravia Glass, a.s. K 31. 12. 2015 bylo v mikroregionu evidováno celkem 2 016 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl hodnoty 7,9 %.

Strážnicko

Strážnicko je mikroregionem s relativně významným zastoupením zemědělství. Význam zemědělství je však v posledních letech menší, než tomu bývalo dříve. Ekonomickým

centrem je město Strážnice. Sídli zde největší podniky. Největším zaměstnavatelem na Strážnicku je Šohaj Strážnice, a. s., který působí v oblasti textilní výroby a zaměstnává přes 300 zaměstnanců. Také druhý největší zaměstnavatel, Žerotín, a.s., sídlí ve Strážnici. V Mikroregionu se nachází pouze 3 obce – Radějov, Strážnice, Tvarožná Lhota. K 31. 12. 2015 bylo v mikroregionu evidováno celkem 407 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl hodnoty 8,1 %.

Veselsko

Veselí nad Moravou je průmyslový mikroregion s relativně významným zastoupení zemědělství. Mikroregion se nachází ve východní části okresu, do něhož zasahuje horská část Bílých Karpat. Jako výhoda se projevuje existující přirozená spádovost obcí na sousední hospodářsky silnější Uherskohradištsko. Na Veselsku je většina hospodářských aktivit soustředěna do samotného města Veselí nad Moravou a do dvou významnějších sídel – do Moravského Písku a Blatnice pod Svatým Antonínkem. V současné době mezi nejvýznamnější zaměstnavatele v mikroregionu Veselsko patří společnost Z-Group Steel Holding, a. s., Artech Moravia spol. s.r.o., STIVAL Automotive s.r.o. a EUROTEC, k.s. K 31. 12. 2015 bylo v mikroregionu evidováno celkem 1 383 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl hodnoty 8,5 %.

Veličsko

Veličsko je mikroregionem ležící v nejvýchodnější části okresu Hodonín, do něhož zasahuje horská část Bílých Karpat. Veličsko díky své odlehlosti a částečně i velké závislosti na jednom zaměstnavateli (Kordárna Plus), mívá spolu s Hodonínskem a Veselskem v rámci okresu největší problémy s nezaměstnaností. K 31. 12. 2015 bylo v mikroregionu evidováno celkem 477 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl hodnoty 8,4 %.

Ždánicko

Nejnižší nezaměstnanost v rámci okresu vykazuje mikroregion Ždánicko. Tato situace je z větší míry způsobena vyjížděnou pracovní síly do města Brna. Občané z tohoto mikroregionu tradičně ve velké míře denně dojíždějí za prací do krajského města. K 31. 12. 2015 bylo v mikroregionu evidováno celkem 423 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl hodnoty 6,9 %. Nejvýznamnější zaměstnavatelé regionu jsou společnosti NAREX Ždánice a STAR TECHNIK, s.r.o.

Důvody vysokého podílu nezaměstnaných ve výše uvedených regionech lze nejspíše spatřovat v jejich relativně významném zastoupení zemědělství ve struktuře národního hospodářství – toto provází víceméně všechny výše citované regiony. Dalším důvodem je značný úbytek pracovních příležitostí v souvislosti s restrukturalizací hospodářských odvětví sahající do devadesátých let minulého století, a to především ve spádových centrech – Kyjově a zejména Hodoníně, kam byli obyvatelé z mikroregionů léta zvyklí dojíždět za prací.

Okres Vyškov

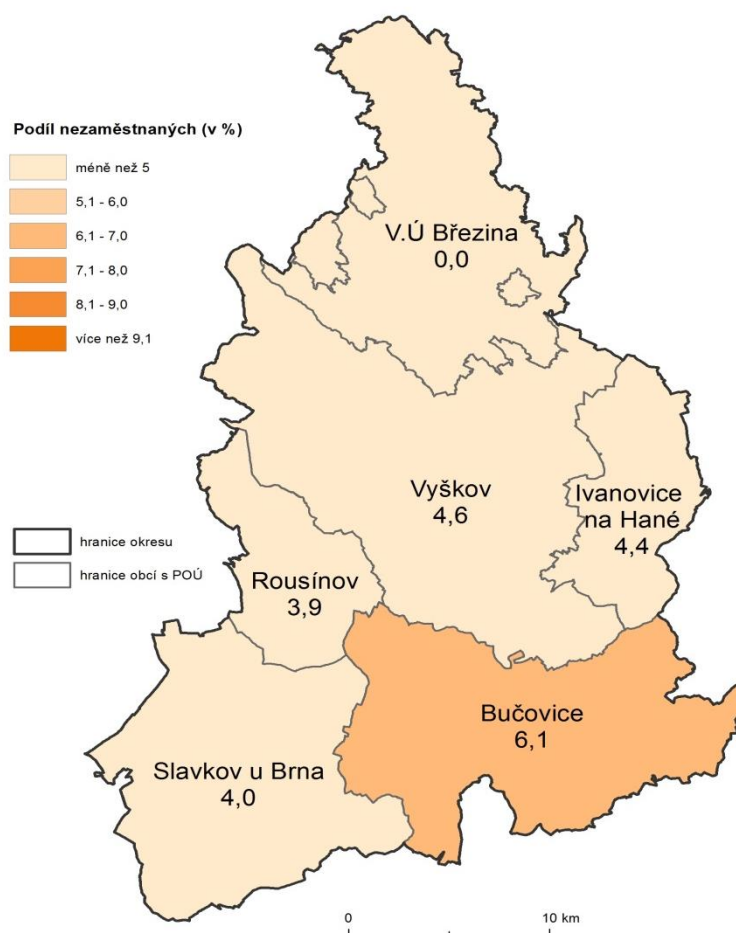
Okres Vyškov nejmenším okresem kraje a zároveň okresem s nejnižší hodnotou podílu nezaměstnaných osob v Jihomoravském kraji v posledních dvou letech. Podíl nezaměstnaných osob se trvale pohybuje výrazně pod celokrajským i pod celorepublikovým průměrem. V roce 2015 dosáhl průměrné roční hodnoty 5,0% (krajský průměr byl 7,2%, celorepublikový 6,6%) a měl tak nejnižší úroveň nezaměstnanosti ze všech moravských okresů (v rámci ČR to byla 21. pozice).

Okres těží z blízkosti a dobré dopravní dostupnosti Brna, kam řada obyvatel za prací dojíždí, a také z výhodné polohy na křížení hlavních dopravních tahů na Ostravu a na Zlín, která přilákala řadu investorů. Díky tomu je v okrese nabízeno poměrně velké množství pracovních míst.

Počet uchazečů na jedno pracovní místo dosahoval na konci roku 2015 hodnoty 5,5.

Krajská pobočka úřadu práce je v tomto okrese zastoupena dvěma kontaktními pracovišti: v Bučovicích, Slavkově a Vyškově.

Obr. 22: Podíl nezaměstnaných osob na obyvatelstvu 15-64 v okrese Vyškov k 31.12.2015

Silné stránky okresu

- ve struktuře zaměstnavatelů nepřevažuje výrazně jeden obor
- na zaměstnanosti v okrese Vyškov se podílejí především drobné a středně velké firmy
- výborná poloha okresu, kterým prochází páteřní komunikace D1

Slabé stránky okresu

- nízká úroveň mezd

Tab. 12: Charakteristika okresu Vyškov k 31. 12. 2015

Území	Počet nezaměstnaných			Absolventi škol a mladiství	Osoby se ZP	Volná pracovní místa	Podíl nezaměst. [%]
	celkem	v tom					
		muži	ženy				
Bučovice	673	360	313	51	96	34	6,1
Ivanovice na Hané	187	110	77	11	34	67	4,4
Rousínov	237	117	120	8	39	103	3,9
Slavkov u Brna	639	300	339	48	102	82	4,0
Vyškov	1291	652	639	91	222	269	4,6
Okres Vyškov	3 027	1 539	1 488	209	493	555	4,7

Pramen: MPSV, ČR, GIS Prostorová analýza, 2015

Bučovicko

Je jediným dlouhodobě problematickým mikroregionem okresu. Za hlavní příčinu tohoto stavu je možno označit minimum středních a velkých zaměstnavatelských subjektů v této části okresu a dále pak kvalifikační struktura uchazečů o zaměstnání. K 31. 12. 2015 bylo v mikroregionu evidováno celkem 673 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl hodnoty 6,1 %. Významným zaměstnavatelem v této části okresu patří textilní výrobce DINA – HITEX, spol. s r.o. v Bučovicích. Další významní zaměstnavatelé sídlí v průmyslové zóně v Brankovicích, a to výrobce bezpečnostních komponentů do automobilů EMS-PATVAG s.r.o. a výrobce lahůdek společnost KOKR BRANKOVICE, s.r.o. K 31. 12. 2015 bylo v mikroregionu evidováno celkem 805 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl hodnoty 7,5 %.

Ivanovicko

K 31. 12. 2015 bylo v mikroregionu evidováno celkem 187 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl hodnoty 4,4 %. Mezi nejvýznamnější zaměstnavatele v mikroregionu patří výrobce veterinárních výrobků společnost Bioveta, a.s, která v loňském

navýšila počet zaměstnanců o 50 osob. Dalším významným zaměstnavatelem mikroregionu je výrobce komponentů do motorových vozidel společnost Fischer automotive systems s.r.o.

Rousínovsko

Hospodářské aktivity na území mikroregionu Rousínov jsou do značné míry podmíněny charakterem a socioekonomickými podmínkami zdejšího území. V mikroregionu má sídlo vedle malých a středních firem (tj. podniku do 250 pracovníků) i jeden větší podnik. V mikroregionu sídlí nejvýznamnější zaměstnavatel okresu Vyškov společnost European Data Project, která na konci roku 2015 zaměstnávala 1 100 osob. Dalším důvodem nízké nezaměstnanosti mikroregionu je jeho dobrá poloha v rámci Jihomoravského kraje. K 31. 12. 2015 bylo v mikroregionu evidováno celkem 237 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl hodnoty 3,9 %, což jen nejnižší hodnota podílu nezaměstnaných osob v rámci Jihomoravského kraje.

Slavkovsko

Slavkovsko je průmyslový mikroregion s relativně výrazným zastoupením zemědělství. Mikroregion se nachází v jižní část okresu. Většina ekonomických aktivit je soustředěna do města Slavkov u Brna. Na stabilizaci zaměstnanosti se i nadále podílejí společnost Lohmann & Rauscher, s.r.o., Liko-S, a.s., Pegas - Gonda s.r.o., Cutisin a.s., ViskoTeepak, s.r.o., Auto-Bayer, s.r.o., E-COM s.r.o., Chemis engine a.s. a EMP s.r.o. K 31. 12. 2015 bylo v mikroregionu evidováno celkem 639 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl hodnoty 4,0 %, což je druhá nejnižší úroveň nezaměstnanosti v rámci Jihomoravského kraje.

Vyškovsko

Největším zaměstnavatelským subjektem na Vyškovsku je European Data Project s.r.o., výrobce elektronických zařízení, s výrobním závodem v Komořanech. K největším zaměstnavatelům v okrese Vyškov v nevýrobní sféře stále patří Nemocnice s poliklinikou ve Vyškově a Ministerstvo obrany ČR – vojenské útvary se sídlem ve Vyškově - Dědicích.

V mikroregionu Vyškov se nachází několik průmyslových zón. Ve městě Vyškov se nacházejí tři průmyslové zóny, kde mají svá sídla následující společnosti: Lear Corporation Czech Republic s.r.o., Fritzmeier s.r.o., BKR ČR s.r.o., STAEG, spol. s r.o., Böttcher ČR, k. s., SMC Industrial Automation CZ, s.r.o. K 31. 12. 2015 bylo v mikroregionu evidováno celkem 1 291 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl hodnoty 4,6 %.

Okres Znojmo

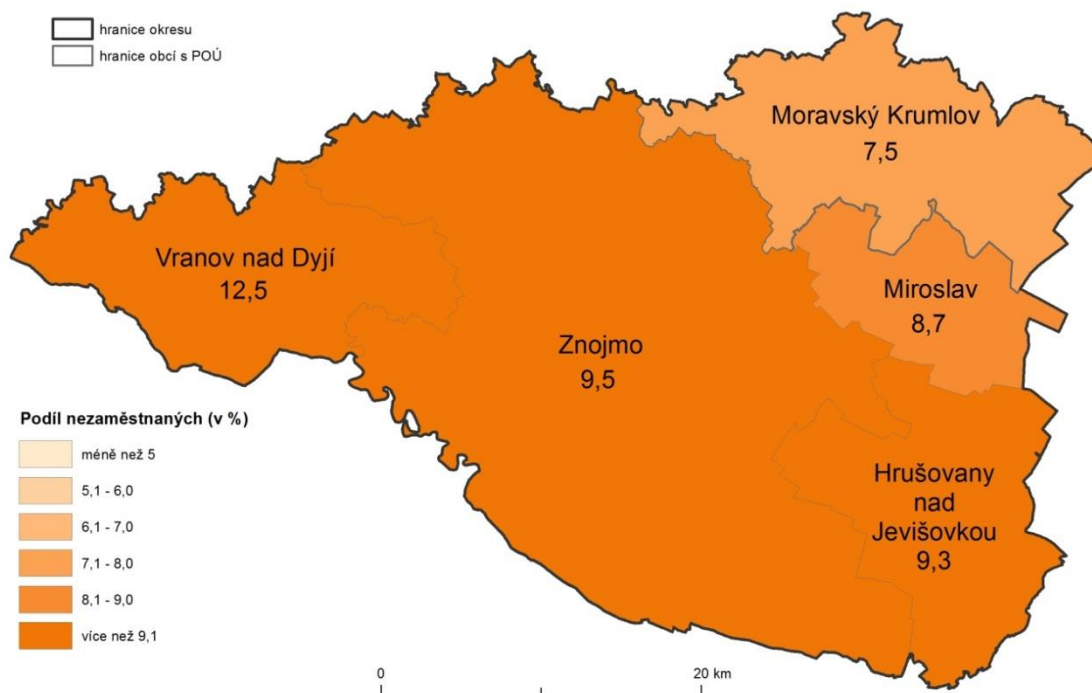
Okres Znojmo byl v roce 2015 okresem s nejvyšší hodnotou podílu nezaměstnaných osob v Jihomoravském kraji (9,1 %), a zároveň devátou nejvyšší úrovní nezaměstnanosti mezi okresy ČR. Patří dlouhodobě mezi nezaměstnaností nejvíce postižené okresy zejména díky své geografické vzdálenosti od významných center a nedostatečné dopravní infrastruktuře, která limituje možnosti denní dojíždky za prací.

Trh práce v okrese Znojmo je nevyvážený a má sezónní charakter s velkými výkyvy v zaměstnanosti. V regionu je nedostatek větších zaměstnavatelů a v ekonomice a zaměstnanosti hraje stále významnou roli zemědělská výroba a navazující zpracovatelský průmysl. Průmysl je koncentrován do Znojma a jeho blízkého okolí. Nedostatek pracovních příležitostí je zejména v okrajových mikroregionech Vranovska a Hrušovanska, kde se rovněž nejvíce projevuje sezónnost. Řada místních občanů vyjíždí za prací do blízkého Rakouska, ale v převážné míře se jedná pouze o pomocné sezónní práce v zemědělství a ve službách. V důsledku toho patří okres Znojmo k okresům s nejvyššími sezónními výkyvy v úrovni zaměstnanosti resp. nezaměstnanosti v rámci celé ČR.

Počet uchazečů na jedno pracovní místo v okrese Znojmo dosahoval k 31. 12. 2015 hodnoty 9,9.

Krajská pobočka úřadu práce je v tomto okrese zastoupena čtyřmi kontaktními pracovišti: v Hrušovanech nad Jevišovkou, Moravském Krumlově, Vranově nad Dyjí a Znojmě.

Obr. 23: Podíl nezaměstnaných osob na obyvatelstvu 15-64 v okrese Znojmo k 31.12.2015

Silné stránky okresu

- sousedství s Rakouskem

Slabé stránky okresu

- geografická vzdálenost od větších center
- špatná dopravní infrastruktura a špatná dostupnost velké části regionu
- sezónnost trhu práce
- nízká úroveň vzdělanosti obyvatelstva
- nadprůměrná nezaměstnanost

Tab. 13: Charakteristika okresu Znojmo k 31. 12. 2015

Území	Počet nezaměstnaných			Absolventi škol a mladiství	Osoby se ZP	Volná pracovní místa	Podíl nezaměst. [%]
	celkem	v tom					
		muži	ženy				
Hrušovany n. Jevišovkou	746	378	368	42	97	30	9,3
Mirotslav	417	201	216	28	61	17	8,7
Moravský Krumlov	791	343	448	41	113	15	7,5
Vranov nad Dyjí	450	200	250	31	49	23	12,5
Znojmo	4 785	2 446	2 339	231	548	638	9,5
Okres Znojmo	7 189	3 568	3 621	373	868	723	9,4

Pramen: MPSV, ČR, GIS Prostorová analýza, 2015

Hrušovansko

Region Hrušovany nad Jevišovkou patří v rámci kraje k nejproblémovějším. Dopravní obslužnost je nedostatečná, zvláště v okrajových oblastech, které jsou odkázány na silniční dopravu. Ta je vzhledem k velkým vzdálenostem mezi obcemi neefektivní a přepravci ji trvale redukuje. Velkou výhodou je doprava železniční, neboť mikroregionem prochází trať Znojmo-Břeclav a Znojmo-Brno. Ve srovnání s Vranovskem je zde situace po transformaci zemědělství příznivější. Bývalý Státní statek Znojmo (dříve největší zaměstnavatel okresu) se rozpadl na řadu nových zemědělských subjektů, které zaměstnaly značnou část uvolněných pracovníků. Hlavním odvětvím regionu je zemědělství, které ovlivňuje svou sezónností také místní průmysl, orientovaný na zpracování zemědělských produktů – tj. průmysl konzervářský a cukrovarnický. S produkcí je úzce spjata také činnost přepravních společností. Jedním z největších zaměstnavatelů mikroregionu jsou např. Moravskoslezské cukrovary a.s., Hrušovany nad Jevišovkou, které zaměstnávají v době sezony až 300 zaměstnanců (stálých zaměstnanců je cca 180), firma VAPAS a.s., Hrušovany nad Jevišovkou, která v době sezony zaměstnává až 400 zaměstnanců. V menší míře je v regionu zastoupen průmysl stavebních hmot, dřevozpracující, kovoobráběcí a elektro průmysl. V současnosti již dochází k navýšení stálých pracovních míst.

Díky své poloze blízkosti rakouských hranic roste v regionu podíl soukromých firem, jejichž předmětem podnikání je obchod, služby a pohostinství čerpající z potenciálu zahraniční

klientely. Řada místních občanů vyjíždí za prací do blízkého Rakouska. K 31. 12. 2015 bylo v mikroregionu evidováno celkem 746 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob, který byl v rámci okresu druhý nejvyšší, dosáhl hodnoty 9,3 %.

Mirotlavsko

Malý region při hlavní dopravní komunikaci spojující Znojmo s Brnem. Poměrně výhodná dopravní poloha umožňující dojíždět za prací do krajského města i do větších hospodářských center okresu Brno-venkov způsobuje, že nezaměstnanost je v tomto mikroregionu na okresní poměry nízká, je dokonce nižší než na vlastním Znojmsku. K datu 31. 12. 2015 bylo v mikroregionu evidováno celkem 417 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob činil 8,7 %.

Moravskokrumlovsko

S nejnižší nezaměstnaností v rámci okresu Znojmo se můžeme setkat v regionu Moravský Krumlov. K 31. 12. 2015 bylo v mikroregionu evidováno celkem 791 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob činil 7,5 %. Moravský Krumlov je po okresním městě druhým nejvýznamnějším hospodářským centrem okresu. Ve městě samotném však ubývá pracovních příležitostí. Svoji činnost zde v nedávné době ukončila společnost Saint-Gobain Vertex, s.r.o. a aktuálně i Jatky Moravský Krumlov. Nedaří se přivést investory, kteří by vytvořili nová pracovní místa.

Významnou roli hraje sousedství regionu s okresem Brno-venkov, kde v rámci kraje je nezaměstnanost trvale nejnižší, a rovněž i možnost dojíždět ze severních částí regionu za prací do Brna. Nejvýznamnější zaměstnavatel je spotřební družstvo Jednota Moravský Krumlov. Další významný zaměstnavatelem je výrobce netkaných textilií RETEX a.s. a výrobní závod společnosti PBS INDUSTRY, a.s.

Vranovsko

V mikroregionu Vranovsko se na trhu práce výrazně projevuje vliv sezónnosti, v důsledku čehož podíl nezaměstnaných osob je o třetinu nižší v letních měsících než v měsících zimních. Jedná se o trvale problémovou část okresu. V jižní části regionu se rozkládá Národní park Podyjí, který svými striktními ochrannými předpisy neumožňuje rozvoj dalšího průmyslu ani podnikání v této oblasti. Trh práce je jednostranně orientován na zemědělství, lesnictví a v letním období i na cestovní ruch v oblasti Vranovské přehrady. Nově vytvářené pracovní příležitosti jsou až na malé výjimky pouze sezónního charakteru. V oblasti není rozvinut téměř žádný průmysl. Pracovní příležitosti v sousedním regionu Rakouska jsou většinou krátkodobého sezónního charakteru. K 31. 12. 2015 bylo v mikroregionu evidováno celkem 450 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob činil 12,5 %. Jedná se o mikroregion, v němž v rámci Jihomoravského kraje je úroveň nezaměstnanosti nejvyšší. V rámci obcí Jihomoravského kraje leží na Vranovsku pět obcí, ve kterých je podíl nezaměstnaných osob k 31. 12. 2015 vyšší než 15 % (Stálky, Zálesí, Lančov, Vratěšín a Podhradí nad Dyjí).

Znojensko

I přes vysokou nezaměstnanost je Znojensko mikroregionem s nejvyšší hospodářskou a sociální úrovní v rámci okresu. Tato je ovlivňována zejména městem Znojmem, které představuje přirozené centrum regionu s nejvíce pracovními příležitostmi v průmyslu, stavebnictví, obchodě i ve službách. Velká přednost pro budoucí rozvoj této části okresu spočívá v jeho výhodné poloze na příjezdu do České republiky. Ze své polohy, zejména z pohledu mezinárodního, může znojemský region do budoucna více získávat. Jedná se především o pracovní příležitosti ve službách a cestovním ruchu zaměřené z velké části na zahraniční klientelu. Mnoho pracovních míst již v příhraniční části regionu vzniklo; řada podnikatelských aktivit je zaměřena na poskytování služeb zejména rakouským občanům. K 31. 12. 2015 bylo v mikroregionu evidováno celkem 4 785 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob činil 9,5 %. V současné době mezi nejvýznamnější zaměstnavatele v mikroregionu Znojmo patří společnost Saint-Gobain Adfors CZ, Nemocnice Znojmo, Laufen CZ, EGSTON SYSTEM ELECTRONIC, spol. s r.o. a Tamura-Europe-Limited.

Společným znakem mikroregionu Znojensko je především sezonnost prací, a to téměř ve všech odvětvích výrobního i nevýrobního charakteru. Nedochází ke vstupu nových investorů, kteří by mohli pozitivně ovlivnit míru nezaměstnanosti. Některé obce se potýkají s nedostatečnou dopravní obslužností – lidé nemohou migrovat za prací do větších měst, popř. do sousedních regionů. Osoby samostatně podnikající vytvářejí pracovní místa především pro svou osobu a mnohdy pouze na sezonu. Vliv na rozdílnost ve výši nezaměstnanosti pak mají také SÚPM a VPP, která jsou uzavírána v mikroregionu Znojenska sice v hojně míře, nicméně se jedná opět především o místa sezonní.

Nejhorší situace na trhu práce je v oblasti ležící východně od města Znojma (okolí obce Jaroslavice). Jedná se oblast s převažující zemědělskou produkcí a převažujícím sezonním zaměstnáním. Částečně jsou obyvatelé zaměstnáváni v mikroregionu Hrušovany nad Jevišovkou, s níž tato oblast sousedí. I zde jsou především zemědělské popř. stavební činnosti vykonávány v době sezony. Velký podíl na zaměstnanosti v této lokalitě má bezprostřední blízkost hranic, kdy se opět jedná o práci po dobu sezony.

3. Charakteristika problémových skupin na krajském trhu práce a problémových regionů

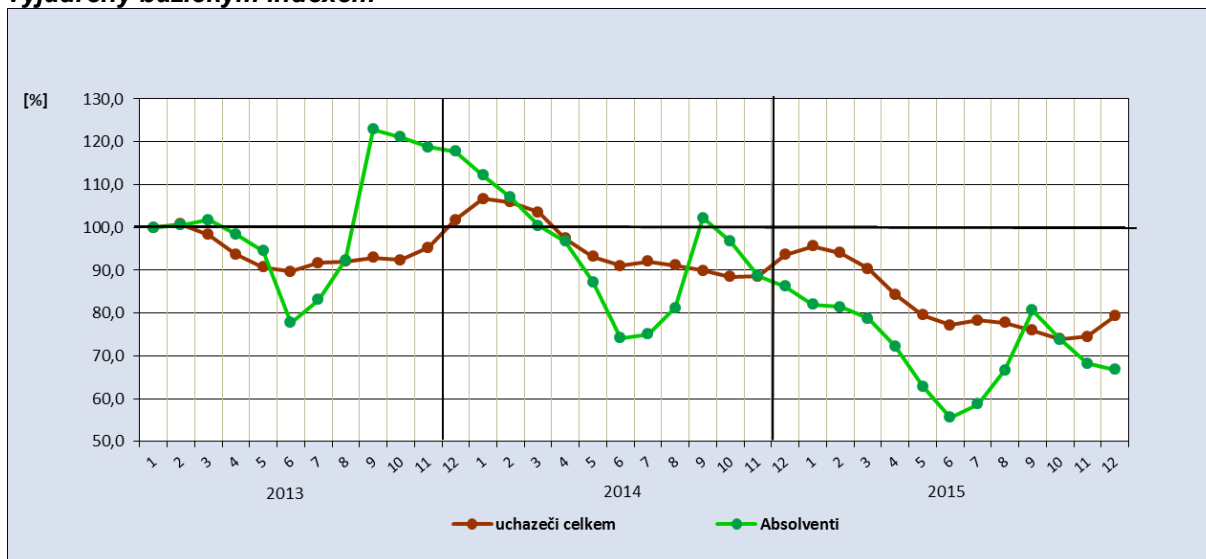
3.1. Problémové skupiny

K dlouhodobě obtížně umístitelným skupinám osob v Jihomoravském kraji vždy patřily osoby starší 50-ti let, dlouhodobě nezaměstnaní, nekvalifikovaní, zdravotně postižení a absolventi škol a mladiství. Tyto skupiny se mnohdy vzájemně prolínají a většina problémových uchazečů tak náleží k více skupinám současně.

Absolventi a mladiství

Z celkového počtu uchazečů o zaměstnání tvořili v Jihomoravském kraji na konci roku 2015 absolventi škol a mladiství 5,2 % (2 917 osob). Z hlediska absolutního počtu došlo meziročně k poklesu počtu absolventů a mladistvých (o 847 osob, tj. o 22,5 % jejich původního stavu). Jejich podíl na celkovém počtu uchazečů je v Jihomoravském kraji o 0,3 procentního bodu vyšší než je republikový průměr (ten k 31. 12. 2015 dosáhl hodnoty 4,9 %).

Obr. 24: Vývoj ukazatelů nezaměstnanosti v Jihomoravském kraji v období 2013 - 2015 vyjádřený bazickým indexem

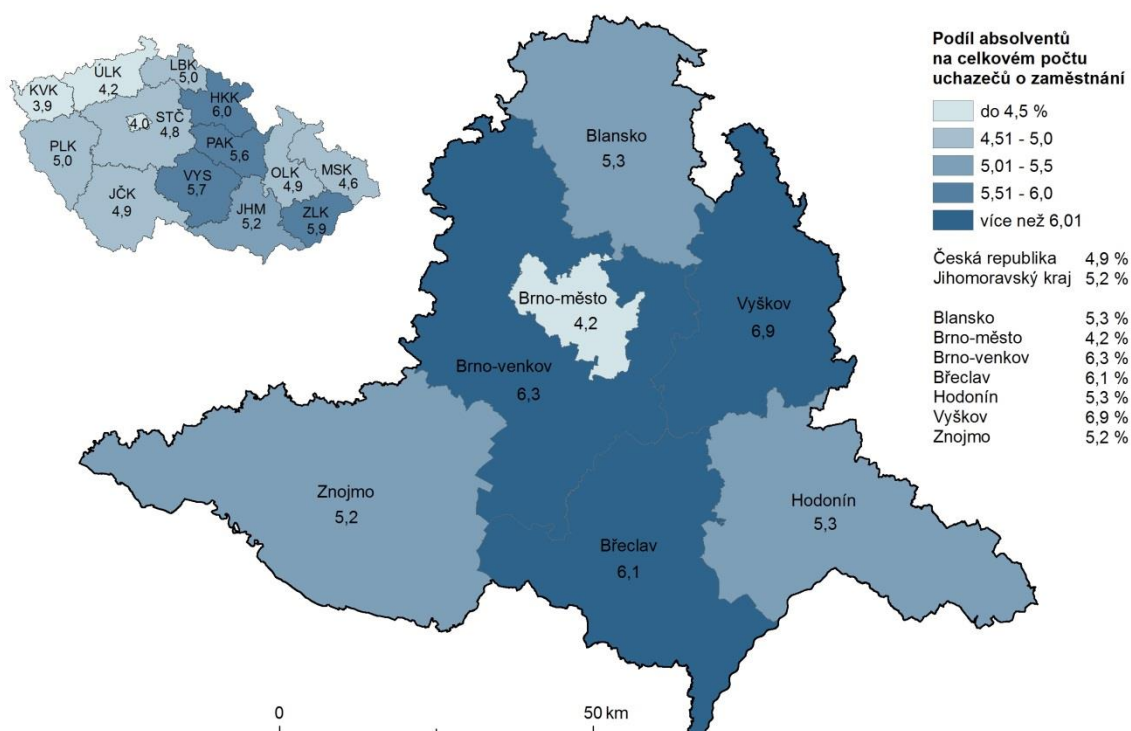
Pramen: MPSV ČR, měsíční statistiky, 2015

V současné době se s uplatnitelností potýkají zejména absolventi bez jasné profesní profilace a bez dostatečných IT dovedností či jazykových znalostí, případně absolventi oborů, kterých školy produkují násobně více, než je trh práce schopen absorbovat. Jedná se zejména o humanitní obory, problémy s uplatněním mají ale např. i architekti.

Z regionálního hlediska je k 31. 12. 2015 měřeno celkovým počtem je absolutně nejnižší počet absolventů evidován v okrese Vyškov (209 osob), nejvíce jich logicky je ve městě Brně (827 osob). Z hlediska podílu absolventů na celkovém počtu uchazečů nejnižší hodnotu vykazuje okres Brno-město (4,2 %), naopak nejvyšší Vyškov (6,9 %). V případě okresu

Brno-město má na nízkém podílu absolventů mezi uchazeči o zaměstnání rovněž vliv rostoucí počet společností zaměřených na poskytování strategických služeb, které často přijímají i osoby bez praxe (administrativní pracovníky, programátory, účetní).

Obr. 25: Podíl absolventů na celkovém počtu uchazečů o zaměstnání v Jihomoravském kraji k 31. 12. 2015

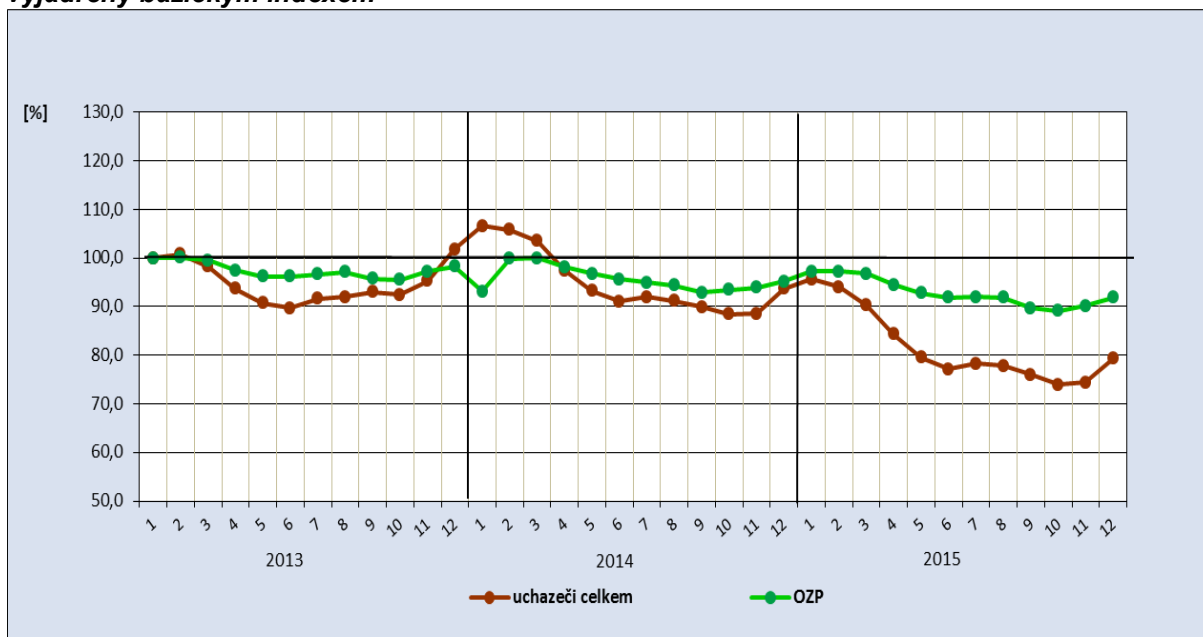

Uplatnění mladých lidí na trhu práce se stále více dostává do popředí zájmu široké odborné veřejnosti ve všech evropských zemích. Známa skutečnost, že úroveň vzdělání je rozhodující pro uplatnění na trhu práce, se potvrzuje i u mladé generace vstupující na pracovní trh. Získání přinejmenším středního vzdělání s maturitou či v poslední době i vysokoškolského vzdělání, se stává standardem pro mladé lidi. Bohužel však tento tlak na masové zvyšování kvalifikační úrovně s sebou na druhé straně nese i snížení nároků na účastníky vzdělávání a tudíž i výslednou kvalitu dosaženého vzdělání. Zaměstnavatelé si pak často oprávněně stěžují na současnou úroveň absolventů, a to jak středních, tak vysokých škol.

Osoby se ZP

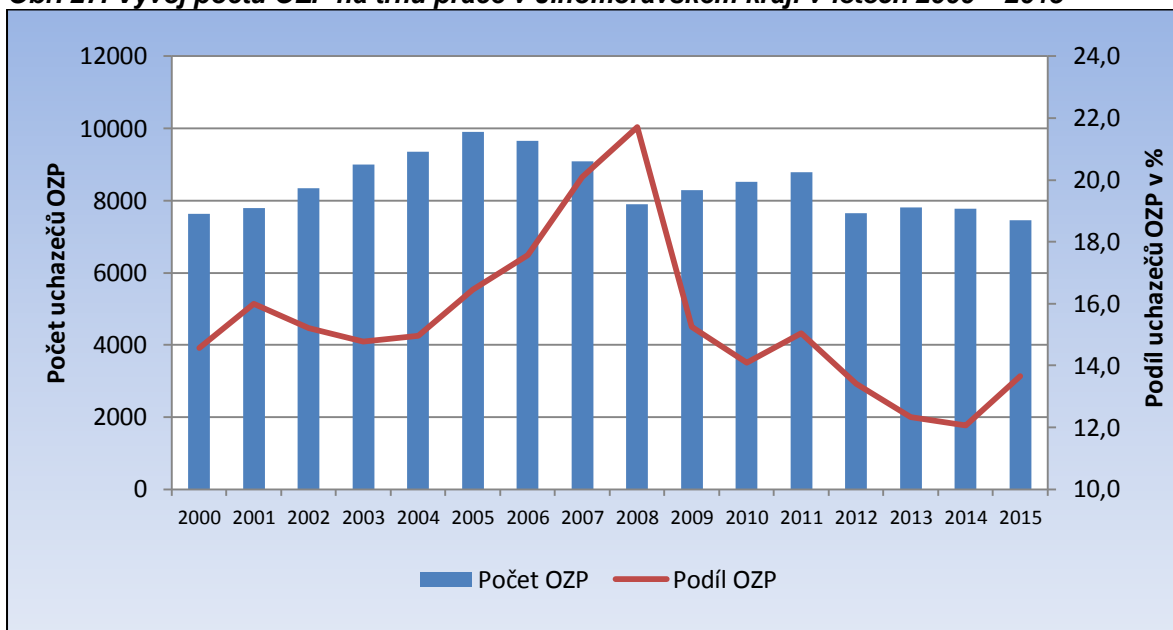
Počet uchazečů o zaměstnání se zdravotním postižením (dále OZP) se v posledních letech v Jihomoravském kraji příliš nemění, pohybuje se mezi 7 - 10 tisíci osob. Na konci prosince 2015 bylo registrováno celkem 7 457 uchazečů se zdravotním postižením, což bylo o 275 osob méně než před rokem. Jejich podíl na celkové nezaměstnanosti však vzhledem k celkovému poklesu úrovně nezaměstnanosti meziročně vzrostl, a to z 11,7 % na 13,3 %.

Obr. 26: Vývoj ukazatelů nezaměstnanosti v Jihomoravském kraji v období 2013 - 2015 vyjádřený bazickým indexem

Pramen: MPSV ČR, měsíční statistiky, 2015

Obr. 27: Vývoj počtu OZP na trhu práce v Jihomoravském kraji v letech 2000 – 2015*

Pramen: Databáze OKpráce, ÚP ČR, 2015, * stav k polovině července 2015

Tab. 14: Struktura OZP v Jihomoravském kraji (v polovině července 2015)

Území	Počet uchazečů (OZP)	z toho				
		muži v %	ženy v %	nad 50 let věku	Dlouhodobě nezaměstnaní (nad 12 měsíců)	Základní vzdělání
Blansko	752	49,2	50,8	489	477	148
Brno-město	1 893	46,8	53,2	1 197	1 230	469
Brno-venkov	1 188	47,6	52,4	786	758	266
Břeclav	772	45,9	54,1	531	494	211
Hodonín	1 556	47,9	52,1	1 009	1 088	358
Vyškov	494	51,6	48,4	318	325	89
Znojmo	831	48,6	51,4	564	590	233
Jihomoravský kraj	7 486	47,8	52,2	4 894	4 991	1 774

Pramen: Databáze OKpráce, ÚP ČR, 2015

Z hlediska absolutního počtu osob je téměř čtvrtina OZP koncentrována do okresu Brno-město (24,9 %). Vysoký počet uchazečů se zdravotním postižením je také lokalizován v okrese Hodonín (21,2 %). Naopak nejméně osob z cílové skupiny je evidováno v okrese Vyškov (6,6 %).

Z hlediska podílu na celkové nezaměstnanosti je v případě osob se zdravotním postižením situace v jednotlivých okresech poměrně vyrovnaná. Výjimkou je okres Brno-město, kde je lokalizován nejnižší podíl uchazečů OZP (9,1 %). Nejvyšší podíl je pak v okrese Blansko (18,4 %). Počet míst pro OZP dosáhl na konci června hodnoty 887. Počet uchazečů OZP na jedno volné pracovní místo pro OZP tak činil 18,3. Jedna čtvrtina z těchto míst navíc byla nabízena v okrese Brno-město. Dokladem toho, jak obtížné je pro OZP nalézt práci v menších okresech kraje, je také skutečnost, že na konci června 2015 bylo v okrese Blansko nabízeno pro OZP pouze 26 míst. V okrese Blansko je dlouhodobě nízká nabídka volných pracovních míst pro uchazeče se zdravotním postižením.

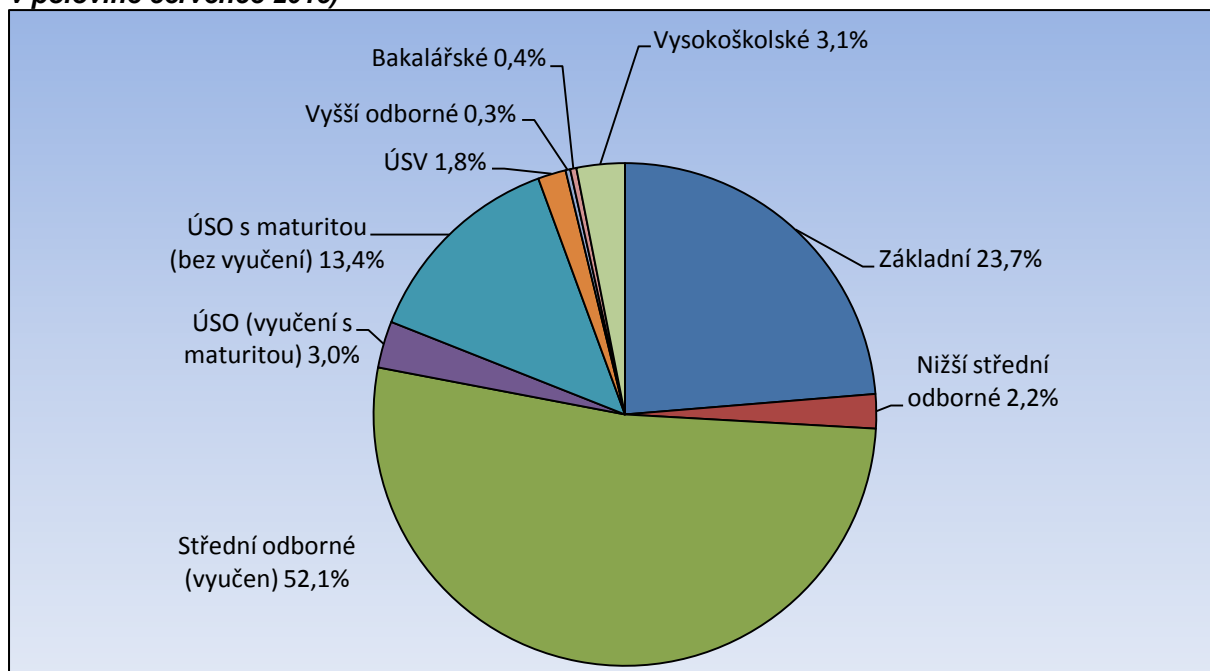
Mezi osobami se zdravotním postižením je na úřadech práce v JMK nejvíce evidováno osob invalidních v I. stupni invalidity (60,8 %). Vzhledem ke skutečnosti, že se jedná o osoby s lehčími formami postižení, lze při cílené pomoci jim místo na trhu práce nalézt. Druhou významnou skupinou jsou invalidní osoby náležející do II. stupně invalidity (29,7 %). Ve struktuře osob se zdravotním postižením lze zaznamenat i některé odlišnosti ve zdravotním omezení podle pohlaví. Vyšší je převaha mužů ve skupině u osob ve II. stupni invalidity (o 8,6 %). V ostatních kategoriích převažuje počet žen.

Tab. 15: Struktura OZP v Jihomoravském kraji podle stupně zdravotního omezení (v polovině července 2015)

Území	Celkem	Osoba invalidní			Osoba zdravotně postižená		
		I. stupeň invalidity	II. stupeň invalidity	III. stupeň invalidity	částečně invalidní	plně invalidní	zdrav. znevýhodněná
Blansko	752	524	185	5	15	0	23
Brno-město	1 893	1112	524	10	26	2	219
Brno-venkov	1 188	619	473	1	24	1	70
Břeclav	772	514	187	2	9	0	60
Hodonín	1 556	982	454	4	56	2	58
Vyškov	494	277	178	2	1	0	36
Znojmo	831	524	222	9	6	0	70
Jihomoravský kraj	7 486	4 552	2 223	33	137	5	536

Pramen: Databáze OKpráce, ÚP ČR, 2015

Z hlediska **kvalifikační struktury** v rámci OZP tvoří více než polovinu osob uchazeči s dosaženým vzděláním vyučen (4 069 osob, tj. 54,4 % z celkové cílové skupiny). Výraznější podíl lze ještě zaznamenat u osob se základním vzděláním, které tvoří 23,7 % (tato skupina obtížně nachází uplatnění na trhu práce, protože v kombinaci s jejich zdravotním omezením nejsou pro zaměstnavatele atraktivní). Nejmenší podíl mají osoby s dosaženým vysokoškolským vzděláním, a to pouze 3,9 %.

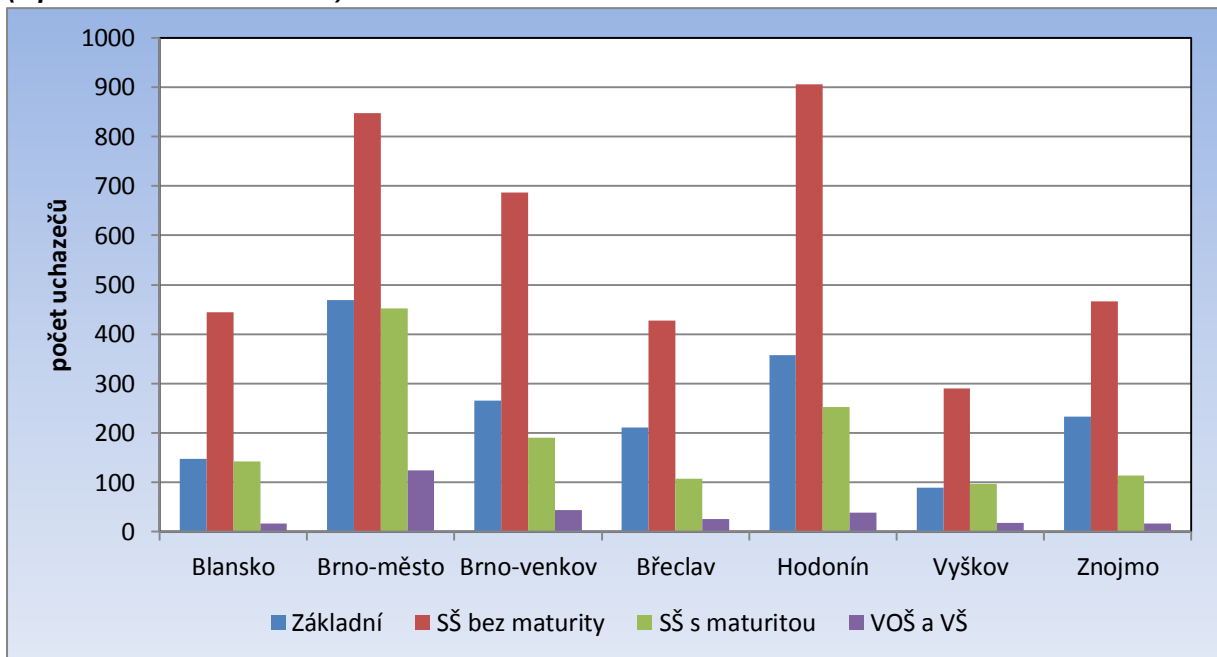
Obr. 28: Struktura OZP dle hlavních stupňů vzdělání v Jihomoravském kraji v % (stav v polovině července 2015)

Pramen: Databáze OKpráce, ÚP ČR, 2015

Z regionálního hlediska jsou rozdíly v kvalifikační struktuře OZP zejména mezi Brnem-městem a ostatními okresy Jihomoravského kraje. Oproti zbývajícím okresům Jihomoravského kraje je na jedné straně v Brně-městě vyšší počet uchazečů se základním vzděláním, ale také zároveň vyšší počet vysokoškoláků. Přesto ale jsou nejpočetnější skupinou ve všech okresech Jihomoravského kraje vyučené osoby.

Struktura OZP vykazuje rozdíly v dosažené úrovni vzdělání mezi jednotlivými pohlavími. Největší rozdíly lze zaznamenat v kategorii základní vzdělání, podíl žen dosahuje 61,6 %, naopak výrazně více mužů je s ukončeným vysokoškolským vzděláním (61,5 %) a také v kategorii vyučen (55,5 %).

Obr. 29: Struktura OZP dle hlavních stupňů vzdělání v okresech Jihomoravského kraje (v polovině července 2015)

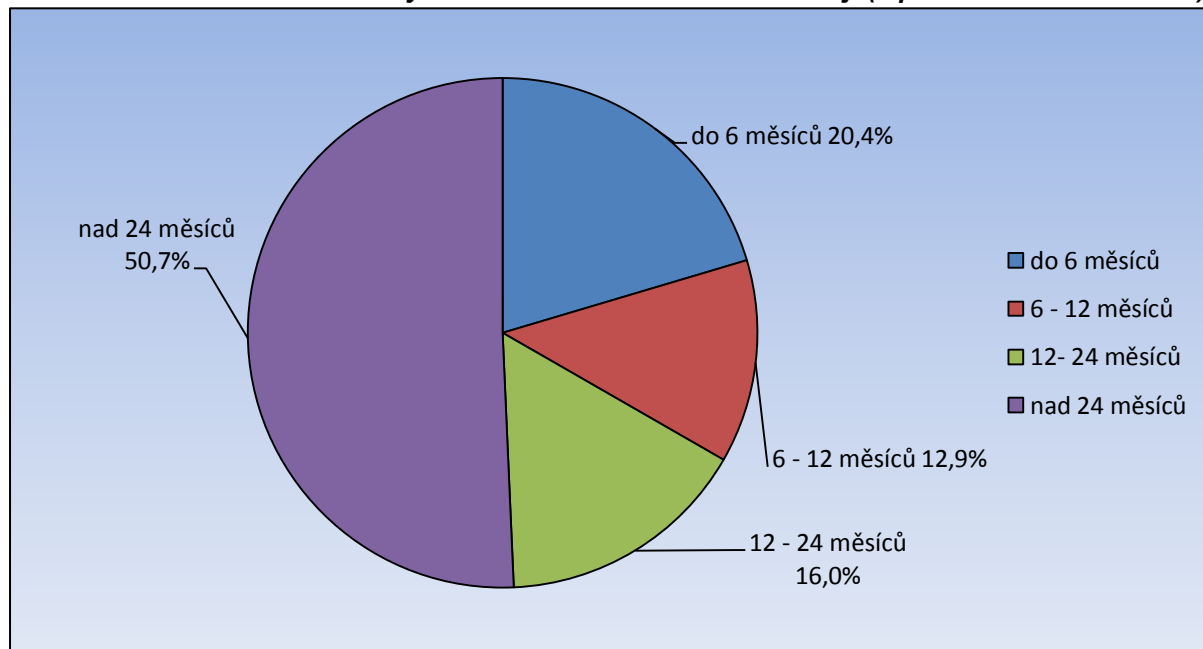
Pramen: Databáze OKpráce, ÚP ČR, 2015

Z hlediska **věkové struktury** dle očekávání tvoří cílovou skupinu OZP převážně starší osoby, téměř dvě třetiny (65,4 %) z nich spadají do kategorie 50 a více let. Tyto osoby navíc nedosahují vyšších stupňů vzdělání, více než polovina z nich je vyučena a téměř třetina má pouze základní vzdělání. Kombinace vysokého věku a nízké kvalifikace pasuje tyto osoby do role téměř neuplatitelných na trhu práce. Druhou nejpočetnější skupinou jsou osoby ve věku 40 - 49 let, jichž bylo v druhé polovině července 2015 v JMK evidováno celkem 20,6 %.

Důležitým ukazatelem uplatnitelnosti osob na trhu práce je jejich struktura podle délky evidence. Celkově lze konstatovat, že s přibývajícím délkou evidence exponenciálně klesá motivace osob získat zaměstnání. Právě dlouhá doba evidence je charakteristickým znakem osob se zdravotním postižením. Do skupiny dlouhodobě nezaměstnaných (s délkou evidence nad 12 měsíců) spadá více než polovina (50,7 %) osob se zdravotním postižením. Z regionálního hlediska je nejhorší situace v okrese Znojmo a v okrese Hodonín, kde jejich podíl dosahuje 55,2 %, respektive 54,2 %. Nejpriznivější situace je v okrese Brno-venkov a Břeclav, kde podíl činí 47,1 %, respektive 47,2 %.

Průměrná délka evidence se zvyšuje úměrně s klesající úrovní vzdělání. Více než polovina osob se zdravotním postižením je v evidenci déle než 12 měsíců. Pouze 3,4 % vysokoškoláků se zdravotním postižením jsou dlouhodobě evidováni (nad 12 měsíců). U osob se základním vzděláním jsou to tři čtvrtiny uchazečů a u osob vyučených více než dvě třetiny.

Obr. 30: Struktura OZP dle délky v evidenci v Jihomoravském kraji (v polovině července 2015)

Pramen: Databáze OKpráce, ÚP ČR, 2015

Pokud jde o jednotlivé profese, pak se nejvíce osoby se zdravotním postižením uplatňují při jednoduchých pracovních činnostech, které nejsou náročné fyzicky, mentálně ani smyslově. Mezi typy vhodných činností pro osoby s tělesným postižením se obecně řadí lehké či středně těžké manuální práce jakými jsou například: lepení papírových výrobků, zhotovení obalových materiálů, manipulace s nejrůznějšími materiály, měření a vyměřování, kreslení a zakreslování, stříhání, šití, rýsování, řezání a pilování různých materiálů, práce s ručním náradím, montáž a demontáž různých součástek, popř. obsluha mechanických strojů atd.

Uplatnění zdravotně handicapovaných uchazečů na trhu práce v Jihomoravském kraji je v současné době obtížné především z „kvalifikačních“ a osobních důvodů na straně uchazečů. Velká část těchto uchazečů má pouze základní vzdělání, což v kombinaci se zdravotním handicapem znamená, že na trhu práce jsou téměř neuplatnitelní. Podpora ze strany státu, a to nejen finanční (§ 78 zákona o zaměstnanosti či zvýhodnění dodavatelů zaměstnávajících více než 50 % OZP dle zákona 137/2006 Sb. o veřejných zakázkách) vytváří pro zaměstnávání OZP podmínky více než dobré a představuje pro řadu zaměstnavatelů významnou motivaci k rozvoji podnikání v této oblasti. Je však otázkou nakolik je tato masivní podpora (§ 78) skutečně efektivní – přestože totiž vynakládané prostředky na podporu zaměstnávání OZP prudce rostou, počet OZP v evidenci Úřadu práce se výrazně nemění.

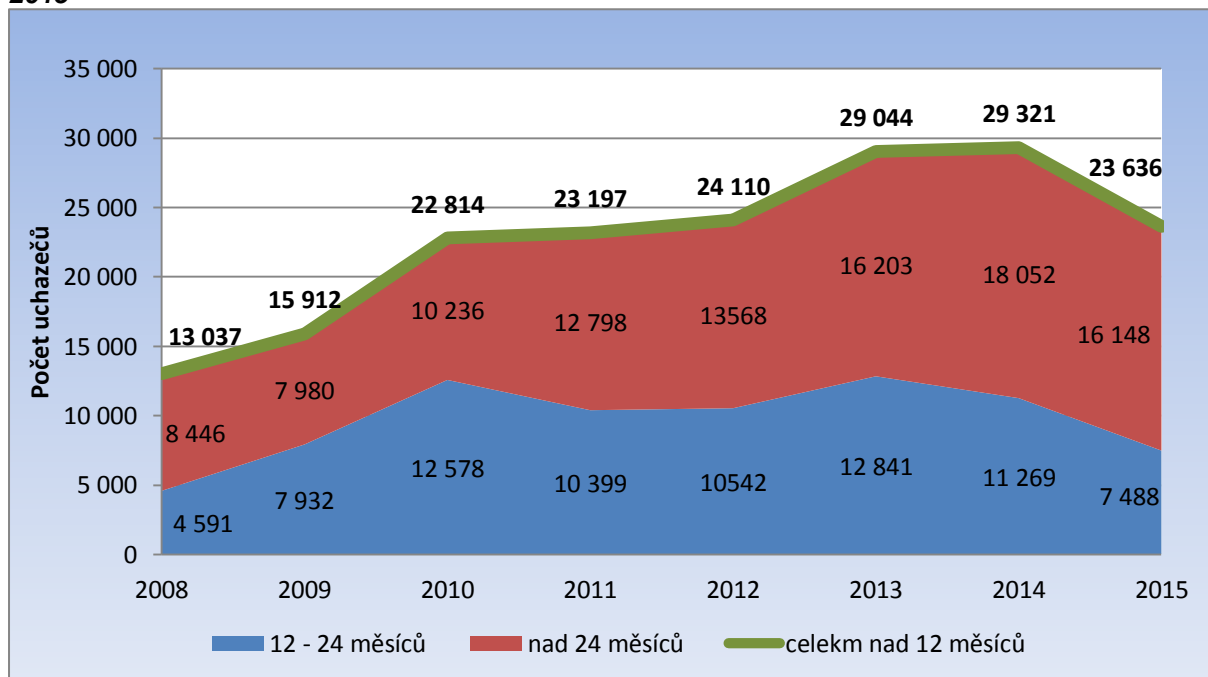
Dlouhodobě nezaměstnaní s délkou evidence nad 12 měsíců

Meziročně se podíl na celkovém počtu uchazečů v kraji snížil, a to ze 44,3 % (ve čtvrtém čtvrtletí 2014) na 42,2 % (ve čtvrtém čtvrtletí 2015). Podíl dlouhodobě nezaměstnaných tak dosahuje podstatně vyšších hodnot než před nástupem hospodářské krize (pro porovnání: k 31. 12. 2008 činil v kraji podíl dlouhodobě nezaměstnaných pouze 30,3 %). Nezaměstnaností delší než 12 měsíců jsou postiženy především osoby ve věku nad 50 let, dále uchazeči se základním vzděláním a osoby se zdravotním omezením.

Více než dvě třetiny z dlouhodobě nezaměstnaných jsou navíc v evidenci úřadu práce déle než dva roky (jedná se o 16 148 osob z celkového počtu 23 636 osob dlouhodobě nezaměstnaných, tedy o 68,3 %). Zhruba třetina těchto osob již přesáhla věk 50 let, třetina má pouze základní vzdělání, mnoho jich navíc současně spadá do některé z dalších problémových skupin (OZP, osoby pečující o děti do 15 let). Tito lidé se, často ne vlastní vinou, „vydělili ze společnosti“ a k možnosti najít nové pracovní uplatnění bývají skeptičtí. S hledáním zaměstnání mívají negativní zkušenosti – zaměstnavatelé je často již předem považují za osoby nezaměstnatelné. Faktem ovšem zůstává, že část z nich o pracovní uplatnění příliš nestojí a v evidenci úřadu práce setrvává pouze z důvodů možnosti žádat o sociální dávky. Dlouhodobá nezaměstnanost je především problémem sociálním, na jehož řešení běžné nástroje aktivní politiky zaměstnanosti nestačí.

Z regionálního hlediska je k 31. 12. 2015 měřeno celkovým počtem je absolutně nejnižší počet osob dlouhodobě nezaměstnaných evidován v okrese Vyškov (1 012 osob), nejvíce jich je ve městě Brně (9 670 osob). Z hlediska podílu dlouhodobě nezaměstnaných osob na celkovém počtu uchazečů nejnižší hodnotu vykazuje okres Břeclav (32,3 %), nejvyšší okres Brno-město (49,5 %).

Obr. 31: Vývoj počtu dlouhodobě nezaměstnaných osob v Jihomoravském kraji v letech 2000 - 2015

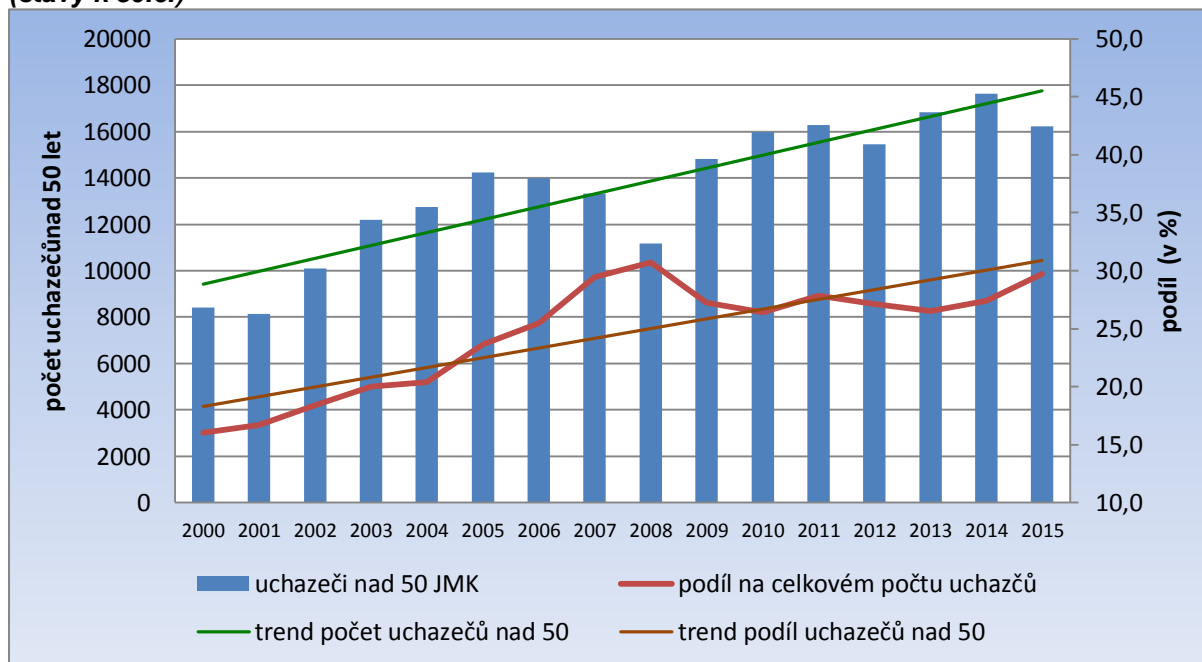

Pramen: MPSV ČR, měsíční statistiky struktury uchazečů a volných pracovních míst

Skupina osob nad 50 let

Počet evidovaných uchazečů o zaměstnání ve věku nad 50 let vzrostl za posledních 15 let v Jihomoravském kraji na téměř dvojnásobek a roste i jejich relativní zastoupení na celkovém počtu uchazečů. To sice kolísá v závislosti na celkové úrovni nezaměstnanosti, avšak celkový trend je zřejmý – viz následující graf. Jestliže v roce 2000, kdy celkový počet uchazečů o zaměstnání v Jihomoravském kraji byl zhruba obdobný jako nyní, byl podíl této skupiny 16,7%, nyní představují 30% všech uchazečů.

Obr. 32: Vývoj počtu a podílu uchazečů nad 50 let v Jihomoravském kraji v letech 2000-2015 (stavy k 30.6.)

Pramen: MPSV ČR, měsíční statistiky struktury uchazečů a volných pracovních míst

Současně s rostoucím počtem těchto uchazečů se prodlužuje i doba jejich setrvání v evidenci úřadu práce. **Více než polovina** osob starších 50-ti let je nyní **evidována déle než 12 měsíců**.

Tato skupina zároveň vykazuje **nízkou úroveň kvalifikace**, téměř tři čtvrtiny mají nižší vzdělání než střední s maturitou. Jejich dosažená kvalifikace navíc již často neodpovídá požadavkům současného trhu práce. Uplatnění osob starších 50-ti let se výrazně snižuje také v souvislosti se zdravotním omezením. Právě kombinace zdravotního omezení spolu s vyšším věkem a nedostatečnou kvalifikací vede ke skutečnosti, že tyto osoby velmi obtížně hledají uplatnění. Zároveň často mají negativní zkušenosti s přístupem zaměstnavatelů, kteří na volném trhu práce upřednostňují mladší věkové kategorie. To vede k postupné rezignaci a ztrátě motivace hledat nové zaměstnání.

Cílená podpora Úřadu práce při zaměstnávání těchto uchazečů je přitom ze strany zaměstnavatelů přijímána velmi pozitivně. Pro posílení možností APZ proto realizuje Krajská pobočka v Brně i Regionální individuální projekty zaměřené na tuto skupinu osob. Pro období 2016-2018 je připraven projekt „50 PLUS v Jihomoravském kraji“, který je zaměřen na uchazeče ve věku nad 50 let, kteří jsou v evidenci déle než 5 měsíců. Takovýchto osob

bylo v polovině roku v kraji téměř 13 tis. V následujícím textu je tato cílová skupina podrobněji analyzována:

Tab. 16: Struktura uchazečů nad 50 let s délkou evidence nad 5 měsíců v Jihomoravském kraji (stav v polovině července 2015)

	celkem	z toho							
		muži (%)	ženy (%)	OZP		jiné zdravotní omezení		zdravotní omezení celkem (%)	ZŠ (%)
				abs.	rel. (%)	abs.	rel. (%)		
Blansko	1 051	52,9	47,1	414	39,4	176	16,7	56,1	21,5
Brno-město	4 517	51,3	48,7	987	21,9	725	16,1	37,9	26,2
Brno-venkov	1 669	54,5	45,5	664	39,8	198	11,9	51,6	24,2
Břeclav	1 128	50,2	49,8	438	38,8	251	22,3	61,1	29,3
Hodonín	2 179	54,2	45,8	855	39,2	301	13,8	53,1	24,9
Vyškov	704	52,8	47,2	265	37,6	247	35,1	72,7	23,0
Znojmo	1 620	53,2	46,8	490	30,2	388	24,0	54,2	29,4
JMK	12 868	52,5	47,5	4 113	32,0	2 286	17,8	49,7	25,8

Pramen: MPSV ČR, měsíční statistiky struktury uchazečů a volných pracovních míst

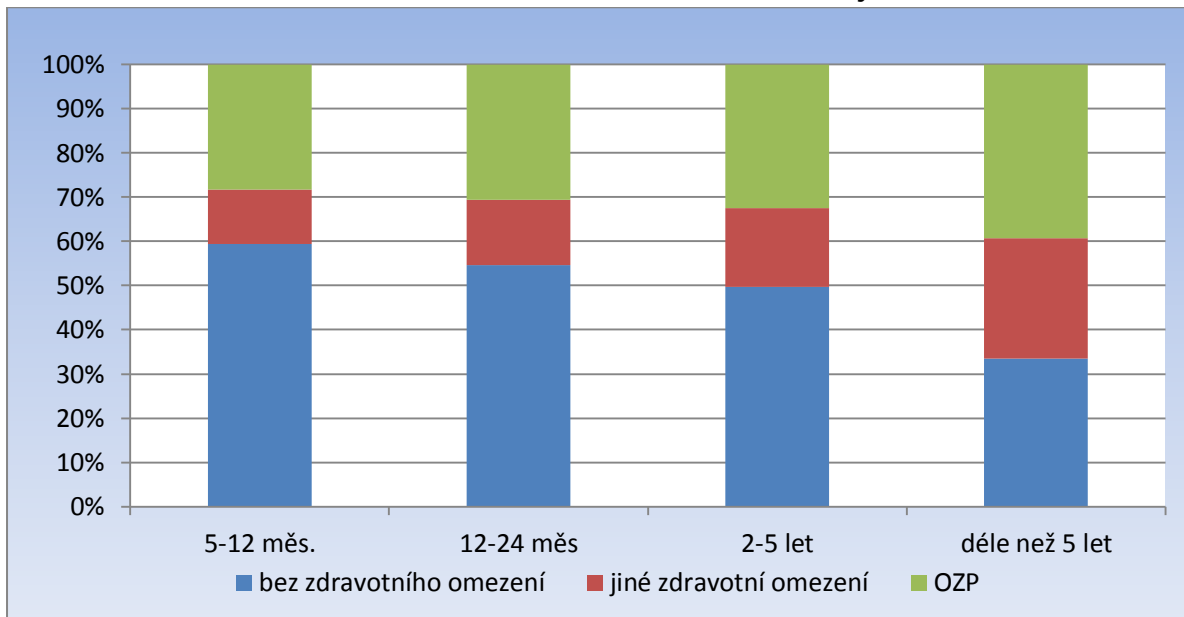
Nejhorší postavení na trhu práce mají tito uchazeči v okrese Znojmo, kde představují 26,2 % všech nezaměstnaných a zároveň je zde celkově vysoká úroveň nezaměstnanosti, což zapříčiňuje velmi obtížnou uplatnitelnost těchto osob na trhu práce. Obdobná situace je také v okrese Hodonín.

Významným faktorem při uplatnění na trhu práce je v této cílové skupině **zdravotní stav uchazečů**. Podíl OZP je zde více než dvojnásobně vyšší než mezi uchazeči celkem a pokud započítáme i osoby s jiným zdravotním omezením, pak **téměř polovina osob má nějaké zdravotní omezení**.

Vliv zdravotního stavu se zřetelně projevuje také na délce evidence. Zatímco mezi uchazeči s délkou evidence do 12 měsíců převažují uchazeči bez zdravotních omezení, s rostoucí délkou evidence se zvyšuje podíl uchazečů s OZP i s jiným zdravotním omezením a mezi uchazeči nad 50 let evidovanými déle než 5 let mají nějaké zdravotní omezení až dvě třetiny uchazečů.

Z regionálního hlediska jsou při tom v podílu osob se zdravotním omezením či OZP v cílové skupině významné rozdíly. V okrese Vyškov má ve skupině uchazečů nad 50 let evidovaných déle než 5 měsíců nějaké zdravotní omezení téměř 73%, je tedy zřejmé, že zde v evidenci setrvávají skutečně pouze osoby s objektivními handicapy. V okrese Brno-město je tento podíl „pouhých“ 38%.

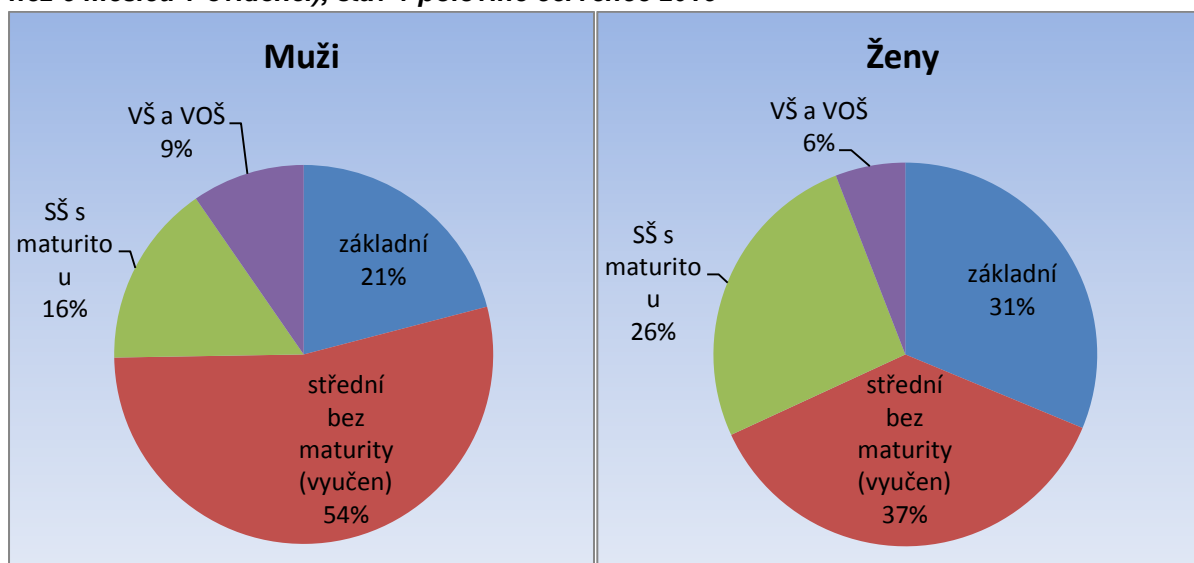
Obr. 33: Struktura uchazečů nad 50 let dle zdravotního stavu a délky evidence

Pramen: MPSV ČR, měsíční statistiky struktury uchazečů a volných pracovních míst

V rámci této cílové skupiny téměř polovinu všech osob tvoří uchazeči s dosaženým vzděláním vyučen. Tato kategorie je nejpočetnější ve všech okresech kraje. Tento fakt je značně ovlivněn skutečností, že v dobách, kdy tito lidé získávali kvalifikaci, bylo v tehdejší socialistické společnosti preferováno dosažení cílového vzdělání ve stupni „vyučen“. Celkově lze konstatovat, že cílová skupina 50+ je málo kvalifikována; téměř tři čtvrtiny evidovaných osob dosahují nižšího vzdělání než je střední s maturitou. Právě nedostatečná kvalifikace a na současné požadavky neodpovídající vzdělání je výrazným omezujícím faktorem při hledání nového zaměstnání. Mezi uchazeči s maturitou výrazně převažují absolventi středních odborných škol (78 %), u vysokoškoláků se pak ve většině případů jedná o úplné magisterské vzdělání. Výrazné rozdíly v kvalifikační struktuře jsou také mezi muži a ženami – viz následující obrázek.

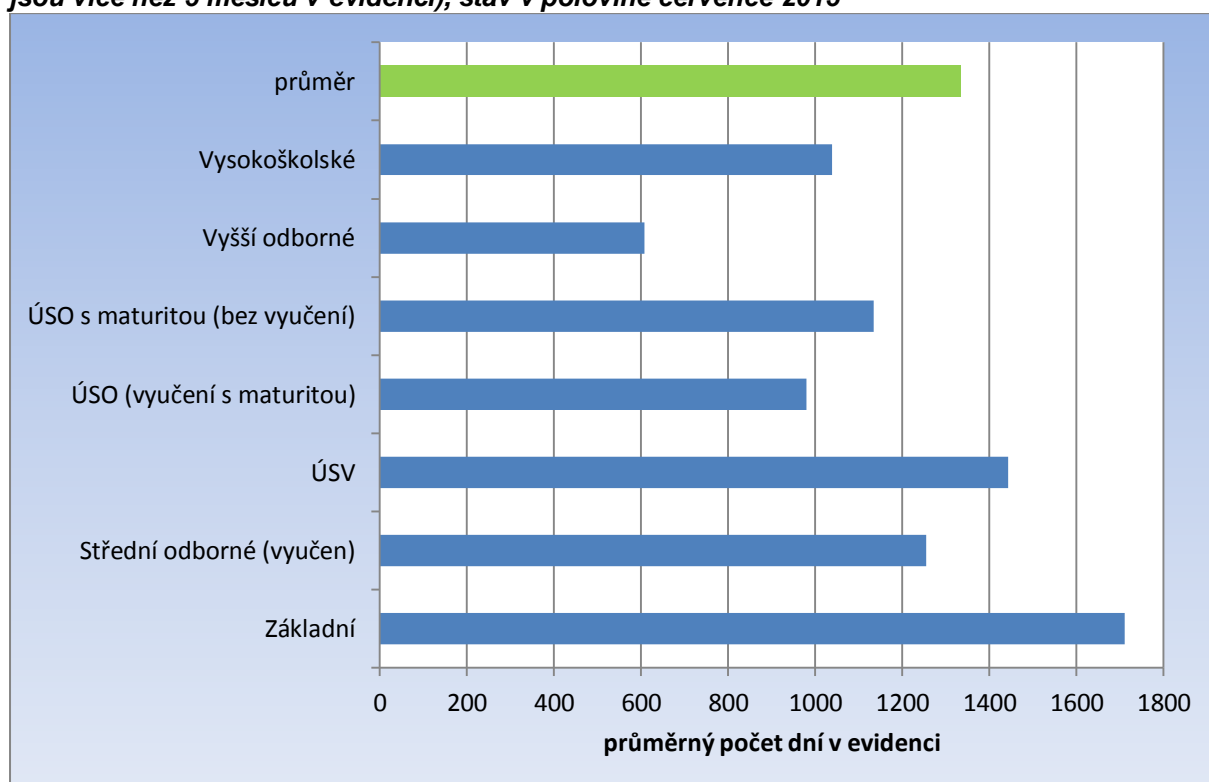
Obr. 34: Kvalifikační struktura uchazečů nad 50 let věku (uchazeči nad 50 let, kteří jsou více než 5 měsíců v evidenci), stav v polovině července 2015

Z regionálního hlediska jsou značné rozdíly v kvalifikační struktuře uchazečů nad 50 let zejména mezi Brnem-městem a okresy na jihu kraje. Brno má oproti ostatním okresům kraje výrazně lepší kvalifikační strukturu. Podíl vysokoškoláků je zde dvojnásobný a také podíl osob s maturitním vzděláním je výrazně vyšší než v ostatních okresech kraje. Nejhorší kvalifikační strukturu naopak vykazují okresy Znojmo a Hodonín, kde se podíl uchazečů s nižším než maturitním vzděláním pohybuje okolo 80-ti %.

Obdobně jako u jiných skupin uchazečů úroveň dosaženého vzdělání přímo úměrně ovlivňuje uplatnitelnost na trhu práce a tedy i průměrnou dobu setrvání uchazečů v evidenci (viz následující obrázek), i když zde jsou již vzhledem s vymezení cílové skupiny (uchazeči s délkou evidence min. 5 měsíců) rozdíly nižší.

Obr. 35: Průměrná délka evidence v závislosti na stupni vzdělání (uchazeči nad 50 let, kteří jsou více než 5 měsíců v evidenci), stav v polovině července 2015

Pramen: MPSV ČR, měsíční statistiky struktury uchazečů a volných pracovních míst

Z hlediska detailní věkové struktury je nejvíce osob evidováno ve věkové kategorii 55 – 59 let (46 %) a stále roste podíl uchazečů ve věkové skupině nad 60 let. S ohledem na současnou věkovou hranici odchodu do důchodu se však jeví jako reálné motivovat k návratu na trh práce spíše uchazeče z věkových kategorií 50 – 58 let u žen a u mužů 50 – 59 let. Ve věkové kategorii nad 60 let lze již zaznamenat menší snahu si práci hledat; tyto osoby z převážné části zůstávají na úřadech práce evidovány až do dosažení jejich důchodového věku.

Nekvalifikovaní uchazeči

Meziročně se počet uchazečů se základním vzděláním (včetně kategorie „bez vzdělání“) snížil v Jihomoravském kraji o 2 095 osob, tedy o 13,5 % jejich původního stavu. V evidenci poboček úřadu práce v Jihomoravském kraji bylo na konci prosince 2015 registrováno celkem 13 430 uchazečů se základním vzděláním. Podíl této skupiny nezaměstnaných na počtu všech evidovaných činil koncem roku 2015 24,0 %. Šance najít pracovní uplatnění pro tyto uchazeče není v Jihomoravském kraji dobrá.

Problémem této skupiny osob je však také jejich nízká motivace pracovat. Na trhu práce se tito pracovníci nesnadno umisťují, pomoc úřadů práce proto spočívá i v možnosti nabídnout jim umístění např. prostřednictvím veřejně prospěšných prací. Důležitá je rovněž organizace rekvalifikačních kurzů či podpora zaměstnavatelů při přijetí a zaškolení těchto uchazečů o zaměstnání.

Z regionálního hlediska je k 31. 12. 2015 měřeno celkovým počtem je absolutně nejnižší počet nekvalifikovaných osob evidován v okrese Vyškov (640 osob), nejvíce jich je ve městě Brně (5 539 osob). Z hlediska podílu nekvalifikovaných osob na celkovém počtu uchazečů nejnižší hodnotu vykazuje okres Blansko (18,9 %), naopak nejvyšší okres Brno-město (28,4 %).

Tato skupina se do značné míry prolíná s výše popsanými skupinami dlouhodobě nezaměstnaných, uchazečů nad 50 let a OZP.

Osoby pečující o děti do 15 let

Výraznému zvýšení zaměstnanosti těchto uchazečů brání, stejně jako v minulosti, nízký počet jednosměnných pracovních míst a míst na zkrácený úvazek, chybějící možnost zabezpečit péči o děti formou finančně nenáročných služeb, či v rámci rodin. Rodiče vracející se z mateřské dovolené zaměstnavatelé přirovnávají k absolventům. Navíc se obávají časté nemocnosti dětí a s tím spojené absence rodiče na pracovišti. K 31. 12. 2015 bylo v evidenci ÚP v Jihomoravském kraji vedeno 5 203 takovýchto osob.

3.2 Problémové regiony

Nedobrá situace na trhu práce je dlouhodobě zaznamenávána v příhraničních regionech na jihu kraje. Problémové oblasti v Jihomoravském kraji jsou dislokovány přes téměř celé území okresů Hodonín (mikroregiony Bzenec, Hodonín, Strážnice, Velká nad Veličkou a Veselí nad Moravou) a Znojmo (mikroregiony Hrušovany nad Jevišovkou, Miroslav, Vranov nad Dyjí a Znojmo).

Charakteristika jednotlivých mikroregionů je uvedena v kapitole 2.2

4. Cizinci na trhu práce

Ke dni 31. 12. 2015 bylo na kontaktních pracovištích **Úřadu práce ČR** v Jihomoravském kraji **registrováno téměř 37,8 tis. cizinců**. Kromě toho bylo živnostenskými úřady v kraji registrováno dalších 6,9 tis. cizinců, kteří soukromě podnikají. **Celkem se tedy na trhu práce v Jihomoravském kraji legálně pohybuje zhruba 44,2 tis. zahraničních pracovníků.**

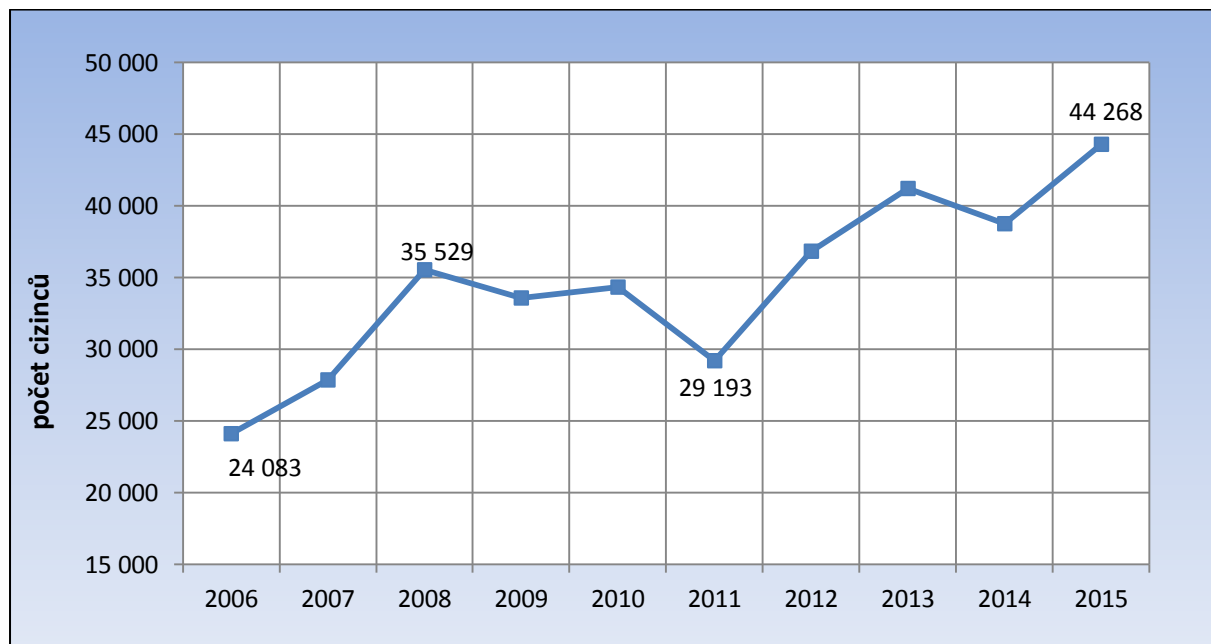
Tab. 17: Počet cizinců na trhu práce v Jihomoravském kraji k 31. 12. 2015

stav ke 31.12.2015	Blansko	Brno- město	Brno- venkov	Břeclav	Hodonín	Vyškov	Znojmo	kraj celkem
Cizinci registrovaní Úřadem práce celkem	1 300	26 304	3 846	2 884	1 585	801	653	37 839
Informace - občané EU/EHP, Švýcarska	886	20 708	2 918	2 548	1 447	652	460	30 125
Informace - cizinci nepotřebující povolení	228	4 682	711	272	119	143	161	6 316
Cizinci s povolením celkem	186	914	217	24	19	6	32	1 398
<i>z toho</i>								
<i>Zaměstnanecké karty*</i>	154	458	115	17	14	5	31	794
<i>Modré karty</i>	0	30	2	2	0	1	0	35
<i>Zelené karty</i>	0	12	0	1	0	0	0	13
<i>Povolení k zaměstnání</i>	32	414	100	4	5	0	1	556
Cizinci registrovaní živnostenskými úřady	250	4 068	817	498	419	337	506	6 895
Cizinci na trhu práce celkem	1 550	30 372	4 663	3 382	2 004	1 138	1 159	44 268

Pramen: MPSV ČR, 2015

* Údaje nejsou zcela přesné. Vycházejí z počtu souhlasných stanovisek vydaných Úřadem práce, není však stále dořešeno zpětné informování Úřadu práce o skutečném obsazení pracovních pozic cizinci.

Obr. 36: Vývoj celkového počtu cizinců na trhu práce v Jihomoravském kraji v letech 2006–2015

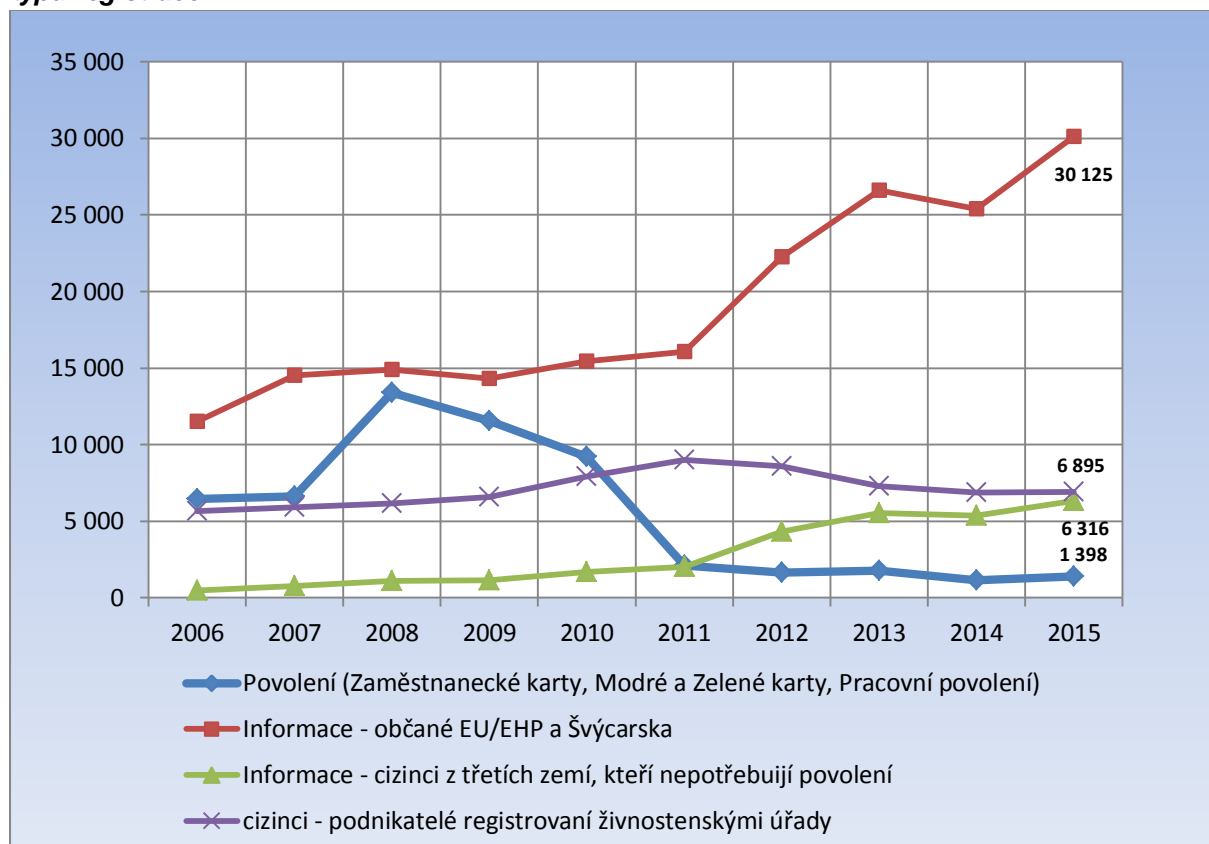

Pramen: MPSV ČR, 2015

Přes chybějící přesné statistické údaje z let 2012-2014 (způsobené opakovanými změnami v programovém vybavení Úřadu práce a změnami v legislativě týkající se pracovních povolení v roce 2014) je zřejmé, že celkový počet cizinců na trhu práce v kraji od roku 2011 rychle roste, a to především díky zvyšujícím se počtům pracovníků ze zemí EU. Zaznamenaný pokles počtu cizinců v roce 2014 je pravděpodobně spíše důsledkem nepřesností ve statistikách než poklesem reálným.

Struktura cizinců působících na trhu práce v Jihomoravském kraji tak doznala od nástupu hospodářské krize v roce 2008 výrazných změn. Zatímco v roce 2008, těsně před nástupem hospodářské krize, byl počet pracovníků ze zemí EU a cizinců ze třetích zemí téměř vyrovnaný, v současné době téměř **80% cizinců evidovaných úřady práce (tedy cizinců v postavení zaměstnanců) v Jihomoravském kraji představují občané EU/EHP.** Po mírném poklesu počtu pracovníků ze zemí EU těsně po nástupu hospodářské krize došlo naopak k výraznému nárůstu jejich počtu. Zdá se, že hospodářská recese po roce 2008, vedoucí k výraznému omezení počtu cizinců působících zde na pracovní povolení naopak urychlila příliv cizinců, kteří pracovní povolení nepotřebují, a v jejichž zemích původu byly dopady krize výraznější. V minulém roce pak ekonomický růst a rostoucí poptávka po pracovní síle v kombinaci s nízkou úrovní nezaměstnanosti (v rámci EU) podnítily další přísun zahraniční pracovní síly.

Obr. 37: Vývoj počtu cizinců na trhu práce v Jihomoravském kraji v letech 2006 - 2015 podle typu registrace

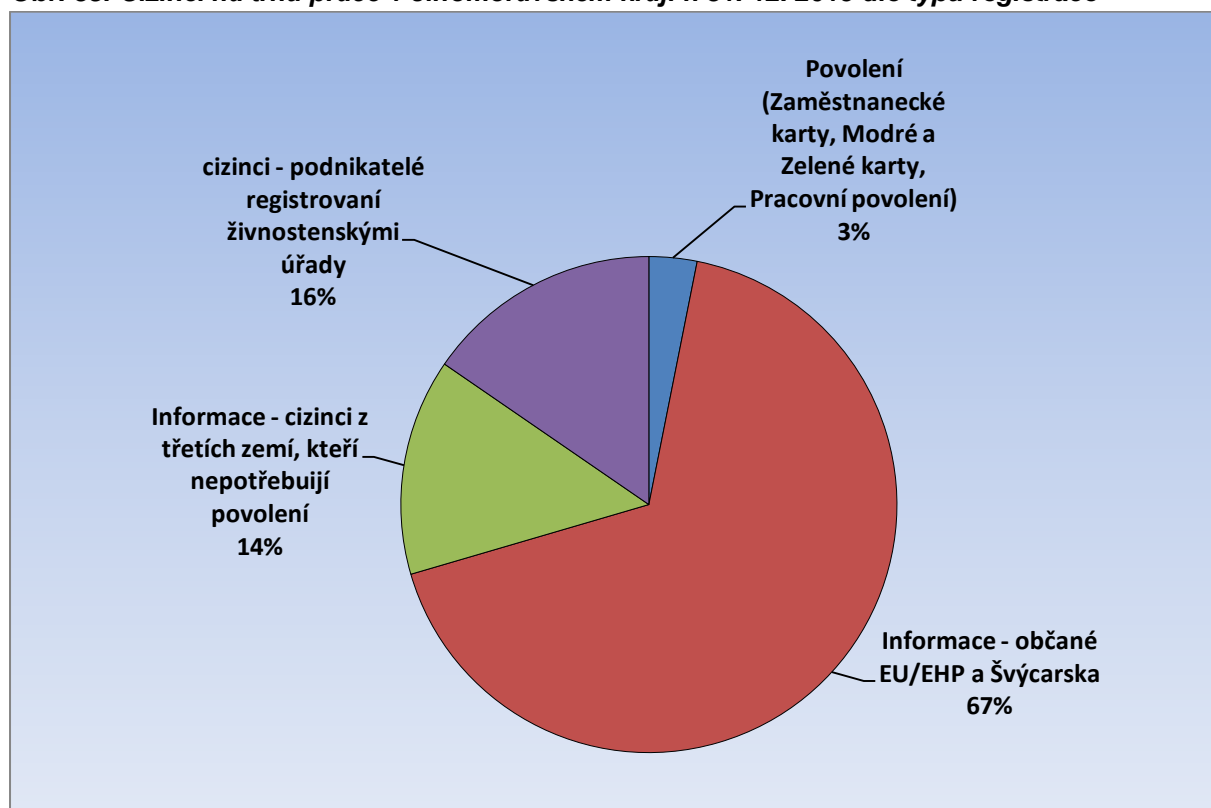

Pramen: MPSV ČR, 2015

Pokud jde o celkové počty cizinců v kraji včetně živnostníků, tak podíl cizinců z EU zjistit

nelze. Současná statistika živnostenského podnikání totiž nesleduje občanství cizinců-podnikatelů do úrovně krajů či okresů.

Obr. 38: Cizinci na trhu práce v Jihomoravském kraji k 31. 12. 2015 dle typu registrace

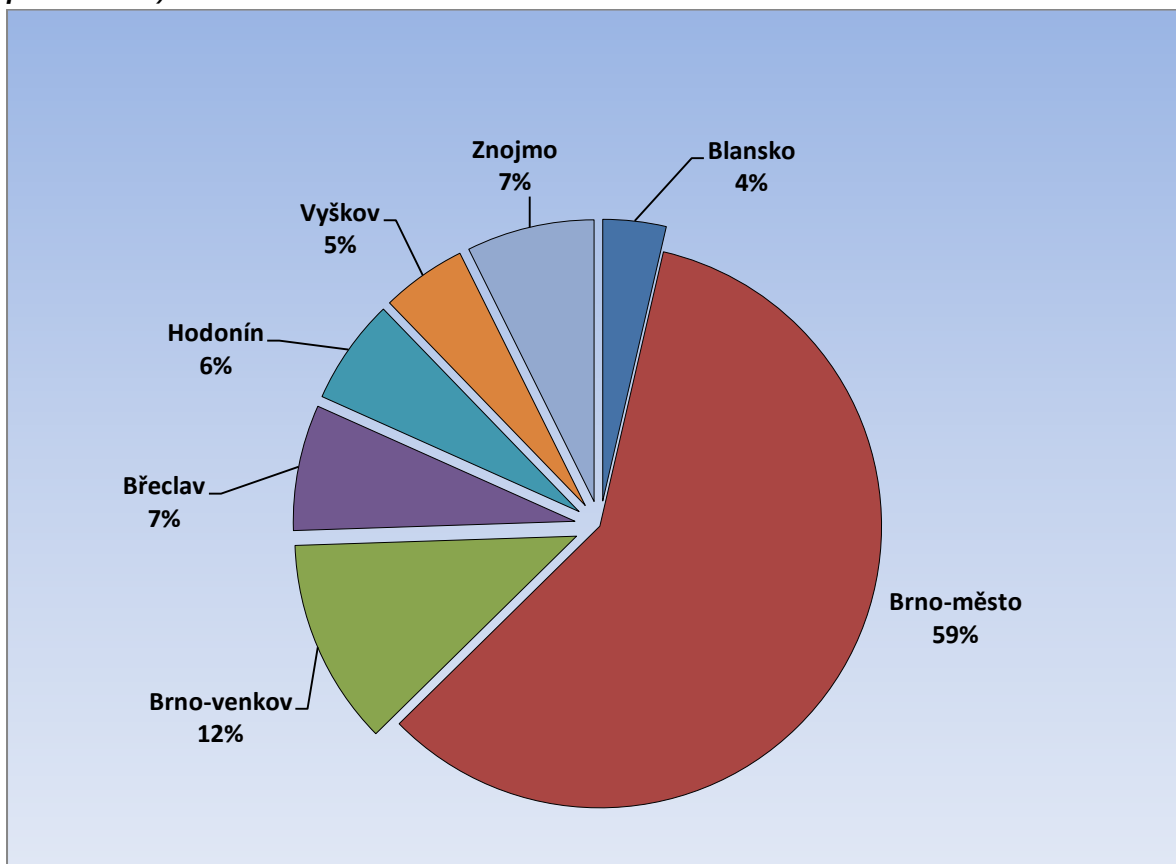

Pramen: MPSV ČR, 2015

Vedle rostoucího počtu cizinců ze zemí EU/EHP **roste trvale také počet cizinců z třetích zemí, kteří pracovní povolení nepotřebují**. Právě do této kategorie totiž (díky splnění zákonných podmínek pro trvalý pobyt) přechází část cizinců, působilých zde dříve na standardní pracovní povolení. Rovněž nárůst počtu cizinců - podnikatelů v letech 2009-2011 byl důsledkem toho, že část cizinců, jimž bylo odmítnuto standardní pracovní povolení, řešila situaci založením živnosti. Bylo to však zřejmě pouze dočasné řešení, protože po roce 2011 počet těchto živností postupně opět klesá na úroveň roku 2009. S velkou pravděpodobností značná část těch, kteří situaci takto řešili, zažádala později o trvalé pobyty a živnostenské oprávnění nyní již k legalizaci pobytu nepotřebují.

Jediným segmentem pracovního trhu, který v oblasti zahraniční zaměstnanosti může Úřad práce regulovat či ovlivňovat, je vydávání pracovních povolení, což v současné době představuje pouhých 3% cizinců na trhu práce v kraji. V případě pracovních povolení **došlo od roku 2011 ze strany Úřadu práce k výraznému omezení vydávání těchto povolení pro nekvalifikovanou pracovní sílu. Poptávka** po této pracovní síle **však neklesá**, neboť pro zaměstnavatele je stále atraktivní zaměstnávat zahraniční pracovníky, kteří jsou ochotni, na rozdíl od českých uchazečů, přistoupit na často fyzicky namáhavou práci a nabízené nízké (obvykle minimální) mzdy. Značnou roli samozřejmě hraje nezájem a nechuť českých uchazečů o zaměstnání pracovat na těchto neatraktivních pozicích, přestože odpovídají jejich kvalifikační úrovni.

Obr. 39: Podíl jednotlivých okresů v Jihomoravském kraji na celkovém počtu cizinců (včetně podnikatelů) k 31. 12. 2015

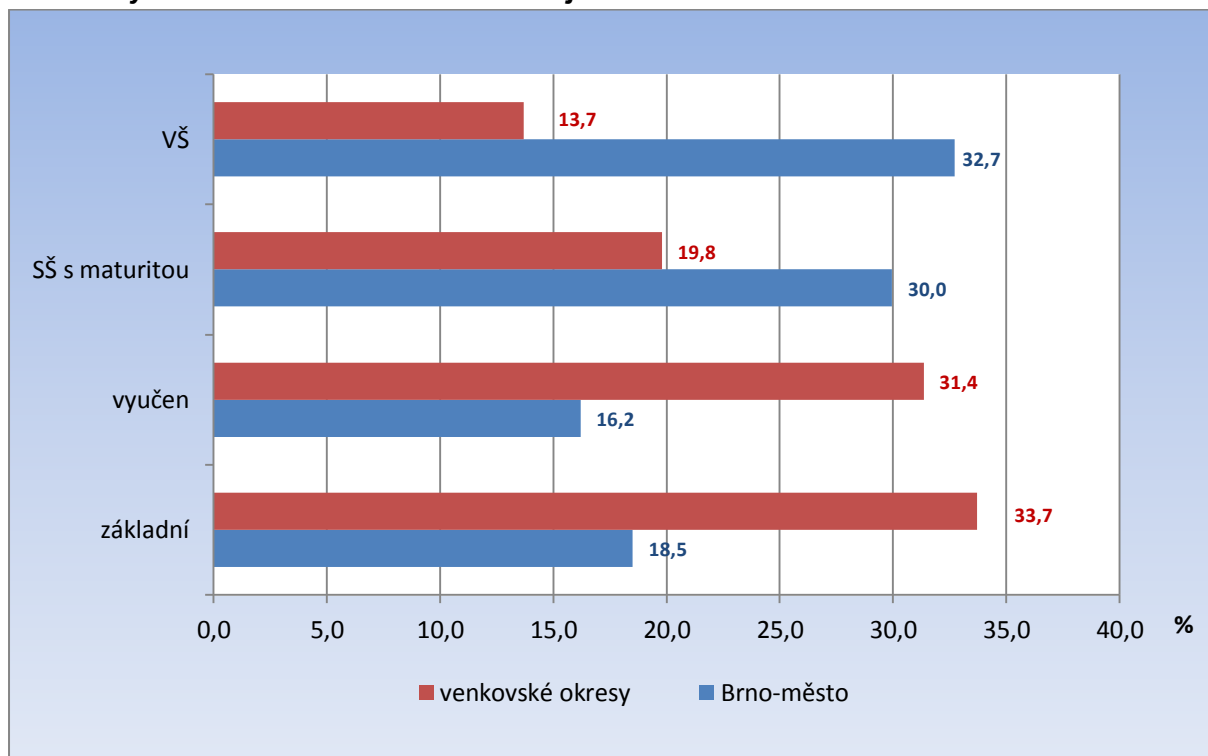

Pramen: MPSV ČR, 2015

Přes 70% všech cizinců působících v kraji je koncentrováno ve městě Brně a jeho blízkém okolí. Zahraniční zaměstnanost je v současné době v Jihomoravském kraji relativně vysoká především díky vysokému počtu zde pracujících občanů Slovenska. Brno však nabízí také velký počet pracovních příležitostí v nadnárodních společnostech, které sem umístily svá mezinárodní centra a požadují kvalifikovanou a hlavně dobře jazykově vybavenou pracovní sílu. Na tyto pozice směřují jak cizinci ze západní Evropy, tak i kvalifikovaná pracovní síla ze třetích zemí.

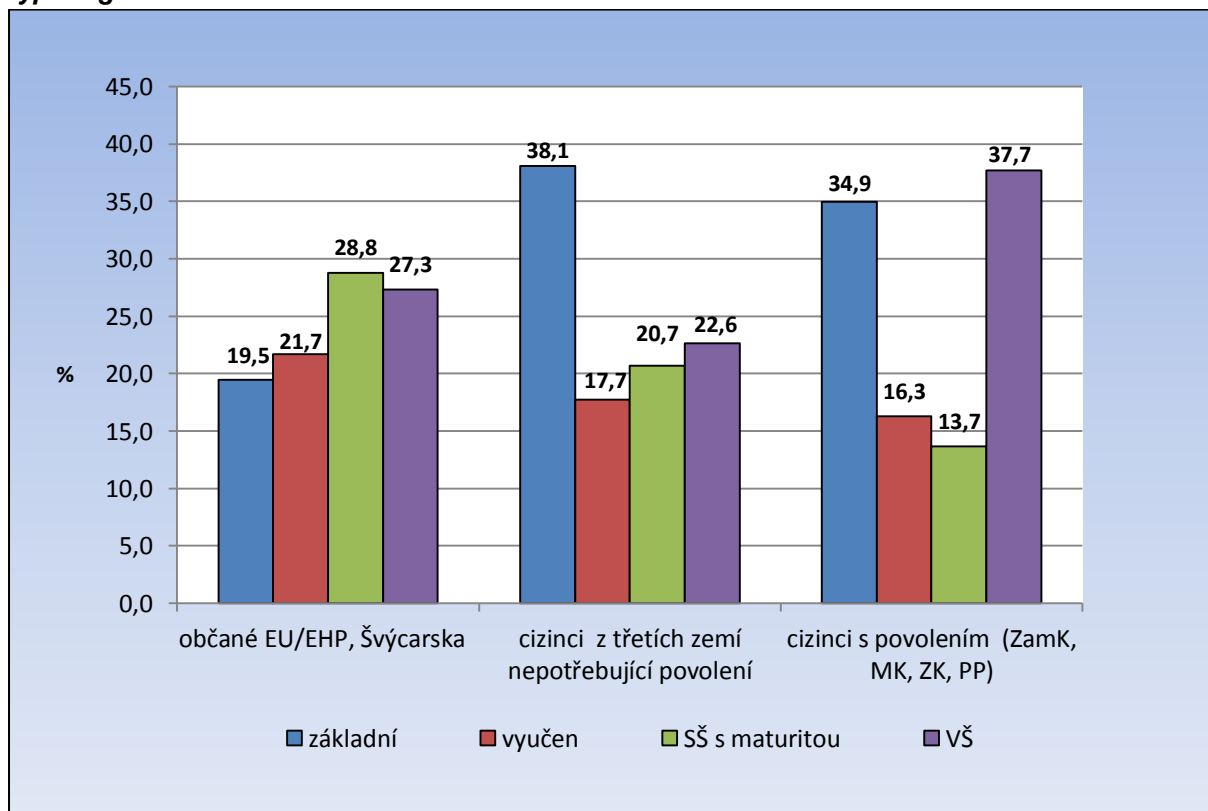
Ve venkovských okresech kraje je zastoupení cizinců výrazně nižší, ačkoli postupně se jejich podíl zvyšuje. Rozdílná je i jejich struktura. Zatímco v Brně převažují cizinci s maturitním a vysokoškolským vzděláním, ve venkovských okresech jsou to naopak cizinci se základním vzděláním a vyučením. Pracují zde nejčastěji v dělnických profesích ve zpracovatelském průmyslu a ve stavebnictví a také jako sezónní dělníci v zemědělství. Srovnání kvalifikační struktury cizinců působících v Brně a ve venkovských okresech kraje znázorňuje následující obrázek.

Obr. 40: Kvalifikační struktura cizinců registrovaných Úřadem práce v Brně-městě a ve venkovských okresech Jihomoravského kraje k 31. 12. 2015

Pramen: MPSV ČR, 2015

Obr. 41: Kvalifikační struktura cizinců registrovaných Úřadem práce v Jihomoravském kraji dle typu registrace k 31. 12. 2015

Pramen: MPSV ČR, 2015

Kvalifikační struktura zahraniční pracovní síly se ve srovnání s minulostí (roky 2008-2009) zlepšila v souvislosti s výrazným omezením vydávaných pracovních povolení pro nekvalifikované, a v současné době **je v rámci celku poměrně vyrovnaná**. Zhruba 23% cizinců má základní vzdělání, 20% tvoří vyučení, maturitní vzdělání má 27% a rovněž 27% vzdělání vysokoškolské. U cca 2% cizinců je vzdělání nezjištěno.

Rozdíly v kvalifikační struktuře cizinců jsou však jak regionální, jak již bylo uvedeno výše, tak z hlediska typu registrace. Jak je zřejmé z grafu, na pracovní povolení sem přichází buď nekvalifikovaná pracovní síla (sezónní zemědělství dělníci a málo kvalifikovaní dělníci ve zpracovatelském průmyslu), nebo naopak pracovní síla vysoce kvalifikovaná (odborníci v IT, manažeři, učitelé jazyků). Struktura pracovní síly ze zemí Evropské unie je naopak velmi vyrovnaná, což je dáno především vysokým zastoupením Slováků, kteří pracují téměř ve všech oborech. V posledních letech se výrazně mění struktura cizinců ze třetích zemí, kteří nepotřebují pracovní povolení. Dříve se jednalo většinou o vysoce kvalifikovanou pracovní sílu (studenti, vědeckí pracovníci), v současnosti zde již převažují cizinci se základním vzděláním, neboť mnoho cizinců, kteří sem přišli pracovat na dělnické pozice na pracovní povolení, již získalo trvalý pobyt.

Z hlediska národnostního jednoznačně převažují občané Slovenska. Geografická blízkost, neexistence jazykové bariéry a poměrně dobrá dopravní dostupnost umožňují občanům SR uplatnění ve většině oblastí pracovního trhu. Z cizinců registrovaných úřadem práce Slováci představují cca 65%. Druhou nejpočetnější skupinou jsou Ukrajinci (cca 8-9%), přičemž většina z nich zde má již trvalý pobyt. Následují občané Rumunska a Bulharska s cca 6-7%. Cizinci z třetích zemí se koncentrují především do Brna, ve venkovských okresech je (mimo Ukrajinců) jejich počet minimální. Výjimkou je pouze okres Blansko, kde pracuje přes 200 občanů Mongolska. Zhruba polovina z nich jich přitom již také získala trvalý pobyt.

Informační karty - občané EU/EHP a Švýcarska

Ke konci roku 2015 bylo Úřadem práce registrováno v Jihomoravském kraji 30,1 tis. pracovníků ze zemí Evropské unie. Největší podíl na této pracovní síle (dvě třetiny) mají občané Slovenska. Ti pracují kromě Brna především v příhraničních okresech Břeclav a Hodonín, kde využívají denní dojížděky do zaměstnání, a dále také na území okresu Brno-venkov. Slovenští občané jsou nejčastěji zaměstnáváni jako dělníci ve strojírenství, ve stavebnictví a zemědělství, navíc se - díky neexistenci jazykové bariéry - velmi často uplatňují rovněž v obchodě, službách a zdravotnictví. V Brně však postupně roste podíl vysoce kvalifikované pracovní síly ze Slovenska, což je spojeno jak s vysokým počtem slovenských studentů vysokých škol v Brně, kteří zde často po ukončení studia zůstávají a hledají si zaměstnání (typicky lékaři), tak s rozmachem zaměstnavatelů poskytujících služby v oblasti informačních technologií, kteří stále kvalifikovanou pracovní sílu hledají.

Cizinci z ostatních zemí Evropské unie jsou koncentrováni především do Brna; jedná se vesměs o vysoce kvalifikovanou pracovní sílu (programátoři, analytici a pracovníci operačních systémů, ale také učitele jazyků, obchodní zástupci a vedoucí a řídicí pracovníci). Největším zaměstnavatelem těchto cizinců je firma IBM.

Počet v kraji registrovaných zahraničních pracovníků ze zemí EU/EHP sice v důsledku krize v první polovině roku 2009 mírně poklesl (uvolňování byli zejména agenturní pracovníci v dělnických profesích), od druhé poloviny roku 2009 však již jejich počet začal opět růst a **již na konci roku 2010 byl vyšší než před počátkem krize a nyní je jich počet již oproti roku 2008 dvojnásobný**. Po Slovácích jsou nejpočetněji zastoupeni občané Rumunska (9,4%), Bulharska (5,6%), Polska (3,2%) a Maďarska (2,4%).

Informační karty cizinců třetích zemí dle § 98 Zákona o zaměstnanosti

Cizinci z třetích zemí, kteří působí v ČR na základě zvláštních předpisů (cizinci s povolením k trvalému pobytu, vědečtí pracovníci, stáže, rodinní příslušníci občana EU apod.), jsou úřady práce také pouze registrováni a nepotřebují pracovní povolení. Jejich počet i význam na pracovním trhu rychle roste. Zejména díky poměrně snadnému způsobu získávání trvalého pobytu tak v této skupině cizinců již nepřevládají vysoce kvalifikovaní pracovníci jako v předchozích letech, ale naopak osoby s nízkou kvalifikací, pocházející z východoevropských a asijských zemí. Ke 31.12.2015 bylo touto formou v Jihomoravském kraji evidováno **6 316 cizinců**, tedy cca 4,5 krát více než současný počet cizinců působících v kraji na základě všech typů povolení. Zhruba 55% těchto cizinců v Jihomoravském kraji představují nyní Ukrajinci.

Cizinci s povolením (Zaměstnanecké karty, Modré a Zelené karty a pracovní povolení)

V současné době mohou cizinci třetích zemí využít pro vstup na pracovní trh v ČR čtyři typy povolení, a to Zaměstnanecké karty, Modré karty, Zelené karty a Pracovní povolení vydávaná Úřadem práce. Jejich bližší specifikace je uvedena dále.

Ke 31. 12. 2015 bylo v Jihomoravském kraji evidováno celkem **1 398** těchto dokladů. Tato pracovní síla představuje v současné době pouhých **3 % cizinců** pohybující se na trhu práce v kraji. Zhruba polovina z nich jsou Ukrajinci. Dále pak jsou nejpočetněji zastoupeni Rusové, Vietnamci a Indové (po 6-7%).

Stále značná část pracovních povolení a zaměstnaneckých karet je využívána pro méně kvalifikované, často sezónní práce v zemědělství či stavebnictví. Jedná se však o případy, kdy ÚP není schopen nabídnout a zajistit odpovídající pracovní sílu, a to zejména z důvodů nezájmu ze strany českých uchazečů o zaměstnání (fyzicky náročná a málo placená práce). V Brně se jedná především o stavební dělníky a pracovníky v úklidu, ve venkovských okresech pak většinou o sezónní práce v rostlinné výrobě. Výjimkou je okres Blansko, kde největším zaměstnavatelem cizinců je firma APOS-AUTO, s.r.o. zaměstnávající cizince – především občany Mongolska - při obšívání volantů kůží. Jedná se o specifickou výrobu, s požadavkem na manuální zručnost. Zaměstnavatel se potýká s velkou fluktuací zaměstnanců a opakovaně hlásí na ÚP volná pracovní místa, která se dlouhodobě nedaří obsazovat českými uchazeči.

Část cizinců z Ukrajiny i dalších východoevropských zemí však působí i **v kvalifikovaných dělnických profesích** (svářeči, zámečníci, brusiči, frézaři, zedníci, tesaři, elektromechanici), které jsou na trhu práce (zejména pokud jde o strojírenské profese) trvale nedostatkové.

Vysokoškolsky kvalifikovaná pracovní síla je soustředěna především do Brna, a jejím největším zaměstnavatelem je firma IBM (IBM Global Services Delivery Centre Czech Republic, s.r.o), poskytující služby v oblasti informačních technologií. Důvodem zaměstnávání cizinců je především nedostatečná jazyková vybavenost českých uchazečů, neboť vedle počítačové odbornosti je zde vyžadována výborná znalost minimálně jednoho světového jazyka. Z mimoevropských zemí jsou zde zaměstnáni především Indové.

Další cizinci působí v Brně na vysoce kvalifikovaných pozicích především jako manažeři, učitelé cizího jazyka, odborní a pedagogičtí pracovníci na vysokých školách.

Zaměstnanecké karty

V polovině roku 2014 došlo k významné změně v oblasti vydávání pracovních povolení pro cizince. Dne **24. 6. 2014 vstoupila v platnost novela zákona o pobytu cizinců** a zákona o zaměstnanosti, **kteřá zavádí** nový druh povolení k dlouhodobému pobytu na území ČR – tzv. **zaměstnanecké karty**. Ty spojují do jednoho dokladu pracovní povolení a povolení k pobytu a vydává je Ministerstvo vnitra. Úřad práce k vydání těchto karet vydává závazné stanovisko, posuzující možnost obsazení daného pracovního místa českými uchazeči o zaměstnání. V souvislosti s touto právní úpravou není stále dořešeno zpětné informování Úřadu práce o počtu platných zaměstnaneckých karet a o skutečném obsazení pracovních pozic cizinci. **Údaje o počtu cizinců se zaměstnaneckou kartou je tedy nutno brát jako orientační.** Vycházejí z počtu souhlasných stanovisek vydaných Úřadem práce. **Ke 31.12.2015 evidoval Úřad práce v Jihomoravském kraji 794 vydaných souhlasných stanovisek.**

Pro vydávání souhlasných stanovisek k vydání zaměstnanecké karty jsou uplatňována obdobná kritéria, jaká byla v roce 2011 nastavena pro vydávání pracovních povolení. Souhlasná stanoviska jsou vydávána pouze pro kvalifikovanou pracovní sílu (vyučeni a více), při změně místa výkonu práce, či při specifických požadavcích zaměstnavatele, kdy úřad práce není schopen nabídnout zaměstnavateli pracovníky s odpovídající kvalifikací či zdravotním stavem a ochotou pracovat.

Pracovní povolení

V kompetenci Úřadu práce nadále zůstává vydávání a prodlužování pracovních povolení pro spolčníky a členy družstev. Ke 31.12.2015 pracovalo v Jihomoravském kraji 556 cizinců na Pracovní povolení.

Pro vydávání nových povolení platí stejná kritéria jako u stanovisek k zaměstnaneckým kartám. Prodlužování starších povolení pak je posuzováno zejména s ohledem na dobu, po kterou zde již žadatel žije a s ohledem na rodinné poměry. Někteří cizinci totiž nechtějí žádat o trvalý pobyt, přestože na území ČR již dlouhodobě žijí i se svými rodinami.

Zelené karty

Možnost zaměstnávat cizince na tzv. **“zelené karty“** byla využívána poměrně zřídka, vzhledem ke složitosti celého procesu. Podle novely zákona o pobytu cizinců platné od poloviny roku 2014 již nejsou zelené karty dále vydávány. Ke 31. 12. 2015 pracovalo v Jihomoravském kraji na zelené karty pouze 13 cizinců, z toho 12 v okrese Brno-město.

Modré karty

Modrá karta vydaná Českou republikou je povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem výkonu zaměstnání vyžadujícího vysokou kvalifikaci. Cizinec, který má modrou kartu, je oprávněn:

- pobývat na území České republiky a
- pracovat na pracovním místě, na které byla modrá karta vydána, a případně toto místo za definovaných podmínek změnit.

Modrá karta tedy (obdobně jako zaměstnanecká karta) spojuje povolení k pobytu i povolení k zaměstnání.

Modrá karta se vydává pracovníkům s vyšším odborným nebo vysokoškolským vzděláním, kteří mají pracovní smlouvu nejméně na dobu jednoho roku na zákonem stanovenou týdenní pracovní dobu a sjednanou hrubou měsíční nebo roční mzdu, jejíž výše odpovídá alespoň 1,5 násobku průměrné hrubé roční mzdy v České republice. Platnost modré karty je na dobu výkonu zaměstnání stanovenou v pracovní smlouvě plus 3 měsíce, nejdéle však na 2 roky.

K 31. 12. 2015 pracovalo v Jihomoravském kraji na modré karty 35 cizinců, z toho 30 v okrese Brno-město.

5. Prognóza vývoje trhu práce na rok 2016

Předpokládaný vývoj na trhu práce v Jihomoravském kraji. Varianty možného vývoje nezaměstnanosti

Očekáváme, že nezaměstnanost v Jihomoravském kraji bude v roce 2016 dále klesat (s obvyklými sezónními výkyvy), a pokud na mezinárodní scéně nedojde k nepředvídatelným zvrátům, očekáváme v celoročním trendu další pokles nezaměstnanosti.

Nárůst počtu evidovaných, k němuž dochází na počátku roku, vystřídá v jarních měsících pokles nezaměstnanosti spojený s nástupem sezónních prací v zemědělství, stavebnictví a turistickém ruchu. K výraznějšímu poklesu dojde zejména v jižních okresech kraje (Hodonín, Znojmo, Břeclav). Domníváme se, že v průběhu 1. pololetí 2016 by se stav nezaměstnaných evidovaných na kontaktních pracovištích úřadu práce v kraji mohl snížit o 4,0 tis. – 6. tis. osob. Předpokládáme, že v závěru roku bude nezaměstnanost v kraji opět mírně růst (postupné ukončování sezónních prací) v důsledku čehož by se výsledný počet registrovaných nezaměstnaných v Jihomoravském kraji mohl k 31. 12. 2016 pohybovat v rozmezí 52,0 – 53,0 tis. osob. Podíl nezaměstnaných osob by se pohyboval v rozmezí 6,4 – 6,6 %.

Zaměstnavatelé očekávají v nadcházejícím roce spíše nárůst počtu pracovníků (dle získaných zakázek). Požadavky na sezónní pracovníky v nekvalifikovaných profesích však firmy stále častěji řeší zaměstnáváním zahraničních pracovníků, kteří jsou ochotni - na rozdíl od domácích uchazečů - akceptovat minimální mzdu a náročné pracovní podmínky.

Celkově v rámci kraje předpokládáme v průběhu roku 2016 další růst ekonomiky a nárůst zaměstnanosti. Lze však předpokládat, že i v průběhu roku 2016 zůstanou na regionálním trhu práce vymezeny věkové, vzdělanostní i profesní skupiny osob, u nichž je velmi malá šance získat práci. K nejvíce ohroženým a nejobtížněji uplatnitelným skupinám uchazečů budou v kraji nadále náležet zejména dlouhodobě nezaměstnaní, nekvalifikovaní pracovníci, uchazeči starší 50-ti let, uchazeči pečující o děti do 15 let věku a občané zdravotně postižení.

6. Realizace aktivní politiky zaměstnanosti v roce 2015

Na aktivní politiku zaměstnanosti bylo v roce 2015 vynaloženo celkem 955,2 mil Kč, z toho v rámci národní APZ 84,1 mil Kč a z prostředků ESF-OPLZZ 871,1 mil Kč. Z celkového objemu prostředků vyčleněných na APZ (ze schváleného rozpočtu na rok 2015) tak bylo vyčerpáno cca 90,4 %.

V rámci APZ bylo v Jihomoravském kraji v roce 2015 vytvořeno celkem 8 899 pracovních míst a na tato místa bylo umístěno 8 694 uchazečů o zaměstnání. Celkem 4 342 osob bylo zařazeno do rekvalifikací.

Přehled počtu osob podpořených vybranými nástroji APZ v jednotlivých okresech Jihomoravského kraje podává následující tabulka.

Tab. 18: Počet osob podpořených vybranými nástroji APZ v roce 2015

uchazeči	celkem od počátku roku							CHPM vymezená ke 31.12.2015
	VPP	SÚPM	SUPM-SVČ	Odborné praxe do 30-ti let	CHPM zřízená	Rekvalifikace klasické	Rekvalifikace zvolené	
Blansko	301	421	57	5	3	334	142	261
Brno-město	361	1 161	54	86	8	830	341	3 303
Brno-venkov	548	722	64	45	0	343	348	595
Břeclav	586	436	58	15	50	307	157	587
Hodonín	659	978	79	20	0	498	231	909
Vyškov	331	483	44	15	0	304	100	164
Znojmo	794	451	44	0	0	258	149	205
Jihomoravský kraj	3 580	4 652	400	186	61	2 874	1 468	6 024

6.1. Realizace jednotlivých nástrojů APZ v roce 2015

Realizace aktivní politiky zaměstnanosti byla v roce 2015 ve všech okresech Jihomoravského kraje prováděna v souladu s Normativní instrukcí MPSV 1/2014 a Směrnicí GŘ 1/2015 *Postup Úřadu práce ČR při realizaci nástrojů a opatření aktivní politiky zaměstnanosti*. Na základě této metodiky byly příspěvky z APZ podpořeny přednostně kategorie uchazečů o zaměstnání znevýhodněných na trhu práce: uchazeči do 25 let a nad 50 let věku, ženy vracející se na trh práce po rodičovské dovolené, osoby se zdravotním postižením, uchazeči ohrožení dlouhodobou nezaměstnaností a uchazeči, kterým je třeba věnovat zvýšenou péči při zprostředkování zaměstnání. Z nástrojů APZ byly nejvíce využívány veřejně prospěšné práce a společensky účelná pracovní místa s příspěvkem na vyhrazení, u kterých byla preferována místa s perspektivou trvalého umístění. Oba tyto nástroje byly vytvářeny převážně v rámci NIP VSPR! - Pracovní příležitosti a NIP Nové

pracovní příležitosti, financovány byly v rámci OP LZZ, v závěru roku také v rámci OP Z, méně pak s využitím rozpočtu národních prostředků na APZ. V oblasti podpory zaměstnávání osob se zdravotním postižením bylo preferováno jejich umísťování na otevřeném trhu práce, v odůvodněných případech byla vymezována nebo zřizována chráněná pracovní místa. Při poskytování příspěvků na podporu zaměstnávání OZP byla preferována podpora vzniku nových pracovních míst.

V rámci aktivní politiky zaměstnanosti bylo v Jihomoravském kraji v roce 2015 vytvořeno celkem 8 899 pracovních míst a na tato místa bylo umístěno 8 694 uchazečů o zaměstnání. Intenzita využití nástrojů APZ je v jednotlivých okresech rozdílná. Dlouhodobě mezi okresy s nejvyššími počty vytvářených pracovních míst patří okres Brno – město, Hodonín a Brno - venkov. V okrese Brno – město převažuje využívání SÚPM vyhrazených, o vytváření VPP je zde ze strany starostů městských částí nižší zájem než ve zbytku kraje. Naopak v okrese Znojmo a Břeclav dlouhodobě převažuje tvorba míst v rámci VPP a žádostí zaměstnavatelů o vytváření SÚPM je méně.

- **Veřejně prospěšné práce**

Nástroj veřejně prospěšné práce je využíván především pro časově omezené umísťování dlouhodobě evidovaných uchazečů o zaměstnání s nižší kvalifikací, u kterých je důležitá obnova pracovních návyků. VPP jsou vytvářeny ve spolupráci s městskými a obecními úřady, také v neziskové sféře a charitativních organizacích. Následně je podporován i postup uchazeče mezi nástroji VPP a SÚPM, aby došlo k podpoře plynulého začlenění uchazeče na trh práce s perspektivou trvalého pracovního uplatnění. Počty vytvářených VPP jsou podmíněny zájmem obcí tato místa zřizovat. Ve větších městech je dlouhodobě zájem nižší než v menších obcích, ve městě Brně mají zájem o vytváření VPP i školy a neziskový sektor, nejvíce míst je však vytvářeno v městské části Brno - střed. V menších obcích je o tento nástroj mezi starosty stále velký zájem, obce využívají VPP především na úklid a údržbu veřejných prostranství a údržbu zeleně. Ve srovnání s rokem 2014 se zvýšil počet míst v rámci VPP o 1 411. Celkem bylo v rámci VPP vytvořeno **3 589** pracovních míst, nejvíce v okresech Znojmo (794 míst) a Hodonín (658 míst), na které bylo umístěno celkem 3 580 uchazečů.

- **Společensky účelná pracovní místa vyhrazená**

Nástroj společensky účelné pracovní místo je využíván pro umístění uchazečů, jejichž uplatnění nelze zajistit jiným způsobem, a preferována jsou místa umožňující získání nových odborných kompetencí pro další uplatnění na trhu práce. Zájem o využívání tohoto nástroje je především ze strany menších a středních firem, žádosti podávají více firmy podnikající v oblasti služeb a obchodu, méně výrobní podniky. Zájem zaměstnavatelů o využití příspěvku na vyhrazené pracovní místo se během roku 2015 výrazně zvýšil, pravděpodobně díky masivnějšímu informování zaměstnavatelů o APZ v rámci prováděného monitoringu firem a také díky navýšení poskytovaných příspěvků. V roce 2015 bylo vytvořeno celkem **4 652** SÚPM u zaměstnavatelů, z tohoto počtu bylo 4 353 míst financováno z NIP Vzdělávejte se pro růst! – pracovní příležitosti. Nejvíce míst bylo vytvořeno v okresech Brno – město (1 161 míst) a Hodonín (978 míst)

- **Společensky účelná pracovní místa zřízená za účelem zahájení samostatné výdělečné činnosti**

Příspěvky z APZ na zahájení samostatné výdělečné činnosti (SÚPM – SVČ) slouží uchazečům k částečnému krytí nákladů potřebných k zahájení podnikání. Těchto míst bylo v kraji nově zřízeno celkem **400**. Jedná se o významnou pomoc v případech, kdy pro uchazeče není na trhu práce vhodné volné místo, ale jeho kvalifikace umožňuje, aby si své budoucí pracovní místo vytvořil sám. Zájem o zahájení samostatné výdělečné činnosti s pomocí příspěvku od Úřadu práce se ve srovnání s rokem 2014 nezměnil. Nejčastěji uchazeči směřují svoji činnost do oblasti obchodu a služeb (zejména osobní služby, např. kosmetika, manikúra, pedikúra, modeláž nehtů), o něco méně do oblasti řemesel. I přes pečlivé posuzování podnikatelských záměrů je často při průběžných kontrolách zjišťováno porušení dohod, zejména nenahlášení změny provozovny, nenahlášené předčasné ukončení činnosti, čerpání příspěvku v rozporu se schválenými nákladovými položkami.

- **Chráněná pracovní místa**

V kraji bylo ke 31.12.2015 **vymezeno 6 024 chráněných pracovních míst**, z toho v roce 2015 nově 2 031 míst. Více než polovina vymezených míst je v okrese Brno-město (3 303 míst). Zaměstnavatelé mohou žádat o příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením dle § 78 ZoZ, pokud na chráněných pracovních místech zaměstnávají více než 50% OZP z celkového počtu svých zaměstnanců. Příspěvek náleží zaměstnavateli měsíčně ve výši 75 % skutečně vynaložených mzdových nákladů na zaměstnance, který je osobou se zdravotním postižením, včetně pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistného na veřejné zdravotní pojištění, nejvýše však 8 000 Kč pro OZP a 5 000 Kč pro OZZ. **V rámci § 78 bylo v roce 2015 vyplaceno 545,1 mil Kč.**

Příspěvek na **zřízení chráněných pracovních míst** byl poskytnut v celkové částce **8 468 200 Kč**. Celkem bylo **nově zřízeno 171 chráněných pracovních míst**, nejvíce opět v okrese Brno - město (103 míst).

Příspěvek na částečnou úhradu provozních nákladů CHPM byl vyplacen celkem v částce **179 273 Kč**.

Celkové prostředky vynaložené na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením na chráněných pracovních místech ve srovnání s rokem 2014 mírně poklesly. Byla tak naplněna priorita strategie APZ umísťovat OZP především na volném trhu práce. (Na SÚPM vyhrazených bylo v roce 2015 umístěno celkem 260 OZP).

- **Cílené programy**

Od 1.9.2014 do 31.10.2015 byl v Jihomoravském kraji realizován cílený program „**Nová šance**“ zaměřený na podporu pracovního zapojení osob dlouhodobě nezaměstnaných.

Do programu bylo zařazeno 317 osob, které byly vedeny v evidenci uchazečů o zaměstnání déle než 12 měsíců. Celkové náklady programu dosáhly 26,5 mil. Kč.

Program byl určen pro dlouhodobě neumísitelné uchazeče o zaměstnání, kteří vzhledem ke svému vzdělání, pracovním zkušenostem, věku, zdravotnímu stavu a ostatním osobním

charakteristikám, jsou obtížně uplatnitelní na regionálním trhu práce, respektive o které nemají z důvodu jejich dlouhodobé nezaměstnanosti zaměstnavatelé zájem.

Cílený program byl určen pro venkovské regiony Jihomoravského kraje (tj. území mimo okres Brno – město), které jsou dlouhodobou nezaměstnaností nejvíce postiženy.

Jednalo se o spádové obvody KOP Boskovice, Břeclav, Bučovice, Hodonín, Ivančice, Kyjov, Mikulov, Moravský Krumlov, Pohořelice, Tišnov, Veselí nad Moravou a Znojmo.

Program byl realizován na základě žádosti o příspěvek na vyhrazení společensky účelného pracovního místa předložené zaměstnavatelem, který byl poskytován maximálně po dobu osmi měsíců ve výši 13 400 Kč měsíčně (tj. hrubá mzda 10 000 tis. Kč měsíčně + příslušné povinné odvody).

Aby byla docílena maximální podpora postiženého území, mohly příspěvek čerpat pouze organizace mající provozovnu v podpořeném regionu.

6.2. Rekvalifikace a poradenství

Do rekvalifikačních a poradenských programů v Jihomoravském kraji bylo v roce 2015 **nově zařazeno celkem 4 342 uchazečů** a zájemců o zaměstnání, z toho **3 146 v rámci národních individuálních projektů a národní APZ**, dalších 1 196 pak prošlo rekvalifikacemi v projektech RIP a v grantových projektech realizovaných jinými subjekty. Aktivity byly hrazeny především z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu ČR prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a z prostředků národní APZ.

Přehled o počtech uchazečů a zájemců o zaměstnání zařazených do rekvalifikací dle jednotlivých způsobů financování a typu a zaměření rekvalifikace podávají následující tabulky.

RK kompletní (zabezpečené + zvolené) - účastníci RK	Celkem v rekvalifikaci	Zahájené v daném roce	Ukončené		Pokračují do dalšího období	Zaměření RK	
			celkem	z toho úspěšně		profesní	ostatní
celkem	4 437	4 342	4 207	3 958	34	642	3 795
z toho ženy	2 269	2 210	2 136	1 997	17	330	1 939
NIP	2 371	2 341	2 365	2 236	0	417	1 954
RIP	1 186	1 137	1 050	949	0	147	1 039
GP	64	59	64	64	0	0	64
UoZ	4 345	4 252	4 118	3 873	32	637	3 708
ZoZ	92	90	89	85	2	5	87
evidence OZP	0	0	0	0	0	0	0

RK zabezpečené - účastníci RK	Celkem v rekvalifikaci	Zahájené v daném roce	Ukončené		Pokračují do dalšího období	Zaměření RK	
			celkem	z toho úspěšně		profesní	ostatní
celkem	2 928	2 874	2 782	2 572	0	485	2 443
z toho ženy	1 657	1 614	1 559	1 431	0	214	1 443
NIP	1 402	1 402	1 396	1 296	0	307	1 095
RIP	1 186	1 137	1 050	949	0	147	1 039
GP	64	59	64	64	0	0	64
UoZ	2 914	2 860	2 768	2 560	0	481	2 433
ZoZ	14	14	14	12	0	4	10
evidence OZP	0	0	0	0	0	0	0

RK zvolené - účastníci RK	Celkem v rekvalifikaci	Zahájené v daném roce	Ukončené		Pokračují do dalšího období	Zaměření RK	
			celkem	z toho úspěšně		profesní	ostatní
celkem	1 509	1 468	1 425	1 386	34	157	1 352
z toho ženy	612	596	577	566	17	116	496
NIP	969	939	969	940	0	110	859
RIP	0	0	0	0	0	0	0
GP	0	0	0	0	0	0	0
UoZ	1 431	1 392	1 350	1 313	32	156	1 275
ZoZ	78	76	75	73	2	1	77
evidence OZP	0	0	0	0	0	0	0

Zaměstnanecké rekvalifikace	počet dohod	počet zaměstnanců v rekvalifikaci
celkem	0	0
financováno z národních prostředků	0	0
financováno z ESF	0	0

Do **rekvalifikací** byli uchazeči a zájemci o zaměstnání zařazováni na základě profesně poradenského pohovoru. Doporučování pak byli zejména ti, jimž je při zprostředkování zaměstnání věnována zvýšená péče dle § 33 odst. 1 zákona o zaměstnanosti, a dále ti, jimž je z důvodu nízké či nevhodné kvalifikace ztížen vstup na trh práce – absolventi škol, osoby nad 55 let věku. Rekvalifikační kurzy byly nabízeny uchazečům s ohledem na vzdělání, dosavadní praxi, pracovní perspektivu a individuální akční plán. Také byl kladen důraz na dodržování principů rovných příležitostí žen a mužů, aktivního stárnutí a prevenci proti sociálnímu vyloučení.

O rekvalifikace mají největší zájem uchazeči se středoškolským vzděláním (ať už vyučení či s maturitou), kteří dohromady představují téměř tři čtvrtiny rekvalifikovaných. Z hlediska věku velmi záleží na zaměření konkrétních kurzů. Např. u kurzů pro strážné převažuje zájem v kategorii nad 45 let věku, uchazeči do 30 let věku (muži) mají výraznější zájem o přípravu pro profesi řidiče z povolání – konkrétně o získání řidičských oprávnění sk. C., C+E a Vstupní školení odborné způsobilosti řidičů. U ostatních rekvalifikačních kurzů jsou zastoupeny všechny věkové kategorie uchazečů bez výraznější převahy některé z nich.

Uchazeči mají velký zájem o tzv. „**zvolené rekvalifikace**“, kdy si sami mohou vybrat druh rekvalifikace i rekvalifikační zařízení. Úřad práce však pečlivě posuzuje žádosti o zvolenou rekvalifikaci s ohledem na reálnou možnost následného pracovního uplatnění uchazeče.

Z uchazečů zařazených v roce 2015 do rekvalifikací v rámci národní APZ a NIP využila možnost zvolené rekvalifikace téměř polovina z nich.

Zaměření rekvalifikačních kurzů je v jednotlivých okresech Jihomoravského kraje dosti podobné. Dlouhodobě jsou žádané kurzy z oblasti **účetnictví** a daňové evidence, administrativní práce a ze „základů podnikání“. Žádané jsou také kurzy pro strážné (certifikované), kurzy v oblasti pečovatelských, manikúry a masáže, z profesí výrobní sféry pak kurzy **svařování**, obsluhy CNC strojů, zdokonalování odborné způsobilosti řidičů motorových vozidel (**řidičské průkazy C, CE, D, T**), obsluha vysokozdvíhových vozíků.

Kurzy účetnictví s využitím výpočetní techniky využívají zpravidla ženy, které mají zájem o uplatnění v pracovních pozicích účetní nebo na kumulovaných funkcích v administrativě, zejména v podnikatelském sektoru. Většinou se jedná o ženy, které absolvovaly gymnázium nebo střední odbornou školu technického směru, případně školu s ekonomickým zaměřením. Často se jedná o ženy vracející se na trh práce po mateřské dovolené.

Kurzy svařování jsou realizovány jako základní nebo případně v kombinaci jednotlivými metodami - např. kurz plamenového svařování a řezání kyslíkem, kurz pájení plamenem, kurz ručního obloukového svařování obalenou elektrodou, kurz svařování v ochranné atmosféře atd.

Řidičské oprávnění skupin C, C+E, D, profesní průkaz – kurzy jsou žádané zejména muži v mladších věkových kategoriích. Vzhledem k trvalé poptávce po řidičích nákladních automobilů je následná uplatnitelnost uchazečů velmi dobrá a kurzy patří k vůbec nejefektivnějším.

Kurzy pro řidiče motorového vozíku - účastníci jsou v kurzech seznámeni s obsluhou vysokozdvíhného vozíku a jeho provozem. V průběhu kurzu získají řidičský průkaz na motorový vozík se spalovacím i elektrickým pohonem. Tito absolventi se především uplatňují na pracovních pozicích skladníků.

Kosmetické služby - také o tyto kurzy jeví zájem především ženy, které chtějí zahájit samostatnou výdělečnou činnost. Jedná se z velké části o uchazečky o zaměstnání z kategorie osob pečujících o dítě do 15 let. Často přicházejí do evidence po ukončení rodičovské dovolené.

Pracovník v sociálních službách - účastníci se po uvedení do problematiky sociálních služeb seznámí se standardy kvality sociálních služeb. Dále po úvodu do psychologie, psychopatologie, somatologie se učí základům komunikace, ochrany zdraví a prevenci vzniku závislosti na sociálních službách. Seznamují se s metodami sociální práce a základy péče o nemocné. Absolventi se uplatňují v zařízeních sociální péče.

Kurzy zaměřené na informační technologie jsou realizovány téměř pro všechny skupiny uchazečů o zaměstnání. Výjimku tvoří absolventi škol, kteří zpravidla zvládají obsluhu osobního počítače na velmi dobré úrovni. Oproti předchozím rokům klesl podíl kurzů „Základy obsluhy osobního počítače“ a jsou více realizovány kurzy s vyšší specializací, které již vyžadují pokročilé vstupní znalosti obsluhy osobního počítače a vedou přímo k uplatnění absolventů těchto kurzů na trhu práce (Počítačový grafik, Tvorba webových stránek, AutoCAD).

Poradenské aktivity jsou na ÚP zajišťovány jak interně pracovníky Úřadu práce, tak externě nákupem služeb

V rámci interního poradenství Úřad práce poskytuje zejména tyto služby:

- **besedy pro žáky základních a středních škol**, případně pro VOŠ nebo VŠ. Obsahovou náplní těchto schůzek je informovanost o uplatnitelnosti vzdělání, konkurence schopnosti na trhu práce, volbě povolání. Takovýchto akcí bylo v roce 2015 realizováno celkem **505** a zúčastnilo se jich přes **11 tis. žáků a studentů**. Nejčastěji jsou realizovány akce pro základní školy (přes 60% akcí). Poradci z informačního a poradenského střediska pro volbu povolání prezentují svoji činnost také na veletrzích, burzách práce, veřejných seminářích, a také při setkání s výchovnými poradci a na setkání s rodiči, spolupracují se zástupci škol.

- **skupinové informační schůzky pro uchazeče**, které slouží k informovanosti uchazečů o jejich právech a povinnostech a o nabídce služeb ÚP, např. rekvalifikací, ale i pomoc při tvorbě životopisu a rozvíjení komunikačních dovedností. V roce 2015 došlo k navýšení počtu skupinových informačních schůzek pro uchazeče o zaměstnání, a to zejména na KoP Brno-město. Celkem v kraji bylo za rok 2015 realizováno **619** takovýchto **schůzek** a zúčastnilo se jich přes **9,5 tis.** uchazečů a zájemců o zaměstnání.

- **Individuální interní poradenství** je využíváno k posouzení osobnostních předpokladů uchazečů k výkonu dané profese, na rozvoj sociálních dovedností a sebepoznání a na doplnění profesního zaměření. Cílem tohoto typu poradenství je pomoc klientům řešit jejich nezaměstnanost, na ÚP službu zajišťují odborní kariéroví poradci a psychologové. Součástí individuálního poradenství je i tzv. distanční poradenství poskytované telefonicky nebo mailem.

Skupinové aktivity ÚP zajišťuje i **externím způsobem**, jedná se o **motivační kurzy** pro mladé do 30 let, osoby zdravotně postižené, dlouhodobě nezaměstnané a starší uchazeče. Celkem bylo v roce 2015 v Jihomoravském kraji realizováno **51** takovýchto **programů** a bylo do nich zařazeno **568 uchazečů**.

V rámci individuálního poradenství je **externě zajišťována** především **bilanční diagnostika**, do které bylo zařazeno v roce 2015 celkem **354 klientů**. Dalším 55 klientům byla poskytnuta jiná forma individuálního externího poradenství.

JOB cluby.

Jedná se o specifické skupinové poradenství. Smyslem absolvování uvedené aktivity je podpořit uchazeče v hledání zaměstnání. V roce 2015 bylo realizováno celkem 29 JOB Clubů, z toho 3 interní a 26 zajišťovaných externě. Realizovány byly typy START (3 x) a MIX (26x). Do aktivit bylo **zařazeno** celkem **278 uchazečů**, reálně jich pak aktivitu absolvovalo 245. Do šesti měsíců po absolvování JOB Clubu se na trhu práce umístilo, ať už prostřednictvím ÚP či vlastní aktivitou, 33 uchazečů, tj. 13,5% z těch, kteří JOB Club absolvovali.

O skupinové poradenské aktivity mají častěji zájem ženy než muži, těch je mezi účastníky jen zhruba třetina, v případě individuálního poradenství je již zájem vyrovnaný.

6.3. Projekty ESF

Národní individuální projekty (NIP)

- **NIP Vzdělávejte se pro růst – pracovní příležitosti**

V roce 2015 pokračovala realizace **NIP Vzdělávejte se pro růst – pracovní příležitosti**, v rámci kterého byly financovány nástroje veřejně prospěšné práce a společensky účelná pracovní místa vyhrazená. Realizací tohoto projektu, který byl ukončen k 31.12.2015, byla významně posílena aktivní politika zaměstnanosti, zejména tyto dva nejvíce využívané nástroje. Celkem bylo v rámci projektu v roce 2015 vynaloženo **563 816 587 Kč**. V rámci společensky účelných pracovních míst vyhrazených bylo vytvořeno 4 187 míst (o 2 263 více než v r. 2014). V rámci VPP bylo vytvořeno 3 486 míst (o 1 669 více než v roce 2014) a umístěno na ně bylo **3 507** uchazečů o zaměstnání (o 1 735 více než v r. 2014).

- **Podpora odborného vzdělávání zaměstnanců**

V roce 2015 pokračovala realizace projektu **Podpora odborného vzdělávání zaměstnanců**. V rámci projektu mohli zaměstnavatelé žádat o příspěvek na vzdělávací aktivitu a na úhradu mzdových nákladů za dobu, kterou zaměstnanci strávili ve vzdělávacím kurzu.

Podpora odborného vzdělávání zaměstnanců je projekt určený pro zaměstnavatele s předpokladem hospodářského růstu, kteří mají zájem prohloubit kompetence, odborné znalosti a dovednosti svých zaměstnanců. Projekt umožňuje zaměstnavatelům získat finanční příspěvky na vzdělávání zaměstnanců a zároveň jim jsou hrazeny mzdové náklady vzdělávaných zaměstnanců po dobu jejich vzdělávání. Konkrétním cílem projektu je podpora dalšího vzdělávání. O zapojení do projektu byl ze strany zaměstnavatelů v Jihomoravském kraji velký zájem. V roce 2015 bylo do projektu zařazeno **225** zaměstnavatelů a podpořeno 2 892 osob. Nejvíce jej využívali zaměstnavatelé v Brně (**127** zaměstnavatelů, 1 624 podpořených osob). Vynaloženo bylo celkem **65 907 434 Kč**.

Projekt byl ukončen ke 30.11.2015. Celkem od počátku projektu bylo podpořeno vzdělávání 4 325 osob u 328 zaměstnavatelů.

Regionální individuální projekty (RIP)

V roce 2015 realizovala Krajská pobočka v Brně v rámci Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost 9 regionálních individuálních projektů:

1. Příležitost pro mladé do 30 let
2. Po roce do práce v Jihomoravském kraji

3. 45 plus v Jihomoravském kraji
4. Sladění práce a rodiny
5. Práce jako pomoc
6. Cesta na trh práce
7. Odborné praxe pro mladé do 30 let v JmK
8. Vzdělávejte se pro růst v Jihomoravském kraji II.
9. Recept na úspěch

1. Příležitost pro mladé do 30 let - CZ.1.04/2.1.00/70.00015

Zahájení realizace: 1. únor 2012

Ukončení realizace: 31. leden 2015

Cílovou skupinou projektu jsou uchazeči o zaměstnání, kteří kromě evidence na některém z kontaktních pracovišť ÚP Krajské pobočky v Brně splňují dvě podmínky:

- 1) nedosáhli 30 a více let věku
- 2) jsou v evidenci uchazečů o zaměstnání vedeni déle než 5 měsíců.

Aktivity projektu:

VÝBĚR KLIENTŮ PROJEKTU – výběr potenciálních klientů probíhal ve spolupráci s kontaktními pracovišti ÚP v JmK. Do projektu bylo plánováno zařadit 700 osob z cílové skupiny. Ve skutečnosti bylo do projektu vybráno 1 000 klientů, tj. 142,9 % oproti původnímu plánu.

VSTUPNÍ BLOK – tato aktivita byla určena pro všechny klienty projektu, tj. pro 700 osob. Ve skutečnosti tuto aktivitu absolvovalo 998 klientů, tj. 142,6 % oproti původnímu plánu. Vstupní blok byla třídní aktivita, během které byli klienti seznámeni s obsahem a organizací jednotlivých aktivit projektu, pracovně-právní problematikou a základy finanční gramotnosti.

PLÁN ROZVOJE KLIENTA – se všemi účastníky projektu byl na základě individuální konzultace s odborným poradcem sestaven Plán rozvoje klienta, ve kterém byly definovány cíle klienta v projektu, předpokládaný způsob zapojení klienta na trh práce či výběr vhodného rekvalifikačního kurzu. Celkem bylo sestaveno 995 Plánů rozvoje klienta, tj. 142,1 % oproti původnímu plánu 700 Plánů rozvoje klienta.

PORADENSKÝ MODUL – na doporučení odborného pracovníka při sestavování Plánu rozvoje klienta mohli být klienti projektu zařazeni do jedné z formy poradenství, pracovní či bilanční diagnostiky. Tato aktivita byla určena pro min. 380 klientů projektu. Poradenský modul - pracovní diagnostiku celkem úspěšně absolvovalo 243 klientů projektu. Poradenský modul - bilanční diagnostiku celkem úspěšně absolvovalo 144 klientů projektu. Celkem aktivitu Poradenský modul absolvovalo 387 klientů projektu, tj. 101,8 % oproti původnímu plánu.

INDIVIDUÁLNÍ PORADENSTVÍ – tuto aktivitu mohli využít všichni klienti projektu. Cílem byla snaha o maximální podporu klientů a možnost konzultovat s odborným psychologem aktuální situaci klienta a nalézt optimální uplatnění v projektu a na trhu práce. Celková kapacita poskytovaného poradenství v rámci projektu byla 2 800 hodin. Možnosti individuální konzultace využilo celkem 759 klientů projektu, kterým bylo poskytnuto individuální poradenství v celkovém rozsahu 2 815,5 hodin.

REKVALIFIKAČNÍ KURZY – účast klientů projektu na rekvalifikačních kurzech vycházela ze sestaveného Plánu rozvoje klienta, případně z výsledků pracovní či bilanční diagnostiky. Celkem bylo plánováno v rámci této aktivity zařadit do rekvalifikačních kurzů min. 270 klientů projektu a vystavit min. 390 osvědčení o úspěšném absolvování kurzu. Klienti projektu mohli absolvovat až 3 spolu související rekvalifikační kurzy z oblasti informačních a komunikačních technologií, administrativy, ekonomiky a řemesel. Celkem bylo vydáno 379 osvědčení úspěšným absolventům kurzů, tj. 97,2 %.

ZPROSTŘEDKOVÁNÍ ZAMĚSTNÁNÍ – odborní pracovníci dodavatele prováděli v průběhu realizace projektu soustavný monitoring trhu práce ve všech okresech Jihomoravského kraje, vytvářeli databázi pracovních příležitostí a byli nápomocni klientům projektu při jejich zařazení se na trh práce. Celkem bylo pro klienty projektu vytvořeno 41 nových pracovních míst se mzdovým příspěvkem, 231 tzv. společensky účelných pracovních míst se mzdovým příspěvkem, 129 vhodných pracovních míst bez mzdového příspěvku a 40 klientů projektu nastoupilo do jiné formy zaměstnání (Dohoda a provedení práce, pracovní smlouva na menší než 50%-ní úvazek nebo kratší než 3 měsíce - zástupy za mateřskou, dlouhodobou nemoc apod.).

Projekt absolvovalo celkem 998 klientů, přičemž 441 osob vystoupilo z projektu z důvodu nástupu do jakéhokoliv zaměstnání, tj. 44,2 %.

Celkový rozpočet projektu činí 42 386 440,- Kč, z nichž bylo v roce 2015 vyčerpáno celkem 4 443 349,87,- Kč.

2. Po roce do práce v Jihomoravském kraji – CZ.1.04/2.1.00/70.00029

Zahájení realizace: 1. srpna 2012

Ukončení realizace: 31. října 2015

Cílová skupina projektu:

- evidence na kterémkoliv kontaktním pracovišti krajské pobočky v Brně,
- dlouhodobá evidence = evidence delší než 12 měsíců.

Aktivity projektu:

VÝBĚR KLIENTŮ PROJEKTU – byl prováděn ve spolupráci s jednotlivými úřady práce v kraji. Zařazení do projektu bylo podmíněno evidencí na kterémkoliv kontaktním pracovišti Úřadu práce ČR v JmK delší než 12 měsíců. Do projektu bylo vybráno již 735 osob.

VSTUPNÍ BLOK – 2 denní blok informací o projektu a jeho poradenských, motivačních a vzdělávacích aktivitách a legislativě z pracovní oblasti (5 hodin denně) povinný pro všechny klienty projektu. Ve vstupním bloku klienti projektu podepsali Dohodu o účasti v projektu. Tuto dohodu podepsalo 644 osob.

MOTIVAČNÍ KURZ STANDARD – obsahem aktivity byl všeobecný přehled v oblasti ekonomiky, práva a zaměstnanosti, rozvoj sebe prezentace, rozvoj komunikačních a sociálních dovedností a sestavení Plánu rozvoje klienta, tj. vhodného rozvojového a výukového plánu aktivit. Aktivita probíhala 5 dnů po 5 hodinách denně a byla určena pro všechny klienty projektu. Aktivitu úspěšně ukončilo 602 klientů.

PRACOVNÍ A BILANČNÍ DIAGNOSTIKA – pracovní nebo bilanční diagnostika byla určena pro min. 325 klientů projektu, z toho min. 185 klientů projektu na bilanční diagnostiku. Pracovní diagnostiku úspěšně absolvovalo 147 osob a bilanční diagnostiku 187 osob, celkem tedy 334 osob.

PROGRAM FINANČNÍ GRAMOTNOSTI – obsahem aktivity bylo naučit se orientovat ve finančních rozhodnutích a hospodárně a efektivně nakládat s finančními prostředky. Aktivita probíhala 4 po sobě jdoucí dny po 5 hodinách denně a byla určena pro min. 220 klientů projektu. Program úspěšně absolvovalo 221 klientů.

JOB CLUB SPECIÁL – „nadstavba“ Motivačního kurzu STANDARD byla výrazně zaměřena na budoucí zaměstnání klientů projektu a trénink konkrétních situací. Aktivita probíhala 4 po sobě jdoucí dny po min. 4 hodinách denně a absolvovalo ji 200 klientů.

INDIVIDUÁLNÍ PORADENSTVÍ - Všichni klienti projektu mohli dle vlastního uvážení požádat o individuální poradenství specialisty dodavatele za účelem zlepšení sebepoznání. Poradenství využilo 528 osob, kterým bylo poskytnuto 1154,5 hodin individuálního poradenství.

REKVALIFIKAČNÍ KURZY – byly určeny pro min. 230 klientů projektu. Účast klientů v rekvalifikačních kurzech vycházela z jejich sestaveného Plánu rozvoje klienta. Celkem bylo plánováno zajištění 280 rekvalifikací (vydaných osvědčení). Úspěšným absolventům rekvalifikačních kurzů bylo vydáno 282 osvědčení.

MONITORING TRHU PRÁCE A ZPROSTŘEDKOVÁNÍ ZAMĚSTNÁNÍ – Odborní pracovníci dodavatele byli nápomocni klientům projektu při hledání zaměstnání vyhledáváním vhodných potenciálních zaměstnavatelů. Celkem bylo pro klienty projektu vytvořeno 21 nových pracovních míst a zajištěno 38 SÚPM se mzdovými příspěvky, 1 klientka si zřídila živnostenské oprávnění, dále bylo vytvořeno 51 vhodných zaměstnání (pracovní smlouva na dobu delší než 3 měsíce, min. 50 % pracovní doby) a 7 klientů nastoupilo do jiné formy zaměstnání (Dohoda o provedení práce, pracovní smlouva na menší než 50%-ní úvazek nebo kratší než 3 měsíce).

Z důvodu nástupu do jakéhokoliv zaměstnání vystoupilo z projektu 118 klientů, tj. 18 %.

Celkový rozpočet projektu dosahuje částky 24 099 290,- Kč, z nichž bylo v roce 2015 vyčerpáno 6 831 655,27,- Kč.

3. 45 plus v Jihomoravském kraji – CZ.1.04/2.1.00/70.00028

Zahájení realizace: 1. září 2012

Ukončení realizace: 31. srpna 2015

Cílová skupina:

- osoby evidované déle než 5 měsíců jako uchazeči o zaměstnání na kterémkoliv kontaktním pracovišti krajské pobočky v Brně
- nejpozději v roce zařazení do projektu dosáhli 45 let věku.

Aktivity projektu:

VÝBĚR KLIENTŮ PROJEKTU – byl prováděn ve spolupráci s jednotlivými úřady práce v kraji. Zařazení do projektu bylo podmíněno evidencí na kterémkoliv kontaktním pracovišti Úřadu práce ČR v JmK. Klientem se mohla stát osoby evidované déle než 5 měsíců jako uchazeči o zaměstnání na kterémkoliv kontaktním pracovišti krajské pobočky v Brně a nejpozději v roce zařazení do projektu dosáhly 45 a více let věku. Celkem do projektu bylo možné vybrat min. 600 klientů, skutečně bylo vybráno 672 osob, tj. 112,0 %.

VSTUPNÍ BLOK - 2 denní blok informací o projektu a jeho poradenských, motivačních a vzdělávacích aktivitách a legislativě z pracovní oblasti (5 hodin denně) byl povinný pro všechny klienty projektu. Dohodu o účasti v projektu podepsalo 672 osob, tj. 112,0 % oproti 600 plánovaných.

PLÁN ROZVOJE KLIENTA - Každý klient projektu spolupracoval při individuálním pohovoru s odborným pracovníkem dodavatele na sestavení svého vhodného rozvojového a výukového plánu aktivit. Na doporučení odborného pracovníka mohl být klient zařazen do jedné z forem poradenství (pracovní diagnostika nebo bilanční diagnostika), na základě jejichž výstupů byl sestaven Plán rozvoje klienta. Aktivitu absolvovalo 672 klientů, tj. 112,0 % oproti plánu 600 osob.

PORADENSKÝ MODUL – bilanční nebo pracovní diagnostika byla určena pro min. 420 klientů z řad uchazečů o zaměstnání. Celkem bylo vyhotoveno 140 zpráv z bilanční diagnostiky, 281 zpráv z pracovní diagnostiky.

INDIVIDUÁLNÍ PORADENSTVÍ - Všichni klienti projektu mohli dle vlastního uvážení požádat o individuální poradenství specialisty dodavatele za účelem zlepšení sebepoznání. Celková kapacita poskytovaných poradenských hodin v tomto projektu byla 1900 hodin. Poradenství využilo 573 osob v celkovém počtu 1959,5 hodin.

REKVALIFIKAČNÍ KURZY – byly určeny pro min. 300 klientů projektu. Účast klientů v rekvalifikačních kurzech vychází z jejich sestaveného Plánu rozvoje klienta. Celkem bylo plánováno zajištění 300 rekvalifikací a vydání min. 355 osvědčení úspěšným klientům. Typy RK byly uvedeny na webových stránkách projektu. Dosud bylo vydáno 242 osvědčení

úspěšným absolventům kurzů. Klienti mohli absolvovat 2 rekvalifikační kurzy na sebe navazující.

Tuto aktivitu úspěšně ukončilo 416 klientů a bylo vydáno 373 osvědčení, tj. 105,1 %.

MONITORING TRHU PRÁCE – Odborní pracovníci dodavatele komunikovali s potenciálními zaměstnavateli a vytvářeny databázi zaměstnavatelů. V rámci průběžných zpráv byly dokládány analýzy trhu práce.

ZPROSTŘEDKOVÁNÍ ZAMĚSTNÁNÍ – Odborní pracovníci dodavatele byli nápomocni klientům projektu při hledání zaměstnání vyhledáváním vhodných potenciálních zaměstnavatelů. Celkem bylo pro klienty projektu naplánováno vytvořit 60 nových pracovních míst a min. 120 vhodných zaměstnání (pracovní smlouva na dobu delší než 3 měsíce, min. 50 % pracovní doby). Celkem bylo pro klienty projektu vytvořeno 70 nových pracovních míst se mzdovým příspěvkem, 3 OSVČ a 120 vhodných pracovních míst vyhrazených.

Projekt absolvovalo 672 osob, přičemž 227 osob vystoupilo z projektu z důvodu nástupu do jakéhokoliv zaměstnání, tj. 33,8 %.

Celkový rozpočet projektu dosahuje částky 29 925 680,- Kč, z nichž bylo v roce 2015 vyčerpáno 7.678.416,05,- Kč.

4. Sladění práce a rodiny – CZ.1.04/2.1.00/70.00036

Zahájení realizace: 1. ledna 2013

Ukončení realizace: 31. srpna 2015

Cílová skupina projektu:

- evidence na kterémkoliv kontaktním pracovišti Krajské pobočky v Brně,
- péče o dítě do 15 let věku

Projekt je prioritně určen pro uchazeče o zaměstnání. Z důvodu prevence proti vzniku nezaměstnanosti však lze umožnit vstup do projektu i zájemcům o zaměstnání, a to až do výše 20 % z celkového počtu osob, tj. max. 100 osob z řad zájemců.

Aktivity projektu:

VÝBĚR KLIENTŮ PROJEKTU – byl prováděn ve spolupráci s jednotlivými úřady práce v kraji. Zařazení do projektu je podmíněno evidencí na kterémkoliv kontaktním pracovišti Úřadu práce ČR v JmK. Do projektu bylo vybráno 658 osob.

VSTUPNÍ BLOK - 2 denní blok informací o projektu a jeho poradenských, motivačních a vzdělávacích aktivitách a legislativě z pracovní oblasti (5 hodin denně) povinný pro všechny klienty projektu. Dohodu o účasti v projektu podepsalo 592 osob.

PLÁN ROZVOJE KLIENTA - každý klient projektu spolupracoval při individuálním pohovoru s odborným pracovníkem dodavatele na sestavení svého vhodného rozvojového a výukového plánu aktivit. Na doporučení odborného pracovníka mohl být klient zařazen do následujících motivačních, poradenských a vzdělávacích aktivit.

PORADENSKÝ PROGRAM – pracovní nebo bilanční diagnostika byla určena pro min. 250 klientů z řad uchazečů o zaměstnání. Celkem bylo vyhotoveno 172 zpráv z bilanční diagnostiky a 101 zpráv z pracovní diagnostiky.

MOTIVAČNÍ PROGRAM – obsahem aktivity je rozvoj sebe prezentace, rozvoj komunikačních a sociálních dovedností, všeobecný přehled v oblasti ekonomiky, práva a zaměstnanosti. Aktivita probíhala 5 dnů po 5 hodinách denně a byla určena pro min. 200 klientů. Program absolvovalo 207 klientů.

PROGRAM FINANČNÍ GRAMOTNOSTI – cílem aktivity nabídnout pomoc a poradenství klientům, kteří jsou v tíživé finanční situaci, naučit klienty orientovat se ve finančních rozhodnutích, spravovat osobní finanční podmínky, které mají dopad na materiální zajištění jedince, probírat témata peněz. Aktivita probíhala 4 dny po 5 hodinách denně a byla určena pro min. 250 klientů. Program absolvovalo 254 klientů.

INDIVIDUÁLNÍ PORADENSTVÍ - všichni klienti projektu mohli dle vlastního uvážení požádat o individuální poradenství specialisty dodavatele za účelem zlepšení sebepoznání. Celková kapacita poskytovaných poradenských hodin v tomto projektu je 2 500 hodin, což odpovídá průměru 5 hodinám pro klienta.

REKVALIFIKACE – jsou určeny pro min. 300 klientů projektu a účast v nich vychází z jejich sestaveného Plánu rozvoje klienta. Celkem bylo plánováno zajištění 420 rekvalifikací. Typy RK jsou uvedeny na webových stránkách projektu. Celkem bylo vydáno 468 osvědčení úspěšným absolventům kurzů.

ZPROSTŘEDKOVÁNÍ ZAMĚSTNÁNÍ – odborní pracovníci byli nápomocni klientům projektu při hledání zaměstnání vyhledáváním vhodných potenciálních zaměstnavatelů. Celkem bylo pro klienty projektu vytvořeno či nalezeno 52 nových pracovních míst a 30 SÚPM se mzdovými příspěvky, 116 vhodných zaměstnání (pracovní smlouva na dobu delší než 3 měsíce, min. 50 % pracovní doby) a 2 klienti si zřídili živnostenské oprávnění a 14 klientů nastoupilo do jiné formy zaměstnání (Dohoda o provedení práce, pracovní smlouva na menší než 50%-ní úvazek nebo kratší než 3 měsíce – zástupy za mateřskou, dlouhodobou nemoc apod.).

Projekt absolvovalo celkem 592 osob, z toho 214 osob vystoupilo z projektu z důvodu nástupu do jakéhokoliv zaměstnání, tj. 36%.

Celkový rozpočet projektu dosahuje částky 34 868 000,- Kč, z nichž bylo v roce 2015 vyčerpáno 13 215 602,92,- Kč.

5. Práce jako pomoc - CZ.1.04/2.1.00/70.00039

Zahájení realizace: 1. ledna 2013

Ukončení realizace: 31. října 2015

Cílová skupina projektu: Projekt je určen pro uchazeče o zaměstnání evidované na některém z kontaktních pracovišť ÚP ČR, Krajské pobočky v Brně, kteří:

- jsou v evidenci ÚP déle než 3 měsíce
- anebo nemají nárok na podporu v nezaměstnanosti bez ohledu na délku evidence
- mají minimálně základní vzdělání.

Projekt je prioritně určen pro uchazeče o zaměstnání, ale v omezené míře bude dostupný i pro zájemce o zaměstnání, kteří jsou nezaměstnaností ohroženi. Projekt má pomoci těm uchazečům, kteří z různých důvodů nemohou na trhu práce uplatnit svoji původní kvalifikaci a mají vážný zájem o práci v oblasti sociálních služeb a v souvisejících profesích.

Aktivity projektu:

VÝBĚR KLIENTŮ PROJEKTU – výběr klientů do projektu byl prováděn ve spolupráci s kontaktními pracovišti ÚP v Jihomoravském kraji. Do projektu bylo celkem vybráno 407 osob.

VSTUPNÍ BLOK – tato aktivita byla určena pro všechny klienty projektu. Během dvoudenního vstupního bloku se klienti podrobně seznámili s projektem, s organizací jeho aktivit, s možnostmi a přínosy pro klienty a s legislativou v oblasti zaměstnanosti. Dohodu o účasti v projektu podepsalo 407 osob.

PLÁN ROZVOJE KLIENTA – se všemi účastníky projektu byl odbornými poradci sestaven Plán rozvoje klienta, ve kterém byly definovány cíle klienta v projektu, předpokládaný způsob zapojení klienta na trh práce, výběr vhodného rekvalifikačního kurzu apod. V projektu bylo sestaveno 407 Plánů rozvoje klienta.

INDIVIDUÁLNÍ PORADENSTVÍ – všichni klienti projektu mohli dle vlastního uvážení absolvovat tuto aktivitu. Cílem byla snaha o maximální podporu klientů a možnost konzultovat s odborným poradcem pro oblast trhu práce nebo s odborným poradcem v oboru psychologie aktuální situaci klienta a nalézt optimální uplatnění v projektu a na trhu práce. Individuální poradenství bylo vyčerpáno v rozsahu 1 070 hodin.

MOTIVAČNÍ PROGRAM – obsahem aktivity byl rozvoj sebe prezentace, rozvoj komunikačních a sociálních dovedností, všeobecný přehled v oblasti ekonomiky, práva a zaměstnanosti. Aktivita probíhala 3 dny po 6 hodinách denně a byla určena pro min. 180 klientů. Program absolvovalo 186 klientů.

PORADENSKÝ PROGRAM – klienti projektu mohli v rámci této aktivity absolvovat pracovní nebo bilanční diagnostiku. Klientům bylo poskytnuto komplexní poradenství prostřednictvím individuálních a skupinových konzultací. Poradenský program absolvovalo 270 klientů, z toho 210 klientů absolvovalo bilanční diagnostiku a 60 klientů pracovní diagnostiku.

REKVALIFIKAČNÍ KURZY – klienti projektu byli umísťováni do vybraných vhodných rekvalifikačních kurzů z oblasti sociálních služeb a souvisejících oblastí za účelem získání nové kvalifikace či zvýšení, rozšíření nebo prohloubení kvalifikace stávající. Rekvalifikace byly určeny pro min. 200 klientů projektu. Bylo plánováno zajištění 350 rekvalifikací. Celkem bylo vydáno 373 osvědčení úspěšným absolventům kurzů.

ZPROSTŘEDKOVÁNÍ ZAMĚSTNÁNÍ – odborní pracovníci byli nápomocni klientům projektu při hledání zaměstnání a soustavným monitoringem volných pracovních míst ve všech okresech JmK se snažili zajistit co nejvíce pracovních míst pro klienty projektu a podpořit je tak v uplatnění se na trhu práce. Celkem bylo pro klienty projektu vytvořeno 35 nových pracovních míst a 15 SÚPM se mzdovými příspěvky, 96 vhodných pracovních míst (pracovní smlouva na dobu delší než 3 měsíce, min. 50 % pracovní doby) a 26 klientů nastoupilo do jiné formy zaměstnání (Dohoda o provedení práce, smlouva na nižší než 50% úvazek nebo kratší než 3 měsíce – zástupy za mateřskou dovolenou, dlouhodobou nemoc apod.).

Projekt absolvovalo celkem 407 osob, přičemž 172 osob vystoupilo z projektu z důvodu nástupu do jakéhokoliv zaměstnání, tj. 42,3 %.

Celkový rozpočet projektu činí 19 999 320,- Kč, z nichž bylo v roce 2015 vyčerpáno celkem 9 727 894,34,- Kč.

6. Cesta na trh práce – CZ.1.04/2.1.00/70.00054

Zahájení realizace: 1. května 2013

Ukončení realizace: 31. října 2015

Do projektu bude zařazeno 500 osob z cílové skupiny. Projekt podpoří vytvoření 160 pracovních míst z toho: 60 nově vytvořených pracovních míst se mzdovým příspěvkem (dle metodiky OP LZZ), 20 SÚPM a min. 80 vhodných zaměstnání (pracovní smlouva na dobu delší než 3 měsíce, min. 50 % pracovní doby).

Cílovou skupinou jsou uchazeči o zaměstnání nad 30 let věku, kteří splňují jednu ze dvou podmínek:

- evidence na kterémkoliv kontaktním pracovišti krajské pobočky v Brně déle než 5 měsíců
- anebo uchazeči o zaměstnání bez nároku na podporu v nezaměstnanosti

Aktivity projektu:

VÝBĚR KLIENTŮ PROJEKTU – byl prováděn ve spolupráci s jednotlivými úřady práce v kraji. Zařazení do projektu bylo podmíněno evidencí na kterémkoliv kontaktním pracovišti Úřadu práce ČR v JmK. Do projektu bylo vybráno 537 osob.

VSTUPNÍ BLOK – 3 denní blok informací o projektu a jeho poradenských, motivačních a vzdělávacích aktivitách a legislativě z pracovní oblasti (6 hodin denně) byl povinný pro všechny klienty projektu. Dohodu o účasti v projektu podepsalo 536 osob.

PLÁN ROZVOJE KLIENTA - každý klient projektu spolupracoval při individuálním pohovoru s odborným pracovníkem dodavatele na sestavení svého vhodného rozvojového a výukového plánu aktivit. Na doporučení odborného pracovníka byl klient zařazen do následujících poradenských a vzdělávacích aktivit. Celkem bylo sestaveno 536 plánů rozvoje klienta.

PROGRAM FINANČNÍ GRAMOTNOSTI – cílem aktivity byl klient, který je schopen zvažovat důsledky osobních rozhodnutí, klient, který získal schopnost adekvátně se rozhodovat o výdajích, orientovat se na trhu pracovních příležitostí a jeho pozitivní vliv na osobní příjem. Aktivita probíhala 4 dny po 6 hodinách denně a byla určena pro min. 250 klientů. Program absolvovalo 255 klientů.

BILANČNÍ A PRACOVNÍ DIAGNOSTIKA – byla určena pro min. 250 klientů z řad uchazečů o zaměstnání. Tuto aktivitu využilo 253 klientů.

INDIVIDUÁLNÍ PORADENSTVÍ - všichni klienti projektu mohli dle vlastního uvážení požádat o individuální poradenství specialisty dodavatele za účelem zlepšení sebepoznání. Celková kapacita poskytovaných poradenských hodin v tomto projektu byla 1500 hodin, což odpovídalo průměru 3 hodiny pro klienta.

REKVALIFIKACE – byly určeny pro min. 340 klientů projektu a účast v nich vycházela z jejich sestaveného Plánu rozvoje klienta. Celkem bylo plánováno zajištění 390 rekvalifikací. Typy RK byly uvedeny na webových stránkách projektu. Celkem bylo vydáno 394 osvědčení úspěšným absolventům kurzů.

ZPROSTŘEDKOVÁNÍ ZAMĚSTNÁNÍ – odborní pracovníci byli nápomocni klientům projektu při hledání zaměstnání vyhledáváním vhodných potenciálních zaměstnavatelů. Celkem bylo pro klienty projektu vytvořeno či nalezeno 157 vhodných zaměstnání, z toho min. 62 nových pracovních míst a 20 SÚPM se mzdovými příspěvky a min. 75 vhodných pracovních míst (pracovní smlouva na dobu delší než 3 měsíce, min. 50 % pracovní doby).

Z důvodu nástupu do jakéhokoliv zaměstnání vystoupilo z projektu 210 klientů.

Celkový rozpočet projektu dosahuje částky 27 068 240,- Kč, z nichž bylo v roce 2015 vyčerpáno 16 785 911,13,- Kč.

7. Odborné praxe pro mladé do 30 let v Jihomoravském kraji – CZ.1.04/2.1.00/70.00068

Zahájení realizace: 1. července 2013

Ukončení realizace: 30. listopadu 2015

Cílová skupina projektu:

- evidence na kterémkoliv kontaktním pracovišti Krajské pobočky v Brně
- do 30 let věku včetně,
- s praxí pod 2 roky.

Projekt je určen pro uchazeče o zaměstnání.

Aktivity projektu:

VÝBĚR KLIENTŮ PROJEKTU – bylo prováděno ve spolupráci s jednotlivými úřady práce v kraji. Zařazení do projektu bylo podmíněno evidencí na kterémkoliv kontaktním pracovišti Úřadu práce ČR v JmK. Celkem do projektu bylo zařazeno 1336 klientů.

INDIVIDUÁLNÍ PORADENSTVÍ – poradenství využilo celkem 1336 klientů, tj. všichni zařazení klienti a dále celkem bylo poskytnuto 1224 hodin poradenství.

PRACOVNÍ DIAGNOSTIKA - celkem bylo vyhodnoceno 300 pracovních diagnostik.

REKVALIFIKAČNÍ KURZY – bylo určeno pro min. 150 klientů projektu. Účast klientů v rekvalifikačních kurzech vychází z jejich sestaveného individuálního plánu rozvoje klienta. Celkem bylo plánováno zajištění 150 rekvalifikací a vydání min. 120 osvědčení úspěšným klientům. Celkem bylo vydáno 126 úspěšných osvědčení o absolvování kurzů.

ZPROSTŘEDKOVÁNÍ ZAMĚSTNÁNÍ – odborní pracovníci byli nápomocni klientům projektu při hledání zaměstnání a potenciálních zaměstnavatelů. V rámci projektu bylo celkem uzavřeno 1019 SÚPM.

Celkový rozpočet projektu dosáhl částky 178 928 488,00,- Kč, ze které bylo v roce 2015 vyčerpáno 86 642 614,52,- Kč.

8. Vzdělávejte se pro růst v Jihomoravském kraji II - CZ.1.04/1.1.00/B1.00004

Zahájení realizace: 1. července 2013

Ukončení realizace: 30. listopadu 2015

V rámci projektu byly podporovány cílové skupiny zaměstnanců a zaměstnavatelů, kteří působí ve vybraných ekonomických činnostech v rámci daného regionu. Projekt je určen pro všechny typy podniků – malé, střední, velké. Rozhodující je sídlo a provozovna zaměstnavatele.

Cílem projektu je podpora zaměstnavatelů prostřednictvím poskytnutí příspěvku na vzdělávání jejich zaměstnanců, případně také příspěvku na mzdové náklady za dobu účasti zaměstnanců na vzdělávání. Současně je cílem zvýšení odborných znalostí, dovedností a kompetencí zaměstnanců a tím získání lepší uplatnitelnosti na trhu práce.

PŘÍJMÁNÍ ŽÁDOSTÍ – příspěvky byly poskytovány na základě podaných žádostí a jejich příloh ze strany zaměstnavatelů či OSVČ. Byly projednávány hodnotící komisí. Žádosti do projektu byly přijímány od 1. 8. 2015. Celkem bylo přijato 1 571 žádostí. Za rok 2013 to bylo 735, v roce 2014 bylo přijato 505 žádostí a v roce 2015 celkem 331. Žádosti byly přijímány na Krajské pobočce ÚP ČR v Brně a na okresních kontaktních pracovištích v Břeclavi, Hodoníně a Znojmě. Nejvíce žádostí bylo přijato za okres Brno-město (666), dále pak Brno-

venkov (279), Břeclav (199), Hodonín (166) a Blansko (147). Méně žádostí bylo přijato za okresy Vyškov a Znojmo.

VZDĚLÁVÁNÍ ZAMĚSTNANCŮ – v případě schválení žádosti byl o tomto žadatel vyrozuměn, provedl výběr dodavatele a poté s ním byla podepsána Dohoda o zabezpečení vzdělávací aktivity zaměstnanců a poskytnutí příspěvku v rámci projektu. Celkem bylo podepsáno 761 Dohod a podpořeno 263 zaměstnavatelů.

Vzdělávací aktivity musely být zaměřeny na profesní vzdělávání či další profesní vzdělávání dle specifických potřeb zaměstnavatelů. Mohla být podpořena i odborná jazyková výuka avšak pouze v intenzivní a krátkodobé formě. Nejčastěji byly podporovány aktivity v oblasti strojírenské výroby, stavebnictví, opravy motorových vozidel, informačních technologií, pohostinství či sociální péče.

Vzdělávací aktivity musely být ukončeny do 31. 10. 2015.

POSKYTOVÁNÍ MZDOVÝCH PŘÍSPĚVKŮ – v projektu bylo možné žádat také úhradu mzdových nákladů za dobu účasti zaměstnanců na vzdělávacích aktivitách. Pokud zaměstnavatel chtěl této podpory využít, uvedl vypočítanou částku do žádosti. Hrazeny byly pouze skutečně vynaložené mzdové náklady vztahující se ke vzdělávacím aktivitám. Úhrada byla poskytována v souladu se zákoníkem práce dle prohlubování či zvyšování kvalifikace.

Na realizaci projektu se podílelo 9 členů realizačního týmu. Tito zaměstnanci působili po celém Jihomoravském kraji.

Celkem bylo podpořeno 4 134 osob, z nichž téměř všichni dokončili vzdělávání úspěšně

Rozpočet projektu - celkový rozpočet projektu byl na počátku realizace projektu stanoven na 53 245 000 Kč, z toho na přímou podporu bylo určeno 43 486 628 Kč. Rozpočet projektu byl však v průběhu realizace třikrát navyšován na konečnou částku 109 316 172 Kč (z toho na přímou podporu 100 332 352 Kč). Z toho bylo určeno 30 850 472 Kč na mzdové příspěvky a 69 481 880 na úhradu nákladů na vzdělávací aktivity.

K 31. 12. 2015 bylo z rozpočtu projektu zaměstnavatelům vyplaceno celkem **99 665 011 Kč**, Z toho na úhradu mzdových nákladů zaměstnanců 30 841 588 Kč a 68 823 423 Kč na úhradu nákladů vzdělávacích aktivit.

Celkový rozpočet projektu dosáhl částky 109 316 172,- Kč, ze které bylo v roce 2015 vyčerpáno 62 564 146,88,- Kč.

9. Recept na úspěch – CZ.1.04/2.1.00/70.00072

Zahájení realizace: 1. září 2013

Ukončení realizace: 31. října 2015

Cílová skupina:

1. osoby evidované jako uchazeči o zaměstnání na kterémkoliv úřadu práce v JmK
 - a) nepřetržitě déle než 5 měsícůnebo

- b) bez nároku na podporu v nezaměstnanosti
2. vzdělání střední odborné (vyučen) nebo středoškolské

Aktivity projektu:

VÝBĚR KLIENTŮ PROJEKTU – byl prováděn ve spolupráci s jednotlivými úřady práce v kraji. Zařazení do projektu bylo podmíněno evidencí na kterémkoliv kontaktním pracovišti Úřadu práce ČR v JmK. Do projektu bylo vybráno 705 osob, tj. 176,25 %.

VSTUPNÍ BLOK - 2 denní blok informací o projektu a jeho poradenských, motivačních a vzdělávacích aktivitách a legislativě z pracovní oblasti (5 hodin denně) povinný pro všechny klienty projektu. Dohodu o účasti v projektu podepsalo 638 osob, tj. 159,50 %.

PLÁN ROZVOJE KLIENTA - každý klient projektu spolupracoval při individuálním pohovoru s odborným pracovníkem dodavatele na sestavení svého vhodného rozvojového a výukového plánu aktivit. Na doporučení odborného pracovníka mohl být klient zařazen do následujících motivačních, poradenských a vzdělávacích aktivit.

INDIVIDUÁLNÍ PORADENSTVÍ - všichni klienti projektu mohli dle vlastního uvážení požádat o individuální poradenství specialisty dodavatele za účelem zlepšení sebepoznání. Celková kapacita poskytovaných poradenských hodin v tomto projektu byla 800 hodin, což odpovídalo průměru 2 hodiny pro klienta. Poradenství využilo 621 klientů v celkovém počtu 481,5 hodin.

MOTIVAČNÍ PROGRAM – obsahem aktivity byl rozvoj sebe prezentace, rozvoj komunikačních a sociálních dovedností, všeobecný přehled v oblasti ekonomiky, práva a zaměstnanosti. Aktivita probíhala 3 dny po 5 hodinách denně a byla určena pro min. 150 klientů. Program absolvovalo 143 klientů, tj. 95,33 %.

PROGRAM FINANČNÍ GRAMOTNOSTI – cílem aktivity bylo nabídnout pomoc a poradenství klientům, kteří byli v tíživé finanční situaci, naučit klienty orientovat se ve finančních rozhodnutích, spravovat osobní finanční podmínky, které mají dopad na materiální zajištění jedince, probírat témata peněz. Aktivita probíhala 5 dnů po 5 hodinách denně a byla určena pro min. 300 klientů. Program absolvovalo 223 klientů, tj. 74,33 %.

REKVALIFIKACE – byly určeny pro min. 300 klientů projektu a účast v nich vycházela z jejich sestaveného Plánu rozvoje klienta. Celkem bylo plánováno zajištění 450 rekvalifikací. Typy RK byly uvedeny na webových stránkách projektu. Celkem bylo vydáno 441 osvědčení 334 úspěšným absolventům kurzů.

ZPROSTŘEDKOVÁNÍ ZAMĚSTNÁNÍ – odborní pracovníci byli nápomocni klientům projektu při hledání zaměstnání vyhledáváním vhodných potenciálních zaměstnavatelů. Celkem bylo pro klienty projektu vytvořeno či zajištěno 51 nových pracovních míst a 4 SÚPM se mzdovými příspěvky, 100 vhodných pracovních míst (pracovní smlouva na dobu delší než 3 měsíce, min. 50 % pracovní doby), 8 klientů si zřídilo živnostenské oprávnění a 20 klientů nastoupilo do jiné formy zaměstnání (Dohoda o provedení práce, pracovní smlouva na

menší než 50%-ní úvazek nebo kratší než 3 měsíce – zástupy za mateřskou, dlouhodobou nemoc apod.).

Projekt absolvovalo 638 osob, přičemž 183 osob vystoupilo z projektu z důvodu nástupu do jakéhokoliv zaměstnání, tj. 28,7 %

Celkový rozpočet projektu činí 20 955 030,- Kč. Z této sumy bylo v roce 2015 vyčerpáno celkem 16 148 372, 18,- Kč.

6.4. Vyhodnocení cílů APZ stanovených na rok 2015

Aktivní politika zaměstnanosti v kraji byla v souladu s přijatou Strategií APZ pro rok 2015 zaměřena především na podporu uchazečů o zaměstnání znevýhodněných na trhu práce.

Hlavní pozornost byla věnována aktivním a preventivním opatřením pro uchazeče o zaměstnání nejvíce znevýhodněné na trhu práce, ohrožené dlouhodobou nezaměstnaností a sociální exkluzí. U uchazečů o zaměstnání ohrožených ztrátou pracovních návyků a ztrátou motivace k hledání vhodného pracovního uplatnění bylo využíváno nástrojů a opatření APZ jako motivačního a aktivizačního prvku.

Přednostně byly do nástrojů APZ zařazovány tyto cílové skupiny uchazečů o zaměstnání:

- dlouhodobě evidovaní uchazeči o zaměstnání (déle než 5 měsíců)
- uchazeči do 30 let věku, zejména absolventi škol bez praxe
- rodiče pečující o dítě do 15 let věku
- uchazeči starší 50 let věku
- osoby se zdravotním postižením
- ženy vracující se z mateřské nebo rodičovské dovolené
- uchazeči, u kterých byl důvodný předpoklad dlouhodobé evidence
- uchazeči, kterým bylo potřeba věnovat zvýšenou péči z jiného důvodu bránícího jejich vstupu na volný trh práce, např. ohrožení sociální exkluzí z důvodu setrvávání v dlouhodobé nezaměstnanosti

Zvýšená pozornost byla věnována především klientům, u nichž docházelo ke kumulaci handicapů ve vztahu k trhu práce (nepříznivý zdravotní stav, vyšší věk, absence kvalifikace, apod.).

Pro umístění uchazečů byly využívány zejména nástroje **společensky účelné pracovní místo a veřejně prospěšné práce**, financované zejména v rámci NIP. V rámci **SÚPM byla preferována místa s příspěvkem na vyhrazení**.

7. Cíle APZ pro rok 2016

1. Zaměřit se především na podporu uplatnitelnosti osob dlouhodobě nezaměstnaných a osob starších 50 let. Cílem je aktivizovat skupiny většinou vyloučené z trhu práce, ohrožené ztrátou pracovních návyků a ztrátou motivace k hledání pracovního uplatnění. Nástrojů a opatření APZ bude využíváno jako aktivizačního a motivačního prvku, který umožní získání nových odborných dovedností a kompetencí pro další uplatnění na volném trhu práce.

Z podpořených osob na pracovních místech bude minimálně:

25 % UoZ starších 50 let

50 % UoZ evidovaných déle než 12 měsíců

2. Věnovat zvýšenou pozornost mladým do 30 let. Podpořit jejich umístění prostřednictvím regionálního individuálního projektu Záruky pro mladé do 30 let, kombinací nástrojů a opatření za využití rekvalifikací nebo poradenství. Podporovat především absolventy bez praxe.

Cílem je podpořit minimálně **30 % mladých do 30-ti let** z celkového počtu podpořených osob.

3. Zaměřit se na podporu návratu rodičů pečujících o děti do 10 let na trh práce, zejména rodičů vracejících se z mateřské a rodičovské dovolené. Podporovat tvorbu zkrácených úvazků a přispět tak k harmonizaci rodinného a pracovního života. K podpoře návratu na trh práce využít kombinaci nástrojů a opatření APZ za využití rekvalifikací, poradenství a pracovní diagnostiky.

Cílem je podpořit minimálně **300 UoZ** z této cílové skupiny.

4. Vytvořit předpoklady pro snížení dlouhodobé nezaměstnanosti na území kraje a snížit počet dlouhodobě nezaměstnaných s délkou evidence nad 12 měsíců o minimálně **2 500 osob**. Zvýšená pozornost bude věnována zejména okresům s nejvyšší úrovní nezaměstnanosti, tedy okresům Hodonín, Znojmo a Brno - město.

Přílohy: Tabulky poradenství

KrP Brno	Úřad práce ČR	JIHOMORAVSKÝ KRAJ	
		CELKEM ZA R. 2015	
za období od 1.1.2015		do 31.12.2015	
Vyhodnocení činnosti PORADENSTVÍ			
	Počet konání	Počet účastníků	Vysvětlivky
Interní poradenství SKUPINOVÉ A INDIVIDUÁLNÍ CELKEM	1124	47476	zajišťované pracovníky útvaru poradenství a dalšího vzdělávání Úřadu práce
Skupinové poradenství interní celkem	1124	20832	
z toho a) Skupinové poradenství a besedy pro ZŠ	311	6804	
z toho b) Skupinové poradenství a besedy pro SŠ, VOŠ, VŠ	194	4507	
z toho c) Skupinové poradenství pro UoZ, ZZ a veřejnost	156	2179	ANO Poradenská práce se skupinou UoZ /ZZ, např. tvorba životopisu, práce s portálem MPSV, rozvíjení komunikačních dovedností, sebe prezentace apod. NE Skupinové poradenství realizované v rámci projektů (např. KA08, RlPy...).
Skupinové informační schůzky (práva a povinnosti UoZ, nabídka služeb ÚP ČR, kontakty)	463	7342	ANO Skupinové schůzky sloužící k informování UoZ, ZZ o jejich právech a povinnostech, o nabídce služeb úřadu práce, o rekvalifikacích a dalších nástrojích APZ, o možnostech IAP, o aktuální nabídce trhu práce apod. - forma přednáška, prezentace. NE Skupinové poradenství realizované v rámci projektů (např. KA08, RlPy...).
Skupinové poradenství v rámci projektů RIP	0	0	Poradenská práce se skupinou UoZ /ZZ, např. tvorba životopisu, práce s portálem MPSV, rozvíjení komunikačních dovedností, sebe prezentace apod.
Individuální poradenství interní	nevyplňovat	18 085	ANO Veškeré poskytované individuální poradenství, tj. poradenství k volbě povolání, k rekvalifikacím, speciální, psychologické poradenství. (např. vedení profesně poradenského pohovoru před rekvalifikací, užití diagnostických nástrojů - testy zájmů, dovedností, pracovní diagnostika, individuální práce s klientem při tvorbě životopisu...) NE poskytování informací, sjednávání schůzek, kontakty za účelem podpisu dohody o rekvalifikaci nebo vyřízení administrativních úkonů.
Individuální poradenství v rámci projektů RIP		304	viz předchozí řádek
Distanční poradenství interní	nevyplňovat	8255	ANO Kariérové poradenství poskytované distanční formou (telefonický rozhovor, e-mailová komunikace) NE Poskytování základních informací, sjednání schůzek, administrativní úkony apod.
Bilanční diagnostika	nevyplňovat	0	
Externí poradenství			
Skupinové poradenství externí celkem	51	568	Nakupované poradenské aktivity Nakupované poradenské programy, motivační kurzy, poradenské činnosti pro skupinu UoZ/ZZ.
Individuální poradenství externí	nevyplňovat	55	
Bilanční diagnostika	nevyplňovat	354	
Akce ÚP			
Prezentace IPS na veletrzích, výstavách, burzy práce, veřejné semináře, atd.)	26	nevyplňovat	
Další aktivity (Setkání s výchovnými poradci, setkání s rodiči žáků v rámci třídních schůzek)	36	nevyplňovat	

JOB Cluby

KrP Brno	Úřad práce ČR	KoP					
	JIHOMORAVSKÝ KRAJ				Sledování		
od 1.1.2015		do31.12.2015			rok	2015	

Vyhodnocení programu Job club

Podle Normativní instrukce MPSV č. 14/2009

Job club INTERNÍ

Č. ř.	Ukazatel	Typ poradenského programu Job club						Programy celkem
		START	KLASIK	HELP	NÁVRAT	PLUS	MIX	
a	b	1	2	3	4	5	6	7
1	Počet realizovaných (a za sledované období ukončených) programů Job club						3	3
2	Počet účastníků zařazených do programu Job club - CELKEM						24	24
6	Počet účastníků, kteří absolvovali program Job club						23	23
10	Počet účastníků, kteří absolvovali program Job club, umístěných na TP prostřednictvím ÚP i vlastní aktivitou do 6 měsíců po ukončení programu						5	5

Job club EXTERNÍ

Č. ř.	Ukazatel	Typ poradenského programu Job club						Programy celkem
		START	KLASIK	HELP	NÁVRAT	PLUS	MIX	
a	b	1	2	3	4	5	6	7
1	Počet realizovaných (a za sledované období ukončených) programů Job club	6					20	26
2	Počet účastníků zařazených do programu Job club - CELKEM	54					200	254
6	Počet účastníků, kteří absolvovali program Job club	46					176	222
10	Počet účastníků, kteří absolvovali program Job club, umístěných na TP prostřednictvím ÚP i vlastní aktivitou do 6 měsíců po ukončení programu	6					22	28

Job club CELKEM

Č. ř.	Ukazatel	Typ poradenského programu Job club						Programy celkem
		START	KLASIK	HELP	NÁVRAT	PLUS	MIX	
a	b	1	2	3	4	5	6	7
1	Počet realizovaných (a za sledované období ukončených) programů Job club	6					23	29
2	Počet účastníků zařazených do programu Job club - CELKEM	54					224	278
6	Počet účastníků, kteří absolvovali program Job club	46					199	245
10	Počet účastníků, kteří absolvovali program Job club, umístěných na TP prostřednictvím ÚP i vlastní aktivitou do 6 měsíců po ukončení programu	6					27	33

Komentář k tabulkám:

Interní poradenství zajišťované pracovníky Úřadu práce:

Úřad práce poskytuje zejména **besedy pro žáky základních a středních škol**, případně pro VOŠ nebo VŠ. Obsahovou náplní těchto schůzek je informovanost o uplatnitelnosti vzdělání, konkurence schopnosti na trhu práce, volbě povolání. Takovýchto akcí bylo v roce 2015 realizováno celkem **505** a zúčastnilo se jich přes **11 tis. žáků a studentů**. Nejčastěji jsou realizovány akce pro základní školy (přes 60% akcí).

Poradci z informačního a poradenského střediska pro volbu povolání prezentují svoji činnost také na veletrzích, burzách práce, veřejných seminářích, a také při setkání s výchovnými poradci a na setkání s rodiči, spolupracují se zástupci škol.

V roce 2015 došlo k navýšení počtu **skupinových informačních schůzek pro uchazeče** o zaměstnání, a to zejména na KoP Brno-město. Schůzky slouží k informovanosti uchazečů o jejich právech a povinnostech a o nabídce služeb ÚP, např. rekvalifikacích, ale i pomoc při tvorbě životopisu a rozvíjení komunikačních dovedností. Celkem v kraji bylo za rok 2015 realizováno **619** takovýchto **schůzek** a zúčastnilo se jich přes **9,5 tis.** uchazečů a zájemců o zaměstnání.

Individuální interní poradenství je využíváno k posouzení osobnostních předpokladů uchazečů k výkonu dané profese, na rozvoj sociálních dovedností a sebepoznání a na doplnění profesního zaměření. Cílem tohoto typu poradenství je pomoc klientům řešit jejich nezaměstnanost, na ÚP službu zajišťují odborní kariéroví poradci a psychologové. Součástí individuálního poradenství je i tzv. distanční poradenství poskytované telefonicky nebo mailem.

Externí poradenství – nakupované služby

Skupinové aktivity ÚP zajišťuje i externím způsobem, jedná se o **motivační kurzy** pro mladé do 30 let, osoby zdravotně postižené, dlouhodobě nezaměstnané a starší uchazeče. Celkem bylo v roce 2015 v Jihomoravském kraji realizováno **51** takovýchto **programů** a bylo do nich zařazeno **568 uchazečů**.

V rámci individuálního poradenství je externě zajišťována především **bilanční diagnostika**, do které bylo zařazeno v roce 2015 celkem **354 klientů**. Dalším 55 klientům byla poskytnuta jiná forma individuálního externího poradenství.

JOB cluby.

Jedná se o specifické skupinové poradenství. Smyslem absolvování uvedené aktivity je podpořit uchazeče v hledání zaměstnání. V roce 2015 bylo realizováno celkem 29 JOB Clubů, z toho 3 interní a 26 zajišťovaných externě. Realizovány byly typy START (3 x) a MIX (26x). Do aktivit bylo **zařazeno** celkem **278 uchazečů**, reálně jich pak aktivitu absolvovalo 245. Do šesti měsíců po absolvování JOB Clubu se na trhu práce umístilo, ať už prostřednictvím ÚP či vlastní aktivitou, 33 uchazečů, tj. 13,5% z těch, kteří JOB Club absolvovali.